



Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach
40-048 Katowice, ul. Kościuszki 30



**Sytuacja na śląskim rynku pracy w aspekcie
społeczno - gospodarczym
w perspektywie do 2025 roku
w opiniach przedsiębiorców
badanie sondażowe**

Katowice, luty 2022 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Część I. Metodologia badania	3
1.1. Cele i problematyka badania	3
1.2. Metoda i techniki badania	4
1.3. Dobór próby badawczej.....	4
1.4. Przebieg i realizacja badania.....	6
Część II. Analiza wyników badania GUS „Koniunktura gospodarcza, opinie formułowane przez jednostki z siedzibą w województwie śląskim” w 2021 roku	7
2.1. Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury gospodarczej w województwie śląskim	7
2.2. Wpływ pandemii COVID-19 na koniunkturę w województwie śląskim	8
Część III. Prezentacja, analiza i interpretacja wyników badania sondażowego w przedsiębiorstwach z województwa śląskiego	9
3.1. Charakterystyka próby badawczej.....	9
3.2. Skutki pandemii koronawirusa dla funkcjonowania przedsiębiorstw w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. w opiniach pracodawców.....	13
3.3. Sytuacja ekonomiczna badanych przedsiębiorstw w województwie śląskim w perspektywie 2022 r.	16
3.4. Działania podejmowane przez przedsiębiorstwa w województwie śląskim dla utrzymania lub poprawy funkcjonowania firmy w 2021 r. i w perspektywie 2022 r.	22
3.5. Prognozowana sytuacja zatrudnieniowa w badanych przedsiębiorstwach w województwie śląskim w perspektywie 2022 r.	24
3.6. Korzystanie badanych przedsiębiorstw w województwie śląskim ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej w latach 2020 – 2021	35
3.7. Prognoza rozwoju i zatrudnienia w perspektywie 2025 r. w badanych przedsiębiorstwach w województwie śląskim	39
Wnioski	44
Część IV. Prezentacja, analiza i interpretacja wyników badania ilościowego w firmach okołogórniczych	51
4.1. Charakterystyka próby badawczej.....	51
4.2. Skutki pandemii koronawirusa dla funkcjonowania przedsiębiorstw okołogórniczych w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. w opiniach pracodawców	53
4.3. Sytuacja ekonomiczna badanych przedsiębiorstw okołogórniczych w województwie śląskim w perspektywie 2022 r.	56
4.4. Działania podejmowane przez przedsiębiorstwa okołogórnicze w województwie śląskim dla utrzymania lub poprawy funkcjonowania firmy w 2021 r. i w perspektywie 2022 r.	62
4.5. Prognozowana sytuacja zatrudnieniowa w badanych przedsiębiorstwach okołogórniczych w województwie śląskim w perspektywie 2022 r.	64
4.6. Korzystanie badanych przedsiębiorstw okołogórniczych w województwie śląskim ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej w latach 2020 - 2021	75
4.7. Prognoza rozwoju i zatrudnienia w perspektywie 2025 r. w badanych przedsiębiorstwach okołogórniczych w województwie śląskim	79
Wnioski	88
Spis tabel	95
Spis rysunków	95
Spis wykresów	95

Wstęp

Niniejszy raport dotyczy omówienia wyników badania empirycznego na temat sytuacji na śląskim rynku pracy w aspekcie społeczno- gospodarczym w opiniach przedsiębiorców w perspektywie 2022 i 2025 roku.

Opracowanie zawiera część metodologiczną, w której zawarto cel, problematykę badawczą, metody i techniki badania oraz dobór i rozkład próby badawczej. W kolejnych częściach omówiono wyniki badania GUS „Koniunktura gospodarcza, opinie formułowane przez jednostki z siedzibą w województwie śląskim” w 2021 roku oraz zaprezentowano analizę wyników badania sondażowego wśród przedsiębiorców z województwa śląskiego, w tym wyodrębniając spośród badanych firm te, w których respondenci wskazali na zależność od sektora węgla kamiennego.

Raport kończą wnioski z przeprowadzonej analizy zgromadzonego materiału empirycznego.

Część I. Metodologia badania

1.1. Cele i problematyka badania

W przyjętym projekcie badawczym cele mają charakter opisowy¹ i zostały zdefiniowane „(...) w różnych etapach fazy koncepcyjnej badania, w tym w trakcie eksplikacji problemu badawczego i operacjonalizacji badań”². Warunkiem „(...) postępowania badawczego jest dokładne sformułowanie problemu i na tej podstawie określenie celu badań w korespondencji z pytaniami badawczymi (...)”³. „Problemy i pytania badawcze (...) są wówczas swoistym uszczegółowieniem celu badań”⁴.

Na etapie konceptualizacji projektu badawczego nakreślono dwa jego cele główne:

1. Diagnoza śląskiego rynku pracy w aspekcie koniunktury gospodarczej w opiniach przedsiębiorców – na podstawie badania GUS.
2. Diagnoza śląskiego rynku pracy w aspekcie społeczno-gospodarczym w perspektywie do 2025 r. w opiniach przedsiębiorców.

Cele te skonkretyzowano w problematyce badawczej obejmującej następujące pytania szczegółowe:

- 1.1. Jakie będą skutki dla funkcjonowania przedsiębiorstw w związku z pandemią koronawirusa w perspektywie 2022 r. w opiniach respondentów?
- 1.2. Jak przedsiębiorcy oceniają pod względem ekonomicznym sytuację w swoich firmach w perspektywie 2022 r.?
 - 1.2.1. Jaka będzie sytuacja przedsiębiorstw pod względem poziomu inwestycji?
 - 1.2.2. Jaka będzie sytuacja przedsiębiorstw pod względem popytu na produkty/usługi firmy?
 - 1.2.3. Jaka będzie sytuacja przedsiębiorstw pod względem płynności finansowej?
- 1.3. Jakie działania zamierzają podjąć przedsiębiorcy w 2022 r. dla utrzymania lub poprawy funkcjonowania firmy?
- 1.4. Jaka będzie sytuacja zatrudnieniowa w przedsiębiorstwach, w tym okologicznych ze względu na zawód/ stanowisko pracy w perspektywie 2022 r.?
- 1.5. Czy przedsiębiorcy korzystali ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej?
 - 1.5.1. Czy otrzymane wsparcie przyczyni się do utrzymania firmy na rynku w 2022 r. w opinii przedsiębiorców?

¹ Babbie E., *Badania społeczne w praktyce*, Warszawa 2004, s. 112

² Nowosielski S., *Cele w badaniach naukowych z zakresu zarządzania. Aspekty metodologiczne*. „PRACE NAUKOWE Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Sieci międzyorganizacyjne, procesy i projekty w erze paradoksów”. Nr 421, Wrocław, 2016, s. 474

³ tamże, s.474

⁴ tamże, s. 474 za M. Łobocki, *Metody badań pedagogicznych*, Warszawa, 1984, s. 23

- 1.6. Jakie są przewidywania przedsiębiorców dotyczące fazy rozwoju ich firm w perspektywie do 2025 roku ?
- 1.7. Jakie są przewidywania przedsiębiorców dotyczące zatrudnienia w firmach w perspektywie do 2025 r.?

1.2. Metoda i techniki badania

Dobór właściwej metody badawczej determinowany jest celem i problematyką badania, dlatego założono wykorzystanie metod zbierania danych ze źródeł pierwotnych i wtórnych. Do pozyskania danych ilościowych ze źródeł pierwotnych wybrano metodę sondażową wraz z technikami CATI (ang. Computer-Assisted Telephone Interview – telefoniczny wywiad kwestionariuszowy wspomagany komputerowo) oraz CAWI (ang. Computer-Assisted Web Interview – wspomagany komputerowo wywiad kwestionariuszowy przy pomocy strony WWW), a do opracowania danych ze źródeł wtórnych technikę analizy danych zastanych.

1.3. Dobór próby badawczej

W ramach badania ilościowego założono realizację wywiadów kwestionariuszowych wśród przedsiębiorców z województwa śląskiego zgodnie z warstwowo-losowym doбором próby według sektorów gospodarki (sekcji PKD) i wielkości przedsiębiorstwa z uwzględnieniem podziału na subregiony. Założoną próbę badawczą stanowiło **14 828** podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w województwie śląskim (tj. 3,0% z 494 282 ogólnej liczby podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON na koniec 2020 r. – dane GUS) przy poziomie ufności próby 98% i wielkości frakcji 0,5 oraz błędzie maksymalnym na poziomie 1 %. Rozkład próby badawczej zawarto w tabeli 1 i 2.

Tabela 1. Rozkład próby badawczej według sektorów gospodarki (sekcji PKD) w podziale na subregiony województwa śląskiego

Wyszczególnienie		Stan na koniec 2020 r.											
		ogółem		próba badawcza									
				próba badawcza ogółem		Subregion Północny		Subregion Południowy		Subregion Zachodni		Subregion Centralny	
		w liczbach	w %	w liczbach	w %	w liczbach	w %	w liczbach	w %	w liczbach	w %	w liczbach	w %
Województwo śląskie		494 282	100,0	14 828	100	1661	11,2	2461	16,6	1587	10,7	9119	61,5
sektor rolniczy	Sekcja A Rolnictwo, leśnictwo łowiectwo i rybactwo	4 957	1,0	148	1,0	17		25		16		91	
	Sekcja B Górnictwo i wydobywanie	556	0,1	73	0,5	8		12		8		45	
sektor przemysłowy	Sekcja C Przetwórstwo przemysłowe	45 223	9,1	1349	9,1	151		224		144		830	
	Sekcja D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	750	0,2	30	0,2	3		5		3		18	
	Sekcja E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1 799	0,4	59	0,4	7		10		6		36	
	Sekcja F Budownictwo	60 329	12,2	1809	12,2	203		300		194		1113	
sektor usług rynkowych	Sekcja G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	117 297	23,7	3514	23,7	394		583		376		2161	
	Sekcja H Transport i gospodarka magazynowa	30 338	6,1	905	6,1	101		150		97		557	

Wyszczególnienie		Stan na koniec 2020 r.											
		ogółem		próba badawcza									
				próba badawcza ogółem		Subregion Północny		Subregion Południowy		Subregion Zachodni		Subregion Centralny	
		w liczbach	w %	w liczbach	w %	w liczbach	w %	w liczbach	w %	w liczbach	w %	w liczbach	w %
Województwo śląskie		494 282	100,0	14 828	100	1661	11,2	2461	16,6	1587	10,7	9119	61,5
Sektor usług nierynkowych	Sekcja I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	15 111	3,1	460	3,1	52		76		49		283	
	Sekcja J Informacja i komunikacja	18 452	3,7	549	3,7	61		91		59		338	
	Sekcja K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	14 202	2,9	430	2,9	48		71		46		264	
	Sekcja L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	29 739	6,0	890	6,0	100		148		95		547	
	Sekcja M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	49 397	10,0	1483	10,0	166		246		159		912	
	Sekcja N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	15 136	3,1	460	3,1	52		76		49		283	
	Sekcja O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	1 781	0,4	59	0,4	7		10		6		36	
	Sekcja P Edukacja	17 541	3,5	519	3,5	58		86		56		319	
Sekcja Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	28 862	5,8	860	5,8	96		143		92		529		
Sekcja R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9 195	1,9	282	1,9	32		47		30		173		
Sekcje S i T Pozostała działalność usługowa; Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	31 541	6,4	949	6,4	106		158		102		584		
Sekcja U Organizacje i zespoły eksterytorialne	13	0,0	0	0,0	0		0		0		0		

Tabela 2. Rozkład próby badawczej według wielkości firmy w podziale na subregiony województwa śląskiego

Wyszczególnienie	ogółem		próba badawcza ogółem											
	w liczbach	w %	ogółem	w %	0 - 9	w %	10- 49	w %	50 - 249	w %	250 - 999	w %	1000 i więcej	w %
ŚLĄSKIE	494 282	100%	14 828	100%	7 000	47,2	5 880	39,7	1 688	11,4	220	1,5	40	0,3
Subregion Północny	55 224	11,2	1 661	100,0%	784	-	659	-	189	-	25	-	4	-
Subregion Południowy	82 186	16,6	2 461	100%	1162	-	976	-	280	-	37	-	7	-
Subregion Zachodni	53 129	10,7	1 587	100%	749	-	629	-	181	-	24	-	4	-
Subregion Centralny	303743	61,5	9119	100%	4305	-	3616	-	1038	-	135	-	25	-

Jednocześnie założono, iż w firmach zatrudniających 0 – 9 pracowników należy zrealizować 3 500 wywiadów kwestionariuszowych wśród firm zatrudniających od 1 do 9 pracowników oraz 3 500 wywiadów wśród firm prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą (50%/50%).

1.4. Przebieg i realizacja badania

Na zlecenie WUP w Katowicach badanie wykonała firma Grupa BST Sp. z o.o., ul. Mieczyków 12, 40-48 Katowice w miesiącach lipiec – wrzesień 2021 r. Badanie przebiegało zgodnie z celami głównymi oraz nakreśloną problematyką badawczą i przy wykorzystaniu opracowanego przez WUP w Katowicach zestandaryzowanego kwestionariusza wywiadu.

Badanie przebiegało w dwóch etapach. W pierwszym etapie zgodnie z celem i problematyką badawczą realizowano badanie sondażowe (ilościowe – pierwotne), a w kolejnym zgodnie z celem dotyczącym oceny koniunktury gospodarczej dokonano analizy danych zastanych Głównego Urzędu Statystycznego zawartych w opracowaniu „Koniunktura gospodarcza, opinie formułowane przez jednostki z siedzibą w województwie śląskim”⁵ – badanie wtórne.

W badaniu sondażowym (ilościowym) w stosunku do założonej próby badawczej, wzięły udział 14 952 podmioty gospodarcze tj. o 124 więcej niż zakładano, co nie odbiega od założeń pierwotnych i rozkładu próby ze względu na sektory gospodarki (sekcje PKD), subregiony oraz wielkość przedsiębiorstwa.

⁵ Źródło danych: GUS „Koniunktura gospodarcza, opinie formułowane przez jednostki z siedzibą w województwie ŚLĄSKIM” (styczeń – listopad 2020 r. i 2021 r.); <https://katowice.stat.gov.pl/opracowania-biezace/opracowania-sygnalne/inne-opracowania/koniunktura-gospodarcza-w-wojewodztwie-slaskim-w-styczniu-2021-r-4,104.html>

Część II. Analiza wyników badania GUS „Koniunktura gospodarcza, opinie formułowane przez jednostki z siedzibą w województwie śląskim” w 2021 roku

Badania koniunktury gospodarczej realizowane są przez Główny Urząd Statystyczny od stycznia 2011 r. i polegają na systematycznym zbieraniu opinii przedsiębiorców na temat bieżącej i przyszłej sytuacji przedsiębiorstw w zakresie m.in. portfela zamówień, produkcji, sytuacji finansowej, zatrudnienia, cen, działalności inwestycyjnej oraz napotykanym barier. Prowadzone pomiary pozwalają na określenie podstawowych wskaźników, w tym **ogólnego wskaźnika klimatu koniunktury gospodarczej, przyjmującego wartości od -100 do +100. Wartości utrzymujące się poniżej zera wskazują na gorszą koniunkturę, a powyżej zera – na jej poprawę.**

W każdym badaniu koniunktury gospodarczej realizowanym przez Główny Urząd Statystyczny comiesięczne wyniki według województw prezentowane są w informacjach sygnałnych obejmujących następujące rodzaje działalności:

- przetwórstwo przemysłowe,
- budownictwo,
- handel hurtowy,
- handel detaliczny,
- transport i gospodarka magazynowa,
- zakwaterowanie i gastronomia,
- informacja i komunikacja.

2.1. Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury gospodarczej w województwie śląskim

Od stycznia do listopada 2021 r. jedynie w obszarze gospodarczym Informacja i komunikacja odnotowano dodatnie wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury gospodarczej, a w obszarze Budownictwo utrzymywał się on stale na poziomie poniżej zera.

Pandemia COVID-19 nie zakończyła się w 2020 r., a sytuacja gospodarcza nie uległa gwałtownej poprawie. W listopadzie 2021 r. jedynie w obszarach: Transport i gospodarka magazynowa oraz Informacja i komunikacja wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury gospodarczej osiągnęły wartość dodatnią (odpowiednio: 6,0; 6,7). W pozostałych obszarach działalności gospodarczej wartość tych wskaźników przyjmowała notowania poniżej zera, najwyższe w obszarze Zakwaterowanie i gastronomia (minus 14,9) (zob. tabela 3).

Tabela 3. Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury gospodarczej według obszarów działalności gospodarczej – województwo śląskie (dane od stycznia do listopada w latach 2020 – 2021)

Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Przetwórstwo przemysłowe											
2021 r.	-2,0	-1,4	2,7	2,9	4,7	3,3	1,4	3,7	2,0	-4,6	-4,4
2020 r.	3,5	5,6	0,9	-45,1	-36,0	-21,6	-9,1	-5,1	-0,9	-2,6	-9,8
Budownictwo											
2021 r.	-14,5	-12,1	-10,2	-9,1	-8,1	-4,9	-6,0	-7,7	-10,2	-10,6	-10,0
2020 r.	1,9	1,6	-5,7	-51,9	-44,8	-35,2	-23,5	-17,4	-17,0	-23,4	-30,1
Handel hurtowy											
2021 r.	-2,7	-1,5	0,5	-0,9	6,2	8,2	4,2	4,0	2,4	4,3	-0,6
2020 r.	3,9	10,0	-6,5	-48,2	-42,8	-22,7	-10,4	-6,7	-6,0	-9,1	-20,9
Handel detaliczny											
2021 r.	-12,9	-8,7	-10,4	-10,0	-0,6	0,1	-1,8	-3,1	-3,6	-3,2	-7,0
2020 r.	-2,2	-2,1	-2,9	-43,7	-41,3	-23,1	-16,2	-17,4	-14,4	-15,7	-29,7

Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Transport i gospodarka magazynowa											
2021 r.	-11,1	-1,5	-2,5	1,5	5,5	11,2	9,7	10,2	5,2	3,4	6,0
2020 r.	2,3	6,1	0,9	-40,5	-35,4	-9,5	-10,9	-14,6	-5,5	-8,2	-10,6
Zakwaterowanie i gastronomia											
2021 r.	-56,9	-56,8	-43,9	-42,1	-31,6	6,3	-0,7	-2,3	-13,6	-16,7	-14,9
2020 r.	-26,1	-1,7	-13,5	-36,6	-33,1	-23,8	-21,5	9,4	38,8	-17,0	-24,4
Informacja i komunikacja											
2021 r.	9,9	8,9	5,5	7,3	14,9	9,9	15,0	8,7	9,0	4,6	6,7
2020 r.	18,8	21,2	14,1	-25,7	-11,7	-7,7	8,1	4,2	2,0	2,3	1,6

Źródło danych: GUS „Koniunktura gospodarcza, opinie sformułowane przez jednostki z siedzibą w województwie ŚLĄSKIM” (styczeń –listopad 2020 i 2021)⁶

2.2. Wpływ pandemii COVID-19 na koniunkturę w województwie śląskim

W okresie od stycznia do listopada 2021 r. większość przedsiębiorców z obszarów: Przetwórstwo przemysłowe, Handel hurtowy uważała, że wpływ pandemii COVID-19 na działalność ich firmy jest nieznaczny. Podobne zdanie, przez większość miesięcy omawianego okresu, mieli również przedsiębiorcy z obszaru Handel detaliczny. Z kolei w obszarach: Budownictwo i Usługi w styczniu 2021 r. mniej niż połowa przedsiębiorców uznała wpływ pandemii za nieznaczny, przy czym w stosunku do listopada 2021 r. w obszarze Budownictwo odsetek optymistów wzrósł (o 6,1 p. proc.), a w obszarze Usługi nieznacznie spadł (o 0,3 p. proc.).

Porównując dane z listopada 2021 r. i stycznia 2021 r. należy zwrócić uwagę, że we wszystkich obszarach działalności gospodarczej zmalał odsetek przedsiębiorców oceniających wpływ pandemii jako „poważny” lub „zagrożający stabilności przedsiębiorstwa”. W kategorii „poważny wpływ” największe spadki odnotowano w obszarach: Handel detaliczny (o 20,3 p. proc.), Handel hurtowy (o 19,2 p. proc.), a w kategorii „wpływ zagrażający stabilności firmy” w obszarach: Budownictwo (o 9 p. proc.) oraz Usługi (o 7,1 p. proc.).

Porównując skrajne miesiące analizowanego roku rósł odsetek przedsiębiorców, którzy uznali, że pandemia nie ma negatywnego wpływu na działalność ich firmy, zwłaszcza wśród przedsiębiorców w obszarze Handel detaliczny (w listopadzie 2021 r. wzrost o 21,5 p. proc. w stosunku do stycznia 2021 r.), Budownictwo (wzrost o 11,5 p. proc.) oraz Usługi (wzrost o 12,5 p. proc.) (zob. tabela 4).

Tabela 4. Wpływ pandemii COVID-19 na działalność firm według obszarów działalności gospodarczej w 2021 r.

Wyszczególnienie	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Przetwórstwo przemysłowe											
Nieznaczny wpływ	59,4%	58,3%	56,7%	56,1%	54,1%	61,5%	61,4%	59,4%	64,6%	63,8%	63,1%
Poważny wpływ	28,8%	22,5%	24,1%	31,5%	31,7%	18,6%	14,7%	15,6%	14,6%	16,9%	16,0%
Wpływ zagrażający stabilności firmy	7,3%	14,9%	9,0%	6,3%	6,5%	7,5%	4,5%	4,6%	4,4%	3,5%	3,7%
Brak negatywnego wpływu	4,5%	4,3%	10,2%	6,1%	7,7%	12,4%	19,4%	20,4%	16,4%	15,8%	17,2%
Budownictwo											
Nieznaczny wpływ	38,6%	56,7%	39,5%	49,4%	53,6%	45,1%	50,6%	48,1%	50,8%	58,6%	44,7%
Poważny wpływ	17,1%	17,2%	38,8%	14,3%	19,1%	16,1%	5,9%	6,3%	4,0%	6,8%	8,5%
Wpływ zagrażający stabilności firmy	33,1%	18,0%	20,4%	22,6%	16,6%	18,6%	20,1%	18,0%	27,2%	11,6%	24,1%

⁶<https://katowice.stat.gov.pl/opracowania-biezace/opracowania-sygnalne/inne-opracowania/koniunktura-gospodarcza-w-województwie-slaskim-w-styczniu-2021-r.-4.104.html> data pobrania 06.12.2021 r.

Wyszczególnienie	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Brak negatywnego wpływu	11,2%	8,1%	1,3%	13,7%	10,7%	20,2%	23,4%	27,6%	18,0%	23,0%	22,7%
Handel hurtowy											
Nieznacznym wpływ	54,0%	72,1%	70,6%	62,7%	70,8%	67,7%	67,5%	72,8%	66,8%	63,1%	72,7%
Poważny wpływ	28,0%	17,9%	16,9%	20,6%	16,3%	12,9%	8,2%	10,3%	9,6%	13,0%	8,8%
Wpływ zagrażający stabilności firmy	4,9%	4,0%	6,3%	7,2%	2,0%	2,7%	2,5%	2,9%	3,4%	3,5%	4,7%
Brak negatywnego wpływu	13,1%	6,0%	6,2%	9,5%	10,9%	16,7%	21,8%	14,0%	20,2%	20,4%	13,8%
Handel detaliczny											
Nieznacznym wpływ	58,2%	56,0%	48,8%	45,9%	52,8%	59,5%	59,7%	58,0%	58,4%	74,9%	60,5%
Poważny wpływ	27,9%	28,3%	26,1%	38,4%	20,4%	12,0%	9,9%	17,3%	11,0%	9,9%	7,6%
Wpływ zagrażający stabilności firmy	12,1%	9,1%	10,3%	8,7%	10,8%	5,4%	4,3%	6,7%	5,1%	6,4%	8,6%
Brak negatywnego wpływu	1,8%	6,6%	14,8%	7,0%	16,0%	23,1%	26,1%	18,0%	25,5%	8,8%	23,3%
Usługi											
Nieznacznym wpływ	49,7%	51,0%	51,0%	55,0%	58,9%	64,6%	50,2%	36,9%	64,2%	52,5%	49,4%
Poważny wpływ	24,8%	21,9%	31,2%	16,3%	20,7%	14,5%	24,4%	22,6%	10,6%	14,7%	19,7%
Wpływ zagrażający stabilności firmy	15,8%	19,0%	8,5%	20,2%	15,3%	8,0%	7,7%	7,0%	10,5%	9,5%	8,7%
Brak negatywnego wpływu	9,7%	8,1%	9,3%	8,5%	5,1%	12,9%	17,7%	33,5%	14,7%	23,3%	22,2%

Źródło danych: GUS „Koniunktura gospodarcza, opinie sformułowane przez jednostki z siedzibą w województwie śląskim” (styczeń –listopad 2020 i 2021)⁷

Część III. Prezentacja, analiza i interpretacja wyników badania sondażowego w przedsiębiorstwach z województwa śląskiego

3.1. Charakterystyka próby badawczej

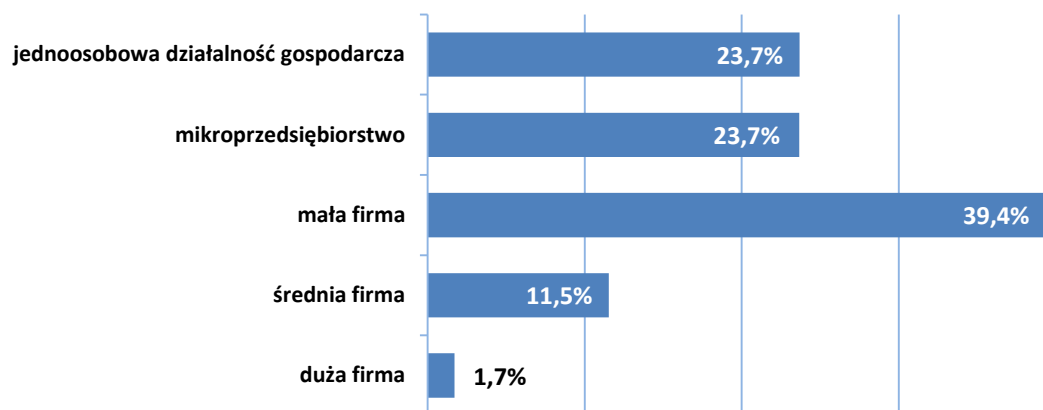
W badaniu sondażowym przedsiębiorców z województwa śląskiego wzięło udział 14 952 respondentów.

Co trzeci badany był przedsiębiorcą z małej firmy (39,4%), co czwarty prowadził jednoosobową działalność gospodarczą lub mikroprzedsiębiorstwo (po 23,7%), a co dziewiąty średnią firmę (11,5%). Uczestnicy badania z firm dużych stanowili 1,7% ogółu próby (zob. wykres 1).

Struktura respondentów ze względu na wielkość firmy jest zbliżona do rozkładu ogólnego przedsiębiorstw w województwie śląskim.

⁷<https://katowice.stat.gov.pl/opracowania-biezace/opracowania-sygnalne/inne-opracowania/koniunktura-gospodarcza-w-województwie-ślaskim-w-styczniu-2021-r.-4.104.html> data pobrania 06.12.2021 r.

Wykres 1. Przedsiębiorstwa w województwie śląskim według wielkości zatrudnienia⁸ (dane w %; N= 14 952)

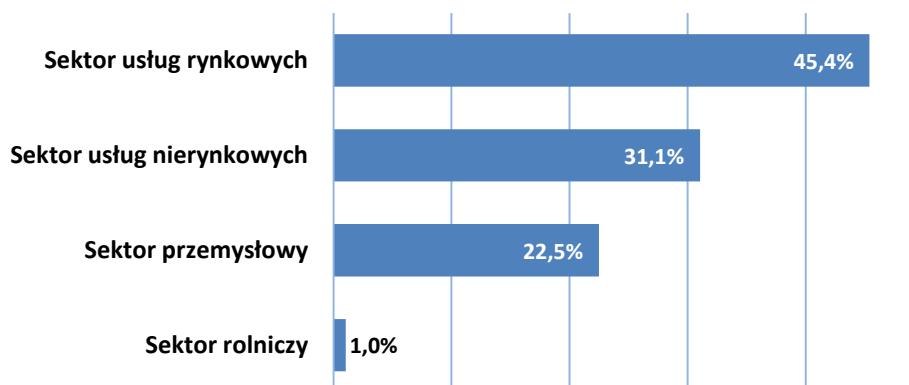


Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Uwzględniając sektory gospodarki najwięcej przedsiębiorców prowadziło działalność gospodarczą w sektorze usług rynkowych (45,4%), co trzeci badany w sektorze usług nierynkowych (31,1%), a co czwarty w sektorze przemysłowym (22,5%). Najmniej respondentów – zaledwie 1% pochodziło z sektora rolniczego (zob. wykres 2).

Struktura respondentów ze względu na sektor gospodarki jest zbliżona do rozkładu ogólnego przedsiębiorstw w województwie śląskim.

Wykres 2. Przedsiębiorstwa według sektorów gospodarki w województwie śląskim (dane w %; N= 14 952)

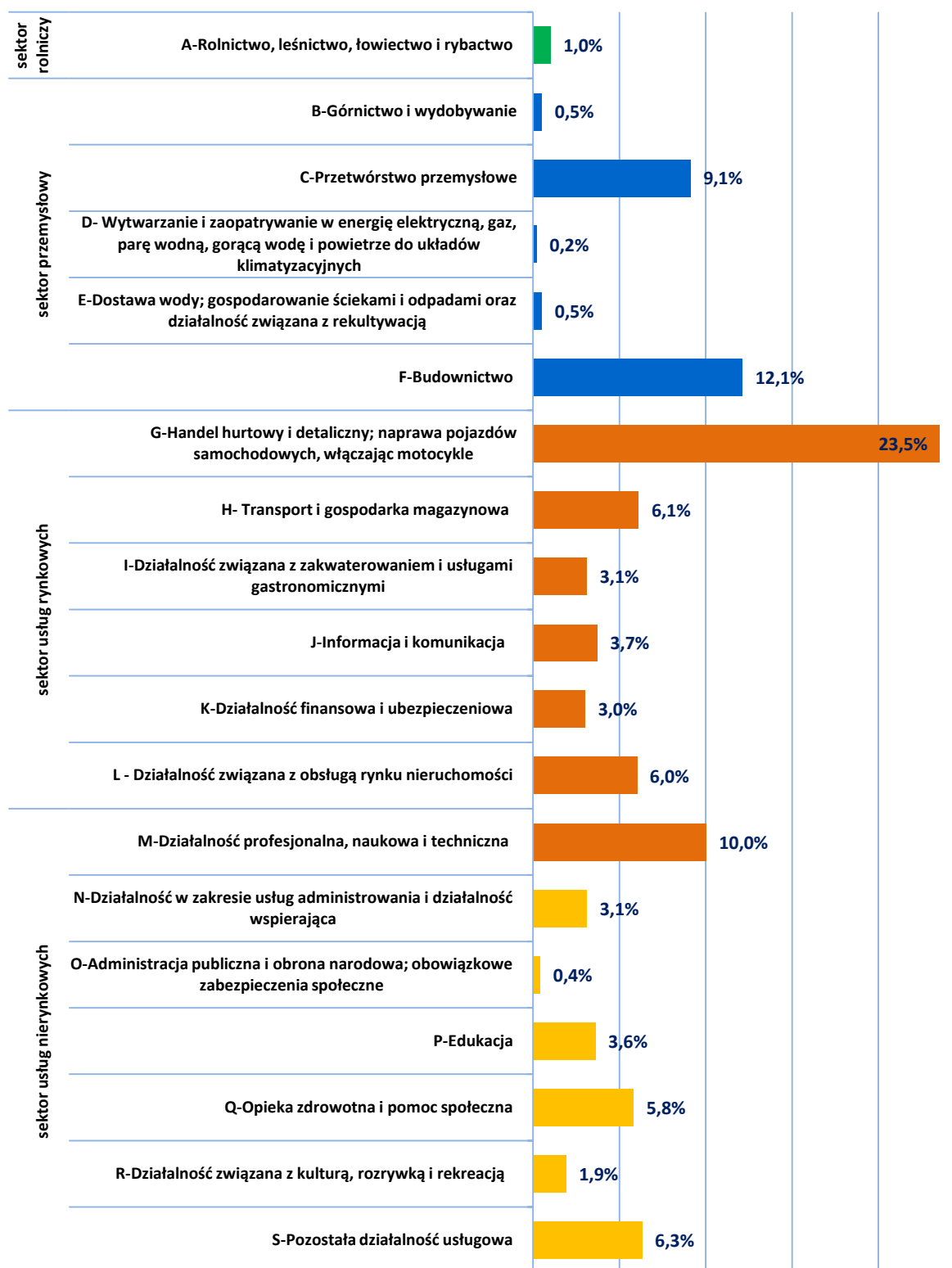


Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

W sektorze przemysłowym najwyższy odsetek respondentów pochodził z sekcji F – Budownictwo (12,1%) oraz sekcji C – Przetwórstwo przemysłowe (9,1%). W sektorze usług rynkowych najwięcej przedsiębiorców pochodziło z sekcji G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (23,5%), a w sektorze usług nierynkowych z sekcji M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (10,0%) (zob. wykres 3).

⁸ Klasy wielkości przedsiębiorstw według kryterium liczby pracujących: mikroprzedsiębiorstwo 1 – 9 osób; małe przedsiębiorstwo 10 – 49 osób; średnie przedsiębiorstwo 50 – 249 osób; duże przedsiębiorstwo 250 i więcej osób <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/wymiary>

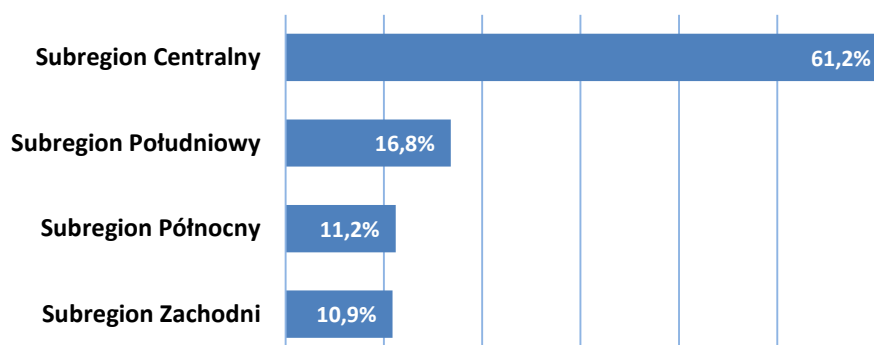
Wykres 3. Przedsiębiorstwa według sektorów gospodarki, w tym sekcji PKD w województwie śląskim (dane w %; N= 14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Ponad połowa respondentów miała siedziby swoich firm w Subregionie Centralnym (61,2%), co szósty miał ją w Subregionie Południowym (16,8%), a co dziewiąty w Subregionie Północnym i Zachodnim (odpowiednio 11,2%; 10,9%) (zob. wykres 4).

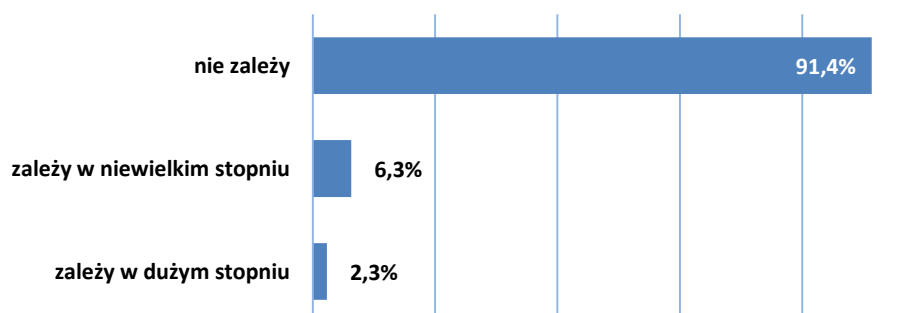
Wykres 4. Przedsiębiorstwa według siedziby firmy w województwie śląskim (dane w %; N= 14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Zdecydowana większość przedsiębiorców biorących udział w badaniu zadeklarowała, iż ich działalność gospodarcza nie zależy od producentów węgla kamiennego – 91,4% (zob. wykres 5).

Wykres 5. Zależność działalności biznesowej przedsiębiorstw firm od sektora górnictwa w województwie śląskim (dane w %; N= 14 952)

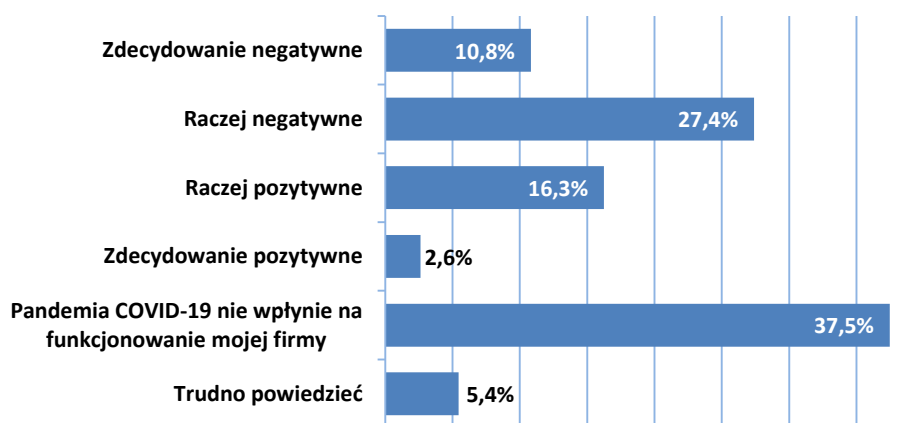


Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

3.2. Skutki pandemii koronawirusa dla funkcjonowania przedsiębiorstw w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. w opiniach pracodawców

Negatywne skutki pandemii dla funkcjonowania przedsiębiorstw w 2022 r. przewiduje co trzeci respondent (38,2%), w tym dla 10,8% badanych będzie on zdecydowanie negatywny. Jednocześnie zdaniem, co trzeciego przedsiębiorcy skutki pandemii koronawirusa COVID-19 nie wpłyną na funkcjonowanie jego firmy w kolejnym roku (37,5%). Na pozytywnie skutki pandemii wskazał co piąty przedsiębiorca (18,9%), przy czym zdecydowanie pozytywny wpływ deklarowało 2,6% respondentów. Zaledwie 1 na 19 respondentów nie potrafi oszacować skutków wpływu pandemii na funkcjonowanie przedsiębiorstw (5,4%) (zob. wykres 6).

Wykres 6. Skutki pandemii COVID-19 dla funkcjonowania przedsiębiorstw w województwie śląskim w 2022 r. (dane w %; N=14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

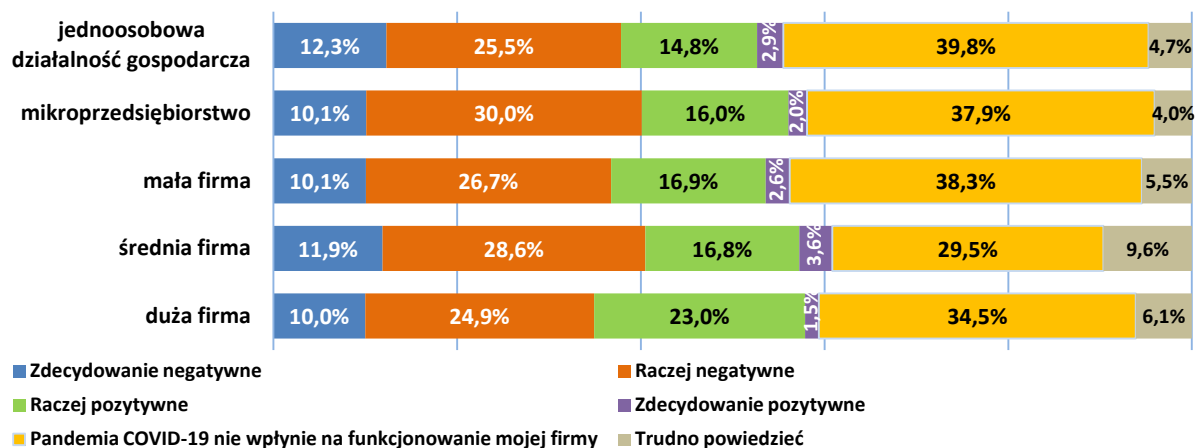
Negatywne skutki wpływu pandemii na funkcjonowanie firm w 2022 roku wskazywali głównie przedsiębiorcy ze średnich firm (40,5%, w tym 11,9% wskazało na zdecydowanie negatywny wpływ) oraz z mikroprzedsiębiorstw (40,1%, w tym 10,1% na zdecydowanie negatywny wpływ). W pozostałych przedziałach wielkości odsetek wahał się od 37,8% w jednoosobowych działalnościach gospodarczych (w tym 12,3% na zdecydowanie negatywny wpływ) do 34,9% w dużych firmach (w tym 10,0% na zdecydowanie negatywny wpływ).

Brak wpływu skutków pandemii na działalność firm deklarował co trzeci przedsiębiorca z każdego przedziału wielkości zatrudnienia: od 39,8% w jednoosobowej działalności gospodarczej do 29,5% w średnich firmach.

Na pozytywny wpływ skutków pandemii na funkcjonowanie przedsiębiorstwa wskazywał przede wszystkim co czwarty respondent z dużej firmy (24,5%, w tym zdecydowanie pozytywny – 1,5%). W pozostałych wielkościach ten odsetek wahał się od 20,4% w średnich firmach do 17,7% w jednoosobowej działalności gospodarczej.

Nie potrafi oszacować wpływu pandemii na działalność firmy od 9,6% pracodawców ze średnich firm do 4,0% w mikroprzedsiębiorstwach (zob. wykres 7).

Wykres 7. Skutki pandemii COVID-19 dla funkcjonowania przedsiębiorstw w województwie śląskim w 2022 r. według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Negatywne skutki pandemii dla funkcjonowania firm w 2022 r. przewidują przede wszystkim przedsiębiorcy z sektora usług rynkowych (40,0%, w tym zdecydowanie negatywne 11,0%).

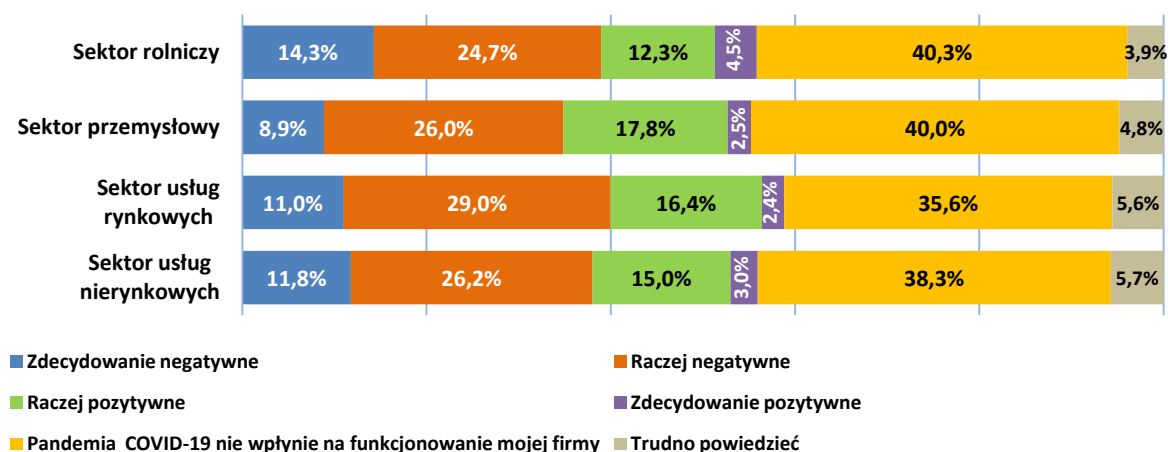
W pozostałych sektorach gospodarki jest to od 39,0% w sektorze rolniczym (w tym zdecydowanie negatywne 14,3%) do 34,9% w sektorze przemysłowym (w tym zdecydowanie negatywne – 8,9%).

Na brak wpływu pandemii wskazują nieco częściej respondenci z sektora rolniczego – 40,3% i przemysłowego – 40,0% niż z sektora usług nierynkowych i usług rynkowych (odpowiednio: 38,3%; 35,6%).

Pozytywne skutki dla funkcjonowania przedsiębiorstwa w kolejnym roku przewiduje co piąty pracodawca z sektora przemysłowego (20,3%, w tym zdecydowanie pozytywne – 2,5%) i usług rynkowych (18,8%, w tym zdecydowanie pozytywne – 2,4%) oraz co szósty z sektora usług nierynkowych (18,0%, w tym zdecydowanie pozytywne – 3,0%) i rolniczego (16,8%, w tym zdecydowanie pozytywne – 4,5%).

Nie potrafi oszacować wpływu pandemii na działalność firmy od 5,7% respondentów z sektora usług nierynkowych do 3,9% z sektora rolniczego (zob. wykres 8).

Wykres 8. Skutki pandemii COVID-19 dla funkcjonowania przedsiębiorstw w województwie śląskim w 2022 r. według sektorów gospodarki (dane w %; N=14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Przedsiębiorcy z Subregionu Południowego częściej niż w pozostałych subregionach województwa wskazują na negatywne skutki pandemii dla funkcjonowania ich firm w 2022 roku (45,7%, w tym na skutki zdecydowanie negatywne wskazało 11,0% badanych z tego subregionu). Ponadto, co trzeci respondent w każdym z pozostałych subregionów Śląska przewiduje negatywny wpływ pandemii

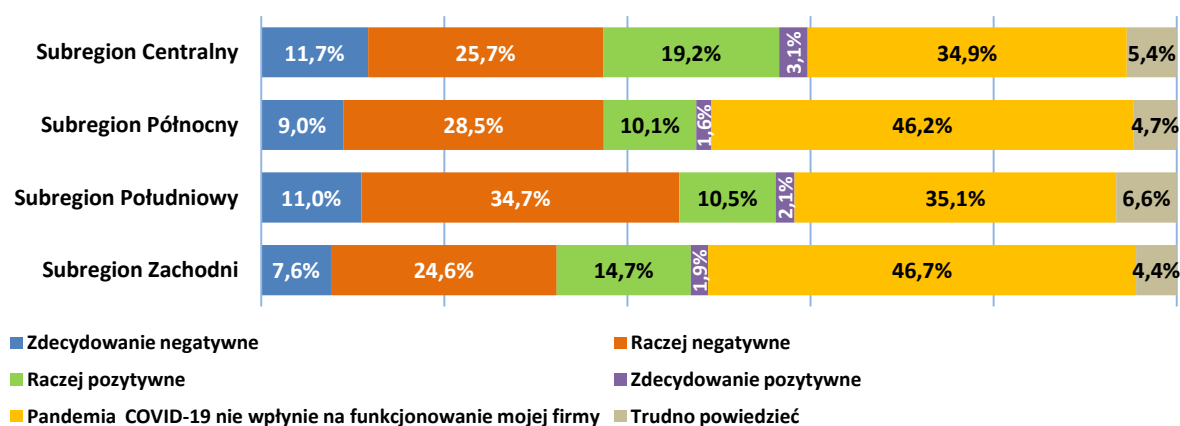
na działalność firmy od 37,5% w Subregionie Północnym (w tym na skutki zdecydowanie negatywne – 9,0%) do 32,2% w Subregionie Zachodnim (w tym na skutki zdecydowanie negatywne – 7,6%).

Brak wpływu pandemii na funkcjonowanie firm w kolejnym roku wskazują częściej przedsiębiorcy z Subregionu Zachodniego i Północnego (odpowiednio: 46,7%; 46,2%) niż pracodawcy z Subregionów: Południowego i Centralnego (odpowiednio: 35,1%; 34,9%).

Co piąty przedsiębiorca z Subregionu Centralnego przewiduje pozytywne skutki wpływu pandemii na działalność swoich firm w 2022 roku (22,3%; w tym zdecydowanie pozytywne skutki – 3,1%). W pozostałych subregionach pozytywne skutki pandemii prognozuje od 16,6% respondentów w Subregionie Zachodnim (w tym zdecydowanie pozytywne – 1,9%) do 11,7% w Subregionie Północnym (w tym zdecydowanie pozytywne – 1,6%).

Nie potrafi oszacować skutków wpływu pandemii na działalność firmy od 6,6% respondentów z Subregionu Południowego do 4,4% z Subregionu Zachodniego (zob. wykres 9).

Wykres 9. Skutki pandemii COVID-19 dla funkcjonowania przedsiębiorstw w województwie śląskim w 2022 r. według siedziby firmy (dane w %; N=14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

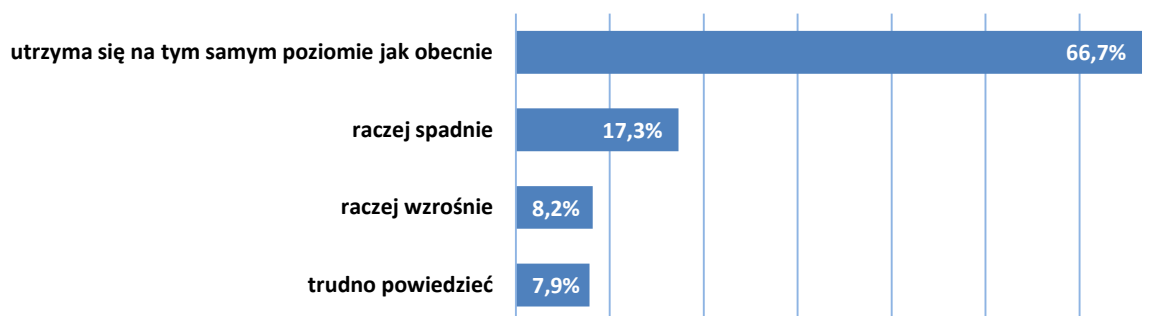
Rozkład odpowiedzi respondentów według zmiennych metryczkowych jest podobny do rozkładu ogólnego.

3.3. Sytuacja ekonomiczna badanych przedsiębiorstw w województwie śląskim w perspektywie 2022 r.

Poziom inwestycji w przedsiębiorstwach

W ocenie 66,7% respondentów w 2022 r. inwestycje w śląskich firmach utrzymają się na tym samym poziomie jak w roku 2021. Zdaniem co szóstego pracodawcy ich poziom raczej spadnie (17,3%), a co dwunastego raczej wzrośnie (8,2%). Jednoznacznie oszacować tego poziomu nie potrafi 7,9% badanych (zob. wykres 10).

Wykres 10. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. (dane w %; N=14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

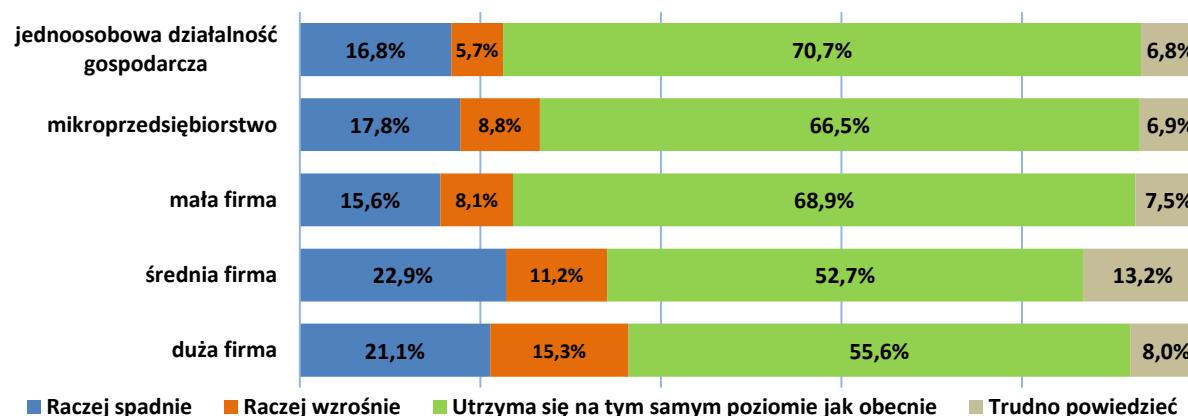
Niezależnie od wielkości przedsiębiorstwa respondenci najczęściej wskazywali, że inwestycje w ich firmach w 2022 roku utrzymają się na takim samym poziomie jak obecnie (od 70,7% w jednoosobowych firmach do 52,7% w średnich).

Spadek inwestycji prognozuje co czwarty przedsiębiorca ze średniej (22,9%), co piąty z dużej firmy (21,1%) oraz co szósty z pozostałych wielkości zatrudnienia (od 17,8% w mikro do 15,6% w małych przedsiębiorstwach).

Wzrostu nakładów inwestycyjnych w kolejnym roku spodziewa się przede wszystkim, co siódmy duży przedsiębiorca (15,3%). W pozostałych wielkościach odsetek waha się od 11,2% w średnich firmach do 5,7% w jednoosobowej działalności gospodarczej.

Trudności z oszacowaniem poziomu inwestycji ma od 13,2% respondentów ze średnich przedsiębiorstw do 6,8% w jednoosobowych działalnościach gospodarczych (zob. wykres 11).

Wykres 11. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

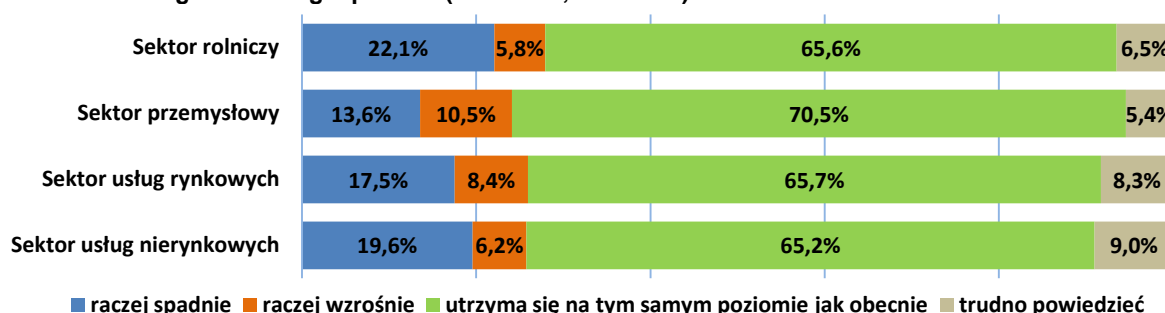
Niezależnie od sektora gospodarki respondenci najczęściej wskazywali, że poziom inwestycji w 2022 roku utrzyma się na poziomie podobnym do obecnego (od 70,5% w sektorze przemysłowym do 65,2% w sektorze usług nierynkowych).

Spadek inwestycji przewidują przede wszystkim respondenci z co piątego przedsiębiorstwa z sektora rolniczego (22,1%) oraz usług nierynkowych (19,6%).

Wzrostu poziomu inwestycji spodziewa się głównie, co dziesiąty pracodawca z sektora przemysłowego (10,5%).

Nie potrafi oszacować tej skali od 9,0% respondentów z sektora usług nierynkowych do 5,4% z sektora przemysłowego (zob. wykres 12).

Wykres 12. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. według sektorów gospodarki (dane w %; N=14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

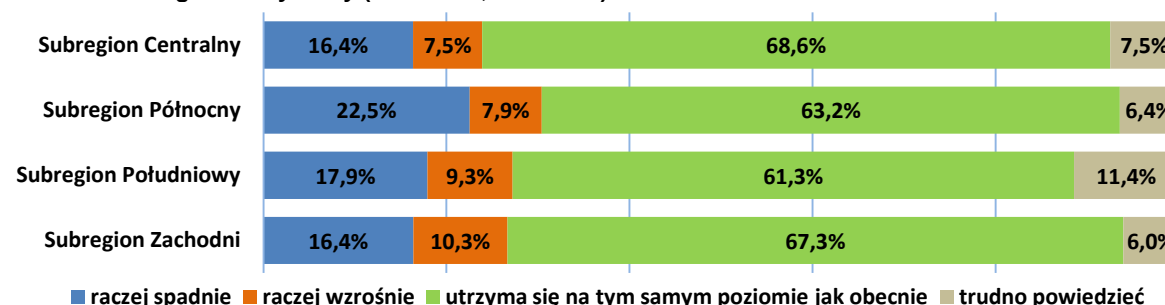
Niezależnie od subregionu województwa śląskiego najczęściej, zdaniem pracodawców, poziom inwestycji w 2022 roku będzie utrzymywał się na podobnym poziomie do obecnego od 68,6% w Subregionie Centralnym do 61,3% w Subregionie Południowym.

Zdaniem co czwartego przedsiębiorcy z Subregionu Północnego (22,5%) poziom inwestycji raczej spadnie. W pozostałych subregionach odsetek respondentów przewidujących spadek inwestycji waha się od 17,9% w Subregionie Południowym do 16,4% w Subregionie Zachodnim i Centralnym.

Wzrostu poziomu inwestycji spodziewa się przede wszystkim co dziesiąty przedsiębiorca z Subregionu Zachodniego (10,3%) i co jedenasty z Subregionu Południowego (9,3%).

Nie potrafi oszacować skali inwestycji od 11,4% respondentów z Subregionu Południowego do 6,0% z Subregionu Zachodniego (zob. wykres 13).

Wykres 13. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. według siedziby firmy (dane w %; N=14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

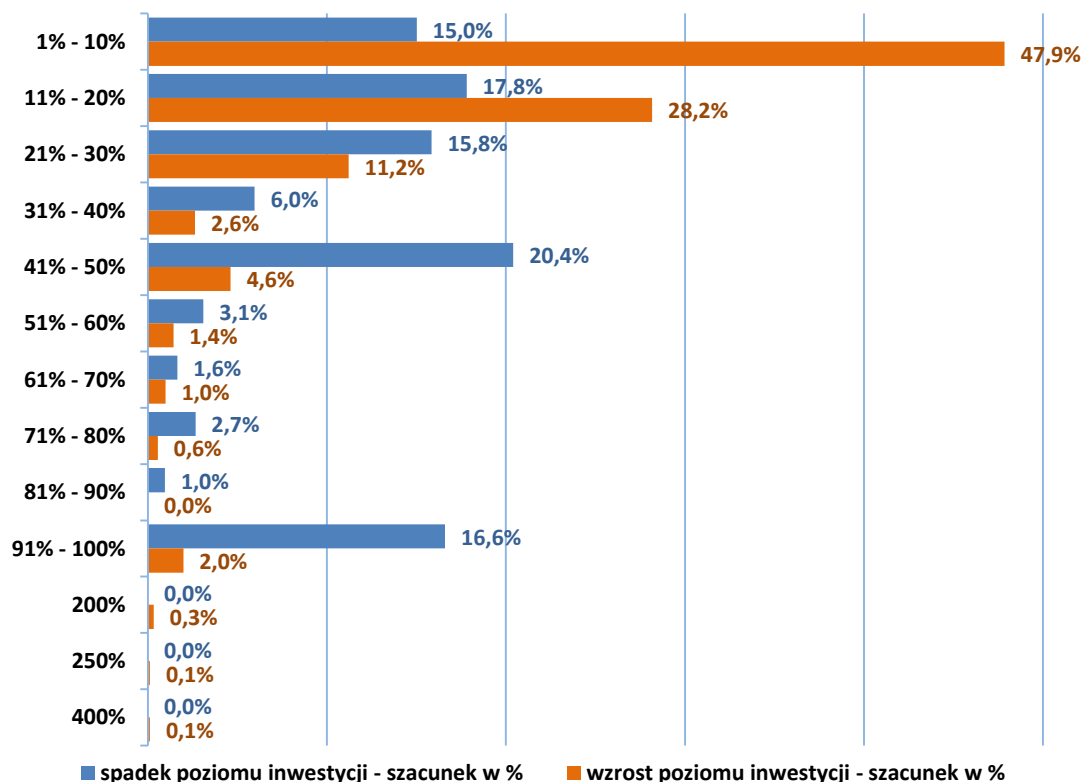
Rozkład odpowiedzi respondentów według zmiennych metryczkowych jest podobny do rozkładu ogólnego.

Wśród przedsiębiorców, którzy przewidują spadek poziomu inwestycji w swoich firmach w 2022 r. co piąty respondent (20,4%) szacuje go w przedziale między 41% – 50%, co szósty (17,8%) w przedziale 11% – 20% oraz 16,6% badanych w przedziale 91% – 100%. Średni szacowany spadek poziomu inwestycji wyniesie 1%.

Z kolei wśród respondentów, którzy prognozują wzrost poziomu inwestycji co drugi przedsiębiorca (47,9%) wskazuje na przedział 1% – 10%, a co czwarty (28,2%) na przedział 11% – 20% (zob. wykres 14). Średni szacowany wzrost poziomu inwestycji wyniesie 2,3%.

Poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. będzie *per saldo* większy o 1,3 p. proc.

Wykres 14. Szacunkowy wzrost/spadek poziomu inwestycji a wpływ pandemii COVID-19 w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. (dane w %; spadek N= 1 578; wzrost N= 909)

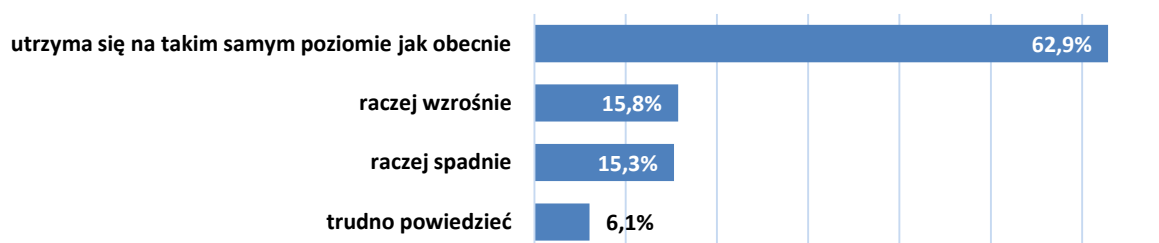


Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Popyt na produkty/usługi przedsiębiorstw

Zdaniem większości respondentów popyt na produkty/usługi w perspektywie 2022 roku utrzyma się na takim samym poziomie jak w roku 2021 – 62,9%. Niemal tyle samo przedsiębiorców twierdzi, że w perspektywie kolejnego roku nastąpi wzrost lub spadek popytu na produkty/usługi (odpowiednio 15,8%; 15,3%). Nie potrafi oszacować tej skali 6,1% badanych (zob. wykres 15).

Wykres 15. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany popyt na produkty/usługi w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. (dane w %; N=14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

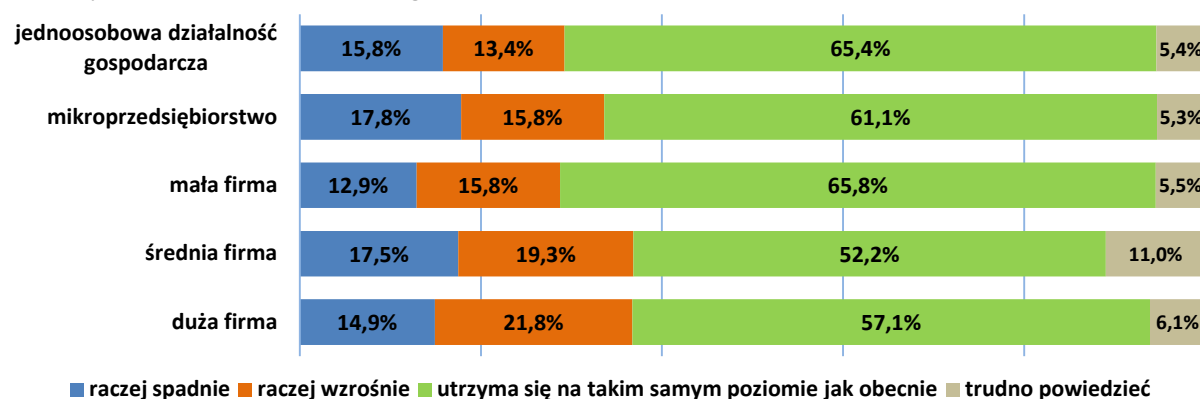
Zdaniem większości przedsiębiorców, niezależnie od wielkości zatrudnienia, popyt na produkty/usługi utrzyma się w 2022 r. na podobnym poziomie jak obecnie (od 65,8% w małych firmach do 52,2% w średnich podmiotach).

Spadek popytu na produkty/usługi przewiduje przede wszystkim co szósty mikro (17,8%) i średni przedsiębiorca (17,5%).

Wzrostu popytu na produkty/usługi spodziewają się głównie respondenci, z co piątej dużej i średniej firmy (odpowiednio: 21,8%; 19,3%).

Nie potrafi oszacować tej skali od 11,0% respondentów ze średnich firm do 5,3% z mikroprzedsiębiorstw (zob. wykres 16).

Wykres 16. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany popyt na produkty/usługi w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

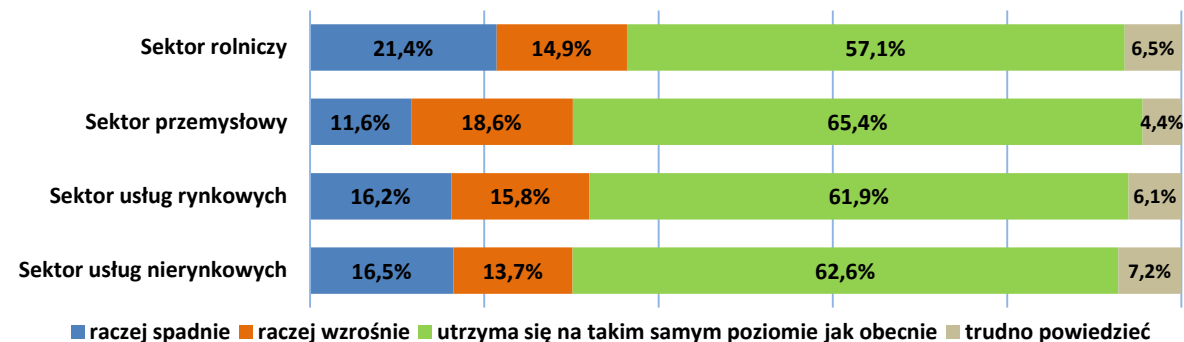
Niezależnie od sektora gospodarki przedsiębiorcy najczęściej deklarowali, że w 2022 roku popyt na produkty/usługi utrzyma się na tym samym poziomie jak obecnie (od 65,4% w sektorze przemysłowym do 57,1% w sektorze rolniczym).

Spadek popytu na produkty/usługi przewidują przede wszystkim respondenci z co piątej firmy z sektora rolniczego (21,4%) i z co szóstej z sektora usług nierynkowych i usług rynkowych (odpowiednio: 16,5%; 16,2%).

Wzrost zapotrzebowania na produkty/usługi prognozuje co piątą przedsiębiorca z sektora przemysłowego (18,6%) i co szósty z sektora usług rynkowych (15,8%).

Nie potrafi jednoznacznie oszacować tej skali od 7,2% respondentów z sektora usług nierynkowych do 4,4% z sektora przemysłowego (zob. wykres 17).

Wykres 17. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany popyt na produkty/usługi w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. według sektorów gospodarki (dane w %; N=14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

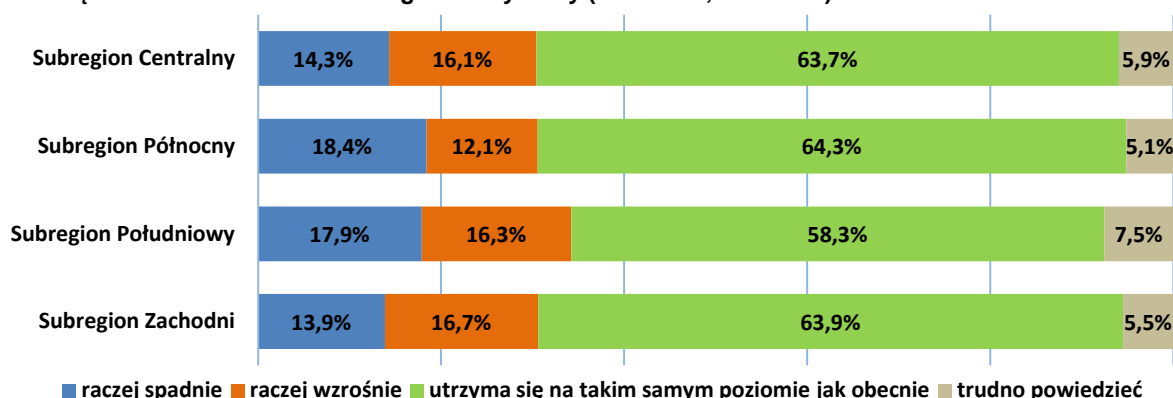
Bez względu na subregion województwa śląskiego najwięcej pracodawców deklaruje, że w 2022 r. popyt na produkty/usługi utrzyma się na takim samym poziomie jak obecnie: od 64,3% w Subregionie Północnym do 58,3% w Subregionie Południowym.

Spadek popytu na produkty/usługi prognozuje przede wszystkim co piąty przedsiębiorca z Subregionu Północnego (18,4%) i co szósty z Południowego (17,9%).

Natomiast wzrostu zapotrzebowania spodziewa się, co szósty respondent z Subregionu Zachodniego, Południowego i Centralnego (odpowiednio: 16,7%; 16,3%; 16,1%).

Nie potrafi jednoznacznie oszacować tej skali od 7,5% badanych w Subregionie Południowym do 5,1% w Subregionie Północnym (zob. wykres 18).

Wykres 18. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany popyt na produkty/usługi w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. według siedziby firmy (dane w %; N=14 952)



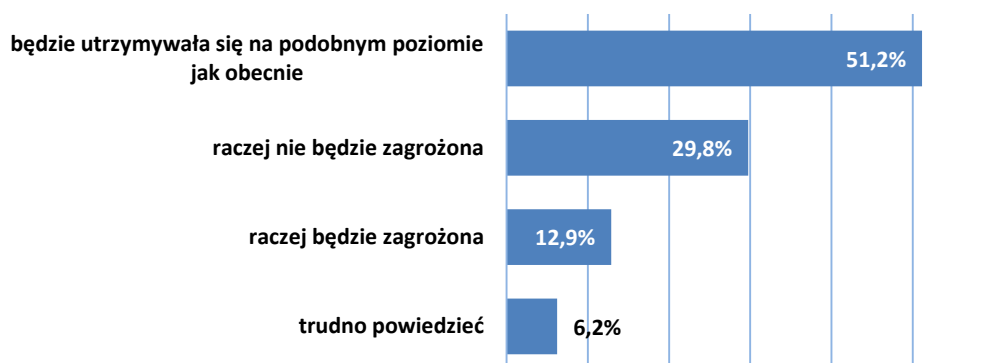
Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Rozkład odpowiedzi respondentów według zmiennych metryczkowych jest podobny do rozkładu ogólnego.

Płynność finansowa przedsiębiorstw

Ponad połowa przedsiębiorców uważa, że płynność finansowa w ich firmach w perspektywie 2022 r. utrzyma się na podobnym poziomie jak w roku 2021 (51,2%), dla co trzeciego raczej nie będzie zagrożona (29,8%), a co ósmy jest przeciwnego zdania (12,9%). Na to pytanie nie potrafi jednoznacznie odpowiedzieć 6,2% respondentów (zob. wykres 19).

Wykres 19. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowana płynność finansowa śląskich przedsiębiorstw w 2022 r. (dane w %; N=14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

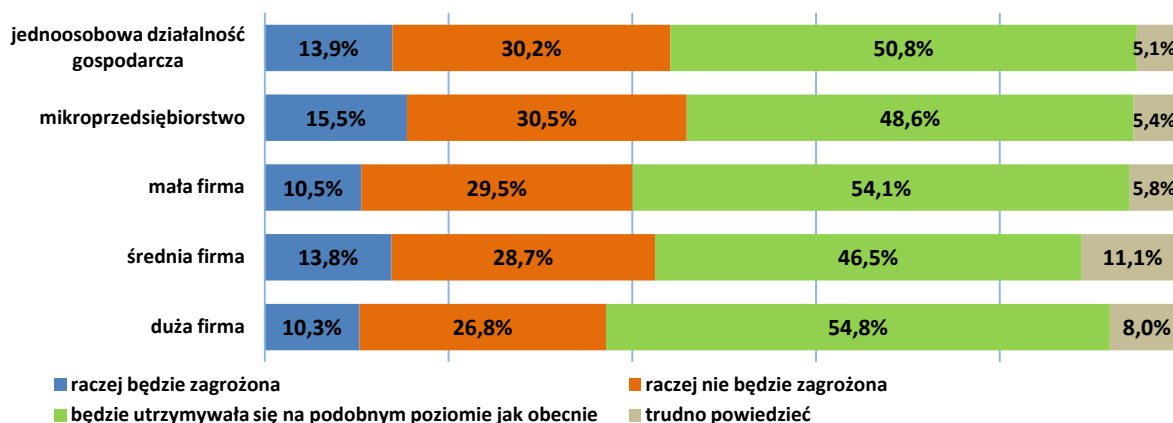
Bez względu na wielkość przedsiębiorstwa respondenci najczęściej wskazywali, że płynność finansowa ich firm utrzyma się w kolejnym roku na poziomie podobnym do obecnego (od 54,8% w dużych do 46,5% w średnich firmach).

Zagrożenie płynności finansowej przedsiębiorstw prognozuje przede wszystkim co szósty mikroprzedsiębiorca (15,5%) i co siódmy respondent z jednoosobowej działalności gospodarczej oraz średniej firmy (odpowiednio: 13,9%; 13,8%).

Nie przewiduje w 2022 r. zagrożenia płynności finansowej firmy co trzeci respondent z mikroprzedsiębiorstwa (30,5%), jednoosobowej działalności gospodarczej (30,2%), małej (29,5%) i średniej firmy (28,7%) oraz co czwarty z dużego podmiotu (26,8%) .

Nie potrafi jednoznacznie oszacować zagrożenia płynności finansowej w swoich firmach od 11,1% respondentów ze średnich firm do 5,1% z jednoosobowych działalności gospodarczych (zob. wykres 20).

Wykres 20. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowana płynność finansowa śląskich przedsiębiorstw w 2022 r. według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

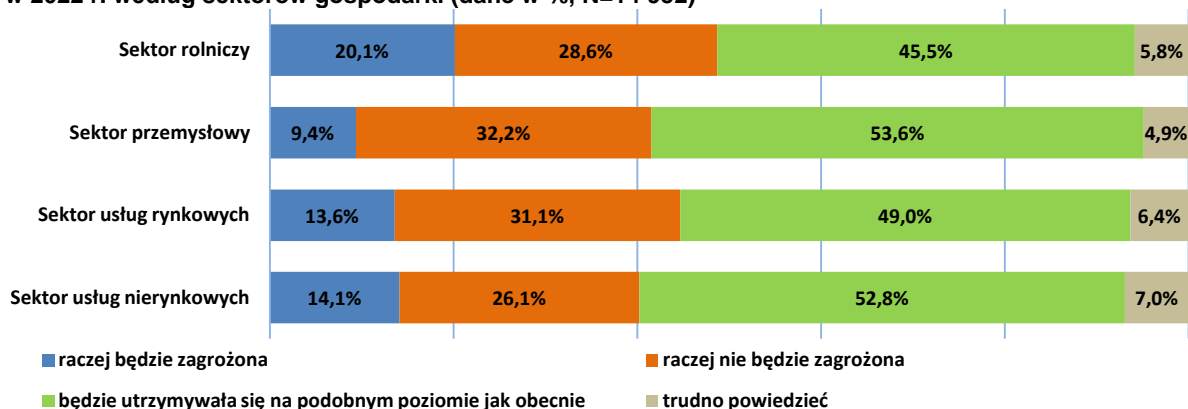
Niezależnie od sektora gospodarki przedsiębiorcy najczęściej deklarują, że płynność finansowa ich firm w 2022 roku będzie utrzymywała się na tym samym poziomie jak obecnie: od 53,6% w sektorze przemysłowym do 45,5% w sektorze rolniczym.

Co piąty pracodawca z sektora rolniczego częściej niż respondenci z pozostałych sektorów prognozuje zagrożenie płynności swojej firmy (20,1%).

Takiego zagrożenia raczej nie przewiduje co trzeci przedsiębiorca z sektora przemysłowego, usług rynkowych oraz rolniczego (odpowiednio: 32,2%; 31,1%; 28,6%) i co czwarty z sektora usług nierynkowych (26,1%).

Nie potrafi jednoznacznie oszacować zagrożenia płynności finansowej w swoich firmach od 7,0% respondentów z sektora usług nierynkowych do 4,9% z sektora przemysłowego (zob. wykres 21).

Wykres 21. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowana płynność finansowa śląskich przedsiębiorstw w 2022 r. według sektorów gospodarki (dane w %; N=14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

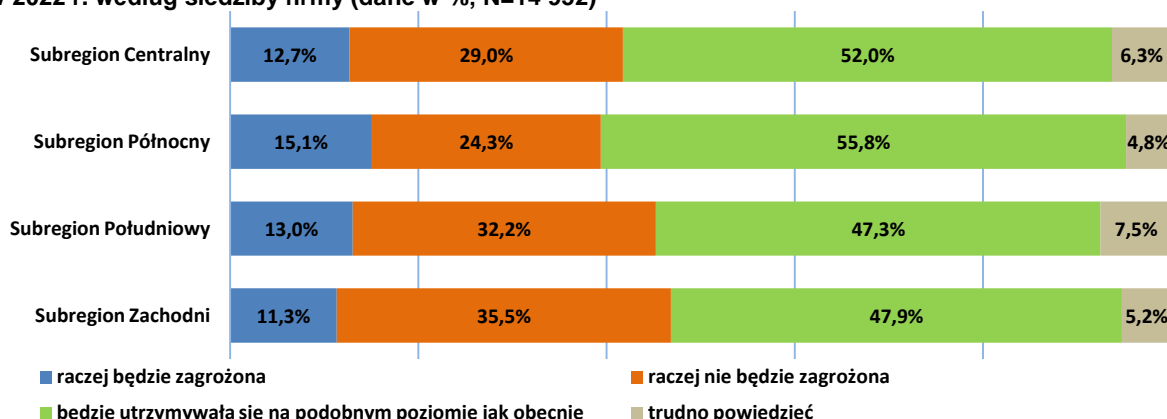
Niezależnie od subregionu województwa śląskiego przedsiębiorcy najczęściej wskazują, że płynność finansowa ich firm w 2022 r. będzie na podobnym poziomie do obecnego: od 55,8% w Subregionie Północnym do 47,3% w Subregionie Południowym.

Zagrożenie w płynności finansowej przewiduje przede wszystkim, co siódmy respondent z Subregionu Północnego (15,1%).

Co trzeci przedsiębiorca z Subregionu Zachodniego, Południowego i Centralnego uważa, iż w kolejnym roku ich firmy raczej nie będą zagrożone brakiem płynności finansowej (odpowiednio: 35,5%; 32,2%; 29,0%). Podobnie twierdzi co czwarty respondent z Subregionu Północnego (24,3%).

Nie potrafi przewidzieć sytuacji finansowej swojej firmy od 7,5% uczestników badania z Subregionu Południowego do 4,8% z Subregionu Północnego (zob. wykres 22).

Wykres 22. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowana płynność finansowa śląskich przedsiębiorstw w 2022 r. według siedziby firmy (dane w %; N=14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Rozkład odpowiedzi respondentów według zmiennych metryczkowych jest podobny do rozkładu ogólnego.

3.4. Działania podejmowane przez przedsiębiorstwa w województwie śląskim dla utrzymania lub poprawy funkcjonowania firmy w 2021 r. i w perspektywie 2022 r.

Najczęściej podejmowanymi przez przedsiębiorców działaniami dla utrzymania lub poprawy funkcjonowania firm w 2021 r. w kontekście pandemii było formalne zawieszenie działalności gospodarczej – 62,6% wskazań. Co drugi przedsiębiorca tymczasowo zamknął firmę bez zawieszenia działalności (41,8%), a co trzeci zaciągnął dodatkowe kredyty (29,3%).

Zmianę zakresu obowiązków pracowników zgodnie z potrzebami firmy zastosował co szósty respondent (17,2%), co siódmy skorzystał z „wakacji kredytowych” (14,7%), a co ósmy zlecał pracownikom wykorzystanie urlopów (12,1%).

Pozostałe działania były rzadziej stosowane przez przedsiębiorców: od pozyskiwania nowych klientów (6,6%) do ekspansji *on-line* (0,7%).

Pierwsze trzy wymienione powyżej działania są także przewidywane do wdrożenia w 2022 r., przy czym ich skala jest nieco mniejsza, ponieważ co drugi respondent planuje ewentualne formalne zawieszenie działalności gospodarczej (44,4%), co trzeci tymczasowe zamknięcie firmy bez zawieszania działalności (29,4%), a co czwarty zaciągnięcie dodatkowych kredytów (25,9%). Skorzystanie z „wakacji kredytowych” planuje natomiast co ósmy przedsiębiorca (11,8%).

Pozostałe działania są rzadziej planowane do wdrożenia przez przedsiębiorców: od zmiany zakresu obowiązków pracownikom zgodnie z potrzebami firmy i zmianą popytu (9,8%) do ekspansji *on-line* (0,8%) (zob. wykres 23).

Zmienne metryczkowe – wielkość zatrudnienia, sektor gospodarki i siedziba firmy nie wpływają znacząco na zróżnicowanie odpowiedzi respondentów w omawianym zakresie.

Wykres 23. Ranking działań podejmowanych w 2021 r. i planowanych do wdrożenia w 2022 r. przez przedsiębiorstwa w województwie śląskim dla utrzymania lub poprawy ich funkcjonowania (dane w %; N=14 952)*



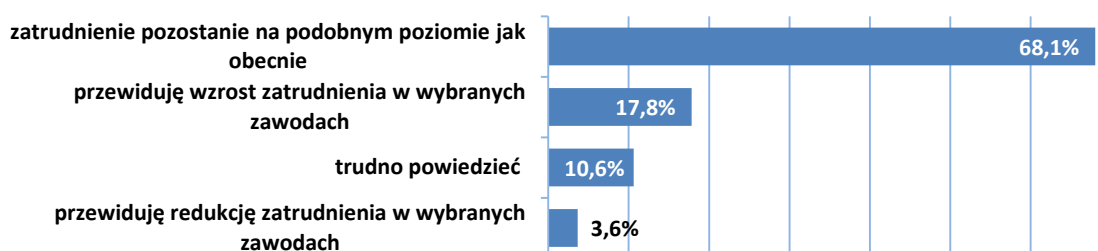
*procent nie sumuje się do 100, gdyż respondenci mogli wskazać kilka działań

Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

3.5. Prognozowana sytuacja zatrudnieniowa w badanych przedsiębiorstwach w województwie śląskim w perspektywie 2022 r.

Zdaniem 68,1% przedsiębiorców w perspektywie 2022 r. zatrudnienie pozostanie na podobnym poziomie jak w roku 2021. Co szósty respondent przewiduje jego wzrost w wybranych zawodach (17,8%), a jedynie 3,6% jego redukcję. Nie potrafi jednoznacznie przewidzieć sytuacji zatrudnieniowej w kolejnym roku 10,6% uczestników badania (zob. wykres 24).

Wykres 24. Sytuacja zatrudnieniowa w przedsiębiorstwach w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. (dane w %; N=14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

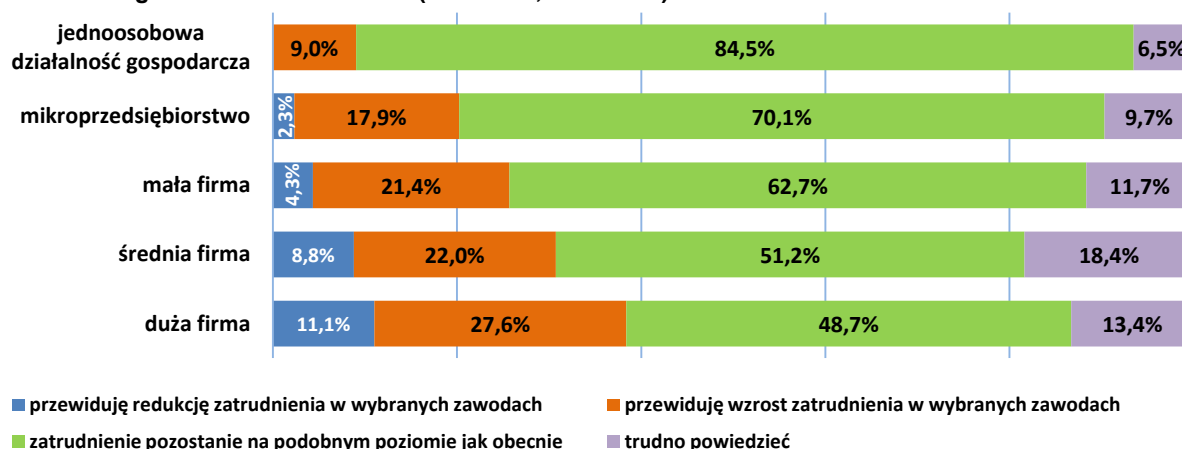
Niezależnie od wielkości zatrudnienia przedsiębiorcy najczęściej deklarują, że w 2022 r. zatrudnienie pozostanie na podobnym poziomie do obecnego od 84,5% w jednoosobowych działalnościach gospodarczych do 48,5% w dużych podmiotach. Im mniejsza firma tym pracodawcy częściej deklarują utrzymanie zatrudnienia na poziomie zbliżonym do obecnego.

Redukcję zatrudnienia przewiduje przede wszystkim co dziewiąty respondent z dużej firmy (11,1%) oraz co jedenasty ze średniej (8,8%). Im większa firma tym nieco częściej pracodawcy deklarują redukcję zatrudnienia.

Wzrostu zatrudnienia w kolejnym roku spodziewa się co czwarty duży pracodawca (27,4%), co piąty ze średniego i małego przedsiębiorstwa (odpowiednio: 22,0%; 21,4%), co szósty z mikroprzedsiębiorstwa (17,9%) oraz co jedenasty z jednoosobowej działalności gospodarczej (9,0%). Im większa firma tym częściej pracodawcy prognozują wzrost zatrudnienia.

Nie potrafi oszacować skali zapotrzebowania na pracowników w 2022 r. od 18,0% respondentów ze średnich firm do 6,5% z podmiotów jednoosobowych (zob. wykres 25).

Wykres 25. Sytuacja zatrudnieniowa w przedsiębiorstwach w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. według wielkości zatrudnienia (dane w %; N= 14 952)⁹



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

⁹ W przypadku redukcji zatrudnienia w jednoosobowych działalnościach gospodarczych odsetek odpowiedzi respondentów wynosi 0,7%, co jest nieistotne statystycznie z uwagi na przyjęty w badaniu błąd maksymalny na poziomie 1,0%

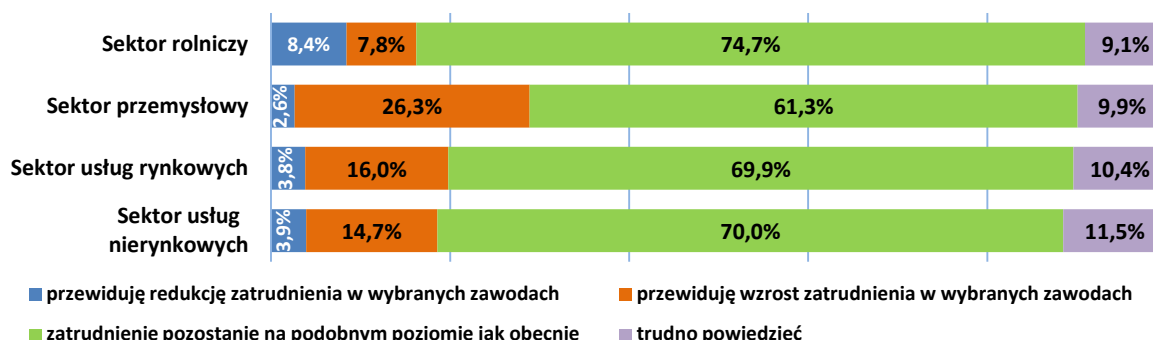
Ponad 61% respondentów niezależnie od sektora gospodarki przewiduje, że w 2022 r. sytuacja zatrudnieniowa będzie podobna do obecnej, przy czym częściej deklaracje takie składali pracodawcy z sektora rolniczego (74,7%) i sektora usług nierynkowych (70,0%).

Redukcję zatrudnienia w wybranych zawodach przewiduje od 8,4% przedsiębiorców z sektora rolniczego do 2,6% z sektora przemysłowego.

Wzrost zatrudnienia w kolejnym roku prognozuje przede wszystkim, co czwarty pracodawca z sektora przemysłowego (26,3%). W pozostałych sektorach przewiduje się jego wzrost od 16,0% w sektorze usług rynkowych do 7,8% w sektorze rolniczym.

Nie potrafi oszacować sytuacji zatrudnieniowej w kolejnym roku od 11,5% respondentów z sektora usług nierynkowych do 9,1% z sektora rolniczego (zob. wykres 26).

Wykres 26. Sytuacja zatrudnieniowa w przedsiębiorstwach w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. według sektorów gospodarki (dane w %; N= 14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

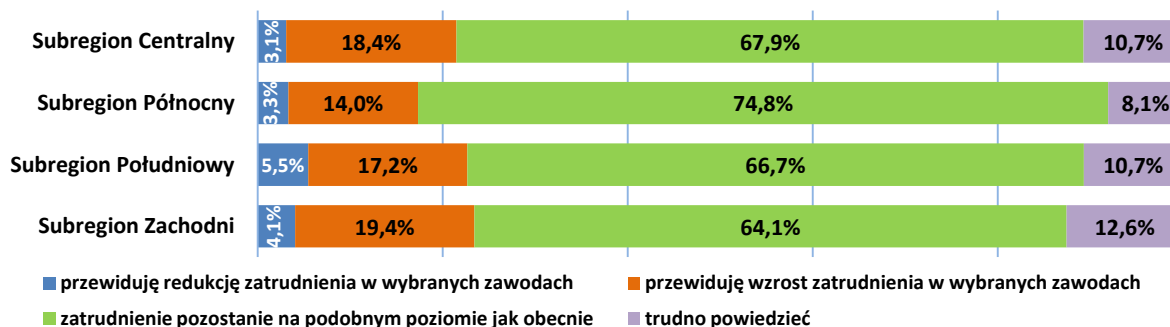
Bez względu na subregion województwa śląskiego przedsiębiorcy najczęściej deklarują, że zatrudnienie w 2022 r. utrzyma się na tym samym poziomie jak obecnie: od 74,8% w Subregionie Północnym do 64,1% w Subregionie Zachodnim.

Redukcję zatrudnienia w wybranych zawodach przewiduje niewielu respondentów od 5,5% w Subregionie Południowym do 3,1% w Subregionie Centralnym.

Co piąty respondent z Subregionu Zachodniego i Centralnego przewiduje wzrost zatrudnienia w wybranych zawodach (odpowiednio: 19,4%; 18,4%), podobnie jak co szósty z Subregionu Południowego i co siódmy z Subregionu Północnego (odpowiednio: 17,2%; 14,0%).

Nie potrafi przewidzieć sytuacji zatrudnieniowej od 12,6% respondentów w Subregionie Zachodnim do 8,1% w Subregionie Północnym (zob. wykres 27).

Wykres 27. Sytuacja zatrudnieniowa w przedsiębiorstwach w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. według siedziby firmy (dane w %; N= 14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

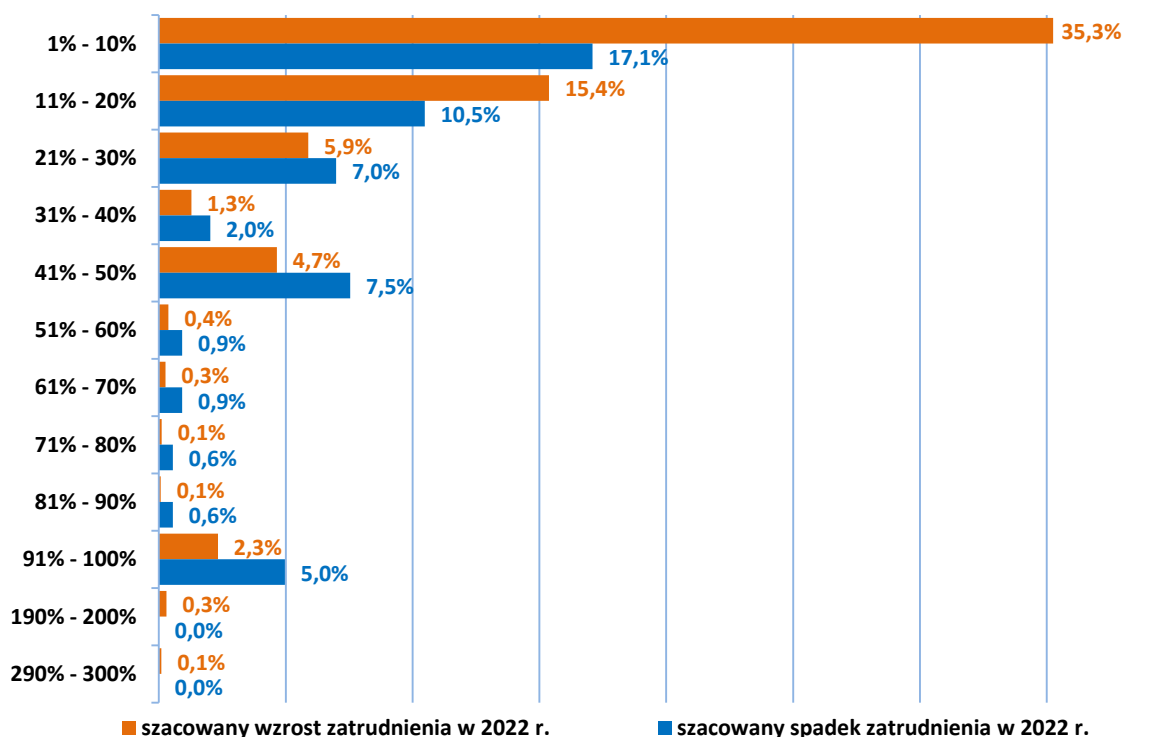
Rozkład odpowiedzi respondentów według zmiennych metryczkowych jest podobny do rozkładu ogólnego.

Wśród przedsiębiorców, którzy przewidują wzrost zatrudnienia w swoich firmach w 2022 r. co trzeci (35,3%) wskazuje, że zatrudnienie może wzrosnąć w przedziale 1% - 10%, a co szósty (15,4%), że w przedziale 11% - 20%. W pozostałych przedziałach notowano niewielkie odsetki wskazań. Nie potrafi oszacować poziomu wzrostu zatrudnienia 33,9% pracodawców. W 2022 r. średni szacowany wzrost poziomu zatrudnienia wyniesie 1,2%.

Wśród respondentów, którzy deklarują spadek zatrudnienia w swoich firmach w 2022 roku co szósty (17,1%) wskazuje na przedział 1% - 10%, co dziesiąty (10,5%) na przedział 11% - 20%, co trzynasty (7,5%) na przedział 41% - 50%, a co czternasty (7,0%) na 21% - 30%. W pozostałych przedziałach notowano niewielkie odsetki wskazań. Nie potrafi oszacować poziomu spadku zatrudnienia 48,0% respondentów. W 2022 r. średni szacowany spadek poziomu zatrudnienia wyniesie 4,2%.

Poziom zatrudnienia w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. będzie *per saldo* niższy o 3,0 p. proc.

Wykres 28. Szacunkowy wzrost/spadek zatrudnienia w przedsiębiorstwach w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. (dane w %; spadek N=544; wzrost N= 2 666)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Stanowiska pracy, na których w perspektywie 2022 r. planowany jest spadek/wzrost zatrudnienia

W 2022 roku przewidywana redukcja zatrudnienia może dotyczyć czterech wielkich grup zawodów, podczas gdy wzrost zaledwie jednej, a względna równowaga¹⁰ czterech.

Grupy zawodów, w których odnotowano większe spadki zatrudnienia niż wzrost liczby miejsc pracy to:

- **pracownicy biurowi**, w tej grupie zawodów spadek liczby miejsc pracy może nastąpić u co czwartego pracodawcy podczas gdy wzrost u co dziesiątego (odpowiednio: 27,0%; 10,1%). Różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 16,9 p. proc. na rzecz spadku, co może oznaczać, że pracownikom biurowym trudniej będzie w kolejnym roku znaleźć zatrudnienie. Zawody/stanowiska pracy w tej grupie, szczególnie narażone na redukcję to: sekretarki, asystenci biurowi, referenci, pracownicy kadr, fakturzyści, pracownicy call center, asystenci ds. księgowości, magazynierzy, doradcy klienta oraz pracownicy ds. obsługi klienta. Wzrost zatrudnienia pracodawcy przewidują głównie na stanowiskach: pracowników biurowych, magazynierów, sekretarek, pracowników administracyjnych, asystentów (w tym: biurowych, prezesa, budowlanego, sprzedaży, do spraw kadrowych, księgowości), pracowników kadrowych, obsługi klienta oraz call center,

- **pracownicy wykonujący prace proste**, którzy mogą spodziewać się zwolnienia u co czwartego pracodawcy (23,3%), a u co siódmego zatrudnienia (13,4%). Różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 9,9 p. proc. na rzecz spadku. Wśród zawodów, w których prognozowany jest spadek przedsiębiorcy wymieniali głównie: sprzątaczkę, pracowników fizycznych, robotników budowlanych, pracowników produkcji, pokojowe, ręcznych pakowaczy, pomoce kuchenne oraz zmywakowych. Z kolei na zatrudnienie mogą liczyć przede wszystkim: pracownicy fizyczni, sprzątaczkę, pomocnicy budowlani, pomoce kuchenne, pracownicy gospodarczy, pracownicy produkcji, pokojowe, dozorcę, robotnicy (w przemyśle i w rolnictwie) oraz monterzy,

- **pracownicy usług i sprzedawcy**, w której zwolnienia mogą nastąpić u co czwartego przedsiębiorcy (25,9%), a wzrost liczby miejsc pracy u co szóstego (17,6%). Różnica między przewidywanymi zwolnieniami a zatrudnieniem wynosi 8,3 p. proc. na rzecz spadku. Redukcja zatrudnienia dotyczyć będzie przede wszystkim takich zawodów jak: sprzedawcy, kasjerzy, doradcy klienta, kucharze, kelnerzy oraz ochroniarze. Zwiększenia zapotrzebowania należy się spodziewać w zawodach: sprzedawca, kelner, kucharz, kasjer, fryzjer, instruktor nauki jazdy, doradca klienta oraz konsultant,

- **technicy i inny średni personel**, to grupa zawodów, w której co siódmy pracodawca prognozuje spadek zatrudnienia (14,2%), a co trzynasty wzrost (7,7%). Różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 6,5 p. proc. na rzecz spadku. Wśród zawodów najbardziej narażonych na zmniejszenie liczby miejsc pracy przedsiębiorcy wymieniali techników: informatyków i teleinformatyków, elektryków, mechaników, geodetów oraz prac administracyjnych i biurowych. Z kolei wzrost prognozowano głównie w zawodach technik: elektryk, budownictwa, logistik, informatyk, teleinformatyk, mechanik, geodeta, księgowości oraz przedstawiciel handlowy.

Sytuacja odwrotna, w której prognozowane jest większe zapotrzebowanie niż redukcja miejsc pracy dotyczy jednej grupy zawodów:

- **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**, w tej grupie zawodów co trzeci pracodawca przewiduje wzrost zatrudnienia (33,5%), a co dwunasty (8,6%) jego spadek. Różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 24,9 p. proc. na rzecz wzrostu. W tym przypadku poszukiwani będą przede wszystkim: robotnicy budowlani, elektrycy, spawacze, ślusarze, murarze, tynkarze, mechanicy samochodowi, stolarze, brukarze, cieśle, tokarze, dekarze, hydraulicy, zbrojarze, robotnicy przemysłowi/robotnicy w produkcji. Natomiast zwolnień należy się spodziewać głównie wśród robotników budowlanych i mechaników.

¹⁰ Do kategorii „względna równowaga” zakwalifikowano te grupy zawodów, w których różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia była równa lub mniejsza niż 3 punkty procentowe, co jest związane z założoną liczebnością próby badawczej i przyjęciem błędu maksymalnego na poziomie 1%.

Względną równowagę między spadkiem a wzrostem zatrudnienia odnotowano w czterech grupach zawodów:

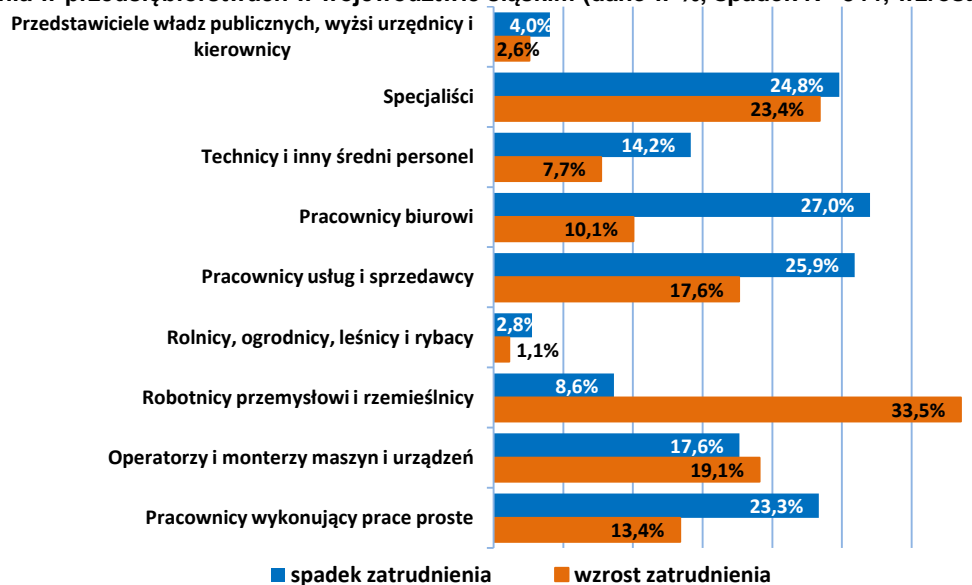
- **rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy**, to grupa zawodów gdzie spadek w zatrudnieniu jest stosunkowo niewielki 2,8% podobnie jak i wzrost 1,1% , a różnica między nimi wyniosła 1,7 p. proc. na rzecz spadku. Wśród zawodów z prognozowanym spadkiem znalazły się przede wszystkim zawody takie jak: rolnicy, sadownicy oraz hodowcy. Zapotrzebowanie będzie natomiast głównie na: ogrodników i rolników,

- w grupie **operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** co piąty pracodawca będzie poszukiwał pracowników (19,1%) podczas gdy co szósty przewiduje redukcję miejsc pracy (17,6%). Różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 1,5 p. proc. na rzecz zwiększenia zatrudnienia. Pracodawcy będą poszukiwali/zwalniali głównie: kierowców (kat. B, C+E, D), operatorów maszyn budowlanych, monterów, operatorów wózków widłowych, operatorów CNC, monterów instalacji hydraulicznych i grzewczych oraz operatorów maszyn produkcyjnych,

- **specjaliści**, w tej grupie zawodów co czwarty pracodawca planuje spadek liczby miejsc pracy (24,8%) i co czwarty wzrost zapotrzebowania na pracowników (23,4%). Różnica między spadkiem a wzrostem miejsc pracy wynosi 1,4 p. proc. na rzecz spadku. Wśród zawodów, w których może nastąpić redukcja/wzrost zatrudnienia, pracodawcy wymieniali głównie: księgowych, menadżerów, informatyków (w tym programistów), nauczycieli (głównie nauczanie początkowe i wychowanie przedszkolne), pielęgniarki, lekarzy, fizjoterapeutów, inżynierów (w tym budownictwa, produkcji, utrzymania ruchu, elektryków, projektantów, automatyków-robotyków), architektów, psychologów, analityków (w tym danych, finansowych) oraz grafików komputerowych,

- **przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy**, to grupa zawodowa, w której stosunkowo rzadko następować będą zwolnienia w kolejnym roku (4,0%), podobnie jak i zatrudnienia (2,6%). Różnica między zwolnieniami a zatrudnieniami wyniosła 1,4 p. proc. na rzecz spadku. Najbardziej narażone na utratę pracy mogą być osoby pracujące na stanowiskach takich jak: dyrektorzy (szkół, departamentów), członkowie zarządów, kierownicy (w tym w jednostkach publicznych, a w sektorze prywatnym różnych działów np. zaopatrzenia, warsztatu lub apteki). Zatrudnienie mogą uzyskać osoby na stanowiskach takich jak: prezes, menadżer, dyrektor, kierownicy (w tym: sklepu, produkcji, zaopatrzenia, budowy, sprzedaży, działu rozwoju, handlu, kadr i płac) (zob. wykres 29).

Wykres 29. Stanowiska pracy, na których w perspektywie 2022 r. planowany jest spadek/wzrost zatrudnienia w przedsiębiorstwach w województwie śląskim (dane w %; spadek N= 544; wzrost N=2 666)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

- **według wielkości zatrudnienia**

Rozkład odpowiedzi respondentów prognozujących spadek lub wzrost zatrudnienia w swoich firmach w 2022 r. ze względu na wielkość przedsiębiorstwa nie różni się od rozkładu ogólnego, przy czym:

- **w jednoosobowych działalnościach gospodarczych**, w co trzecim z nich przedsiębiorcy przewidują wzrost zatrudnienia wśród robotników przemysłowych i rzemieślników (39,4%), w co piątym wśród specjalistów (19,4%), a w co szóstym wśród pracowników usług i sprzedawców (17,2%)¹¹.

- **w mikroprzedsiębiorstwach** zostanie zachowana równowaga wśród techników i innego średniego personelu (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 0,1 p. proc. na rzecz spadku), wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 1,0 p. proc. na rzecz spadku) oraz wśród pracowników biurowych (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 0,3 p. proc. na rzecz wzrostu).

Wzrost zatrudnienia przewidywany jest jedynie wśród robotników przemysłowych i rzemieślników (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 20,6 p. proc. na rzecz wzrostu).

W pozostałych grupach zawodów prognozowany jest spadek zatrudnienia, w tym największy wśród pracowników wykonujących prace proste (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 9,5 p. proc. na rzecz spadku), przedstawiciele władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 5,0 p. proc. na rzecz spadku).

- **w małych przedsiębiorstwach** równowaga między spadkiem a wzrostem zapotrzebowania utrzyma się wśród przedstawiciele władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 0,6 p. proc. na rzecz spadku) oraz wśród specjalistów (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 1,1 p. proc. na rzecz spadku).

Wzrostu zatrudnienia spodziewają się pracodawcy głównie w grupie zawodów robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 27,1 p. proc. na rzecz wzrostu) oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 3,7 p. proc. na rzecz wzrostu).

W pozostałych grupach zawodów prognozowany jest spadek liczby miejsc pracy, w tym największy wśród pracowników biurowych (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 15,5 p. proc. na rzecz spadku). Zwolnieniami mogą zostać objęci także pracownicy wykonujący prace proste (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 9,8 p. proc. na rzecz spadku) oraz pracownicy usług i sprzedawcy (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 9,7 p. proc. na rzecz spadku).

- **w średnich przedsiębiorstwach** równowaga między spadkiem a wzrostem zapotrzebowania utrzyma się wśród przedstawiciele władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 0,4 p. proc. na rzecz wzrostu).

Wzrost prognozowany jest głównie wśród robotników przemysłowych i rzemieślników (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 20,3 p. proc. na rzecz wzrostu), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 8,2 p. proc. na rzecz wzrostu) oraz specjalistów (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 4,6 p. proc. na rzecz wzrostu).

W pozostałych grupach zawodów nastąpi spadek w tym największy wśród pracowników biurowych (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 21,5 p. proc. na rzecz spadku), pracowników wykonujących prace proste (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 9,5 p. proc. na rzecz spadku).

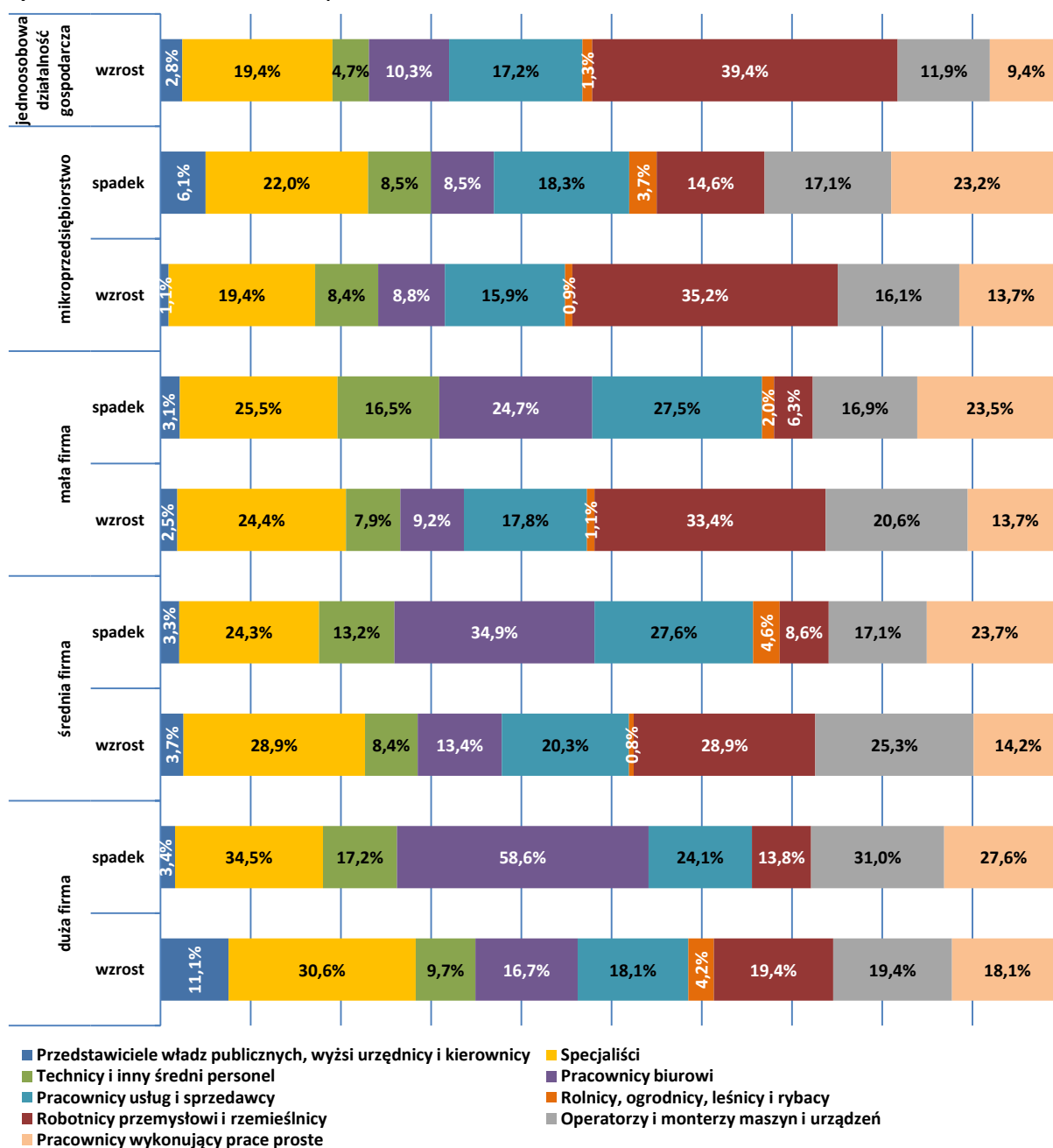
- **w dużych przedsiębiorstwach** w prognozie zapotrzebowania na zawody w sześciu grupach zawodów nastąpi spadek, a w pozostałych trzech wzrost.

¹¹ Na pytanie o spadek zatrudnienia w firmach jednoosobowych odpowiedzi udzieliło 0,7% respondentów z tej wielkości podmiotów gospodarczych, co przy dopuszczalnym błędzie na poziomie 1% jest nieistotne statystycznie.

Największy wzrost nastąpi w grupach: przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 7,7 p. proc. na rzecz wzrostu) oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 5,6 p. proc. na rzecz wzrostu). Jednocześnie prognozuje się wzrost zatrudnienia wśród rolników, ogrodników, leśników i rybaków przy braku deklaracji o spadku zatrudnienia w tej grupie (4,2 p. proc. na rzecz wzrostu).

Spadku liczby miejsc pracy można się spodziewać głównie wśród: pracowników biurowych (różnica między spadkiem a wzrostem wyniosła 41,9 p. proc. na rzecz spadku), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (różnica między spadkiem a wzrostem wyniosła 11,6 p. proc. na rzecz spadku), pracowników wykonujących prace proste (różnica między spadkiem a wzrostem wyniosła 9,5 p. proc. na rzecz spadku) (zob. wykres 30).

Wykres 30. Stanowiska pracy, na których w perspektywie 2022 r. planowany jest spadek/wzrost zatrudnienia w przedsiębiorstwach w województwie śląskim według wielkości zatrudnienia (dane w %; spadek N= 544; wzrost N= 2 666)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

- **według sektorów gospodarki**

Rozkład odpowiedzi respondentów prognozujących spadek lub wzrost zatrudnienia w swoich firmach w 2022 r. ze względu na sektor gospodarki nie różni się od rozkładu ogólnego, przy czym:

- **w sektorze rolniczym** równowaga między spadkiem a wzrostem zapotrzebowania na pracowników zostanie zachowana w grupie pracowników biurowych (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 1,3 p. proc. na rzecz wzrostu).

Wzrost na pracowników prognozuje się głównie wśród rolników, ogrodników, leśników i rybaków (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 35,2 p. proc. na rzecz wzrostu) oraz wśród techników i innego średniego personelu przy braku deklaracji respondentów o spadku zatrudnienia (8,3 p. proc. na rzecz wzrostu).

Spadek zatrudnienia przewiduje się wśród przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników oraz operatorów maszyn i urządzeń (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia w tych dwóch grupach wynosi po 7,1 p. proc. na rzecz spadku). Wśród pracowników wykonujących prace proste, pracowników usług i sprzedawców oraz specjalistów prognozuje się wyłącznie spadek zapotrzebowania przy jednoczesnym braku wzrostu liczby miejsc pracy (po 23,1 p. proc. na rzecz spadku).

- **w sektorze przemysłowym** względna równowaga między spadkiem a wzrostem zatrudnienia prognozowana jest w grupach: przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 0,7 p. proc. na rzecz wzrostu) oraz wśród rolników, ogrodników, leśników i rybaków (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 1,9 p. proc. na rzecz spadku).

Wzrostu zatrudnienia należy się spodziewać wśród robotników przemysłowych i rzemieślników (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 34,7 p. proc. na rzecz wzrostu).

Spadek liczby miejsc pracy prognozuje się głównie wśród pracowników wykonujących prace proste (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 18,5 p. proc. na rzecz spadku) oraz wśród specjalistów (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 10,2 p. proc. na rzecz spadku).

- **w sektorze usług rynkowych** względna równowaga między spadkiem a wzrostem zatrudnienia prognozowana jest w grupach: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 1,7 p. proc. na rzecz spadku) oraz specjaliści (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 0,8 p. proc. na rzecz spadku).

Wzrost zapotrzebowania na pracowników prognozuje się w dwóch grupach zawodów tj. robotników przemysłowych i rzemieślników (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 17,8 p. proc. na rzecz wzrostu) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 7,8 p. proc. na rzecz wzrostu).

Spadek w zatrudnieniu prognozowany jest głównie wśród pracowników biurowych (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 15,0 p. proc. na rzecz spadku) oraz pracowników wykonujących prace proste (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 10,7 p. proc. na rzecz spadku).

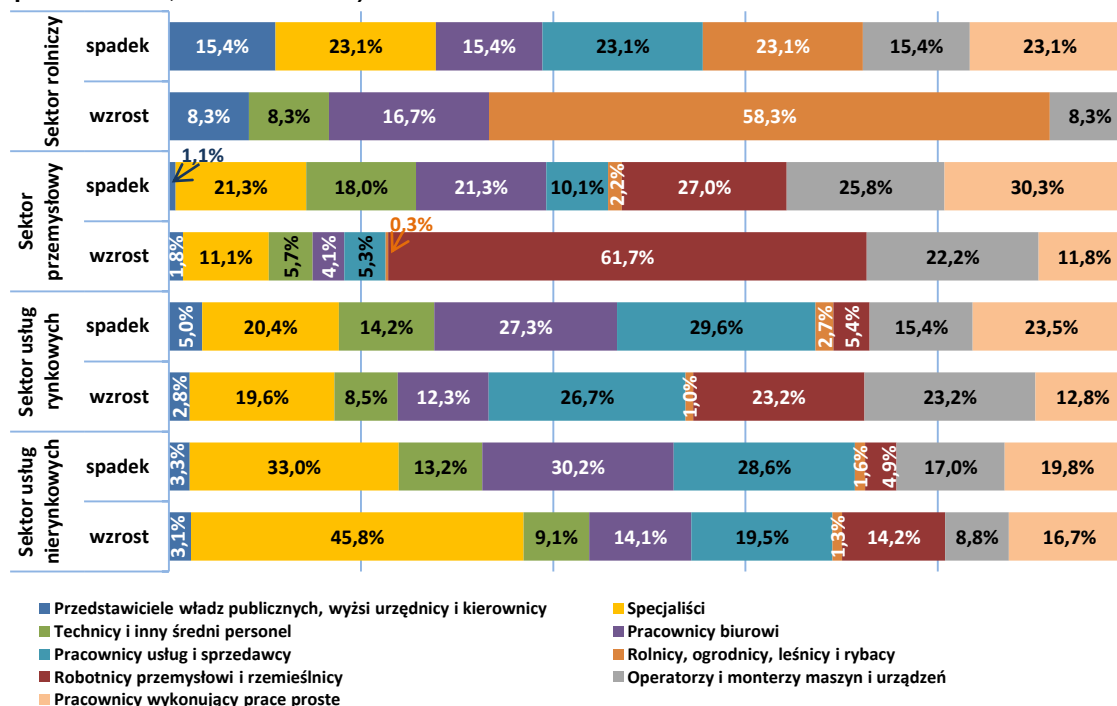
- **w sektorze usług nierynkowych** zostanie zachowana względna równowaga między spadkiem a wzrostem zapotrzebowania na pracowników wśród przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 0,2 p. proc. na rzecz spadku) oraz rolników, ogrodników, leśników i rybaków (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 0,3 p. proc. na rzecz spadku).

Wzrost zapotrzebowania na pracowników prognozowany jest wśród specjalistów (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 12,8 p. proc. na rzecz wzrostu) oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 9,3 p. proc. na rzecz wzrostu).

W pozostałych grupach zawodów przewidywany jest spadek, przy czym największy wśród pracowników biurowych (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 16,1 p. proc.

na rzecz spadku), w grupie pracownicy usług i sprzedawcy (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 9,1 p. proc. na rzecz spadku) oraz wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 8,2 p. proc. na rzecz spadku) (zob. wykres 31).

Wykres 31. Stanowiska pracy, na których w perspektywie 2022 r. planowany jest spadek/wzrost zatrudnienia w przedsiębiorstwach w województwie śląskim według sektorów gospodarki (dane w %; spadek N= 544; wzrost N=2 666)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

- **według siedziby firmy**

Rozkład odpowiedzi respondentów prognozujących spadek lub wzrost zatrudnienia w swoich firmach w 2022 r. ze względu na sektor gospodarki nie różni się od rozkładu ogólnego, przy czym:

- **w Subregionie Centralnym** prognozuje się równowagę w zapotrzebowaniu na pracowników przede wszystkim wśród specjalistów, gdyż tyle samo pracodawców deklaruje wzrost co spadek zatrudnienia (po 23,9%; różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 0,0 p. proc.).

Wzrostu zapotrzebowania można się spodziewać zwłaszcza wśród robotników przemysłowych i rzemieślników (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 25,1 p. proc. na rzecz wzrostu).

W pozostałych grupach zawodów nastąpi spadek zatrudnienia, w tym głównie wśród pracowników biurowych (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 16,6 p. proc. na rzecz spadku), pracowników wykonujących prace proste (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 12,3 p. proc. na rzecz spadku) oraz pracowników usług i sprzedawców (różnica między spadkiem a wzrostem wyniesie 9,4 p. proc. na rzecz spadku).

- **w Subregionie Północnym** względna równowaga między wzrostem a spadkiem miejsc pracy będzie dotyczyć trzech grup zawodów: specjalistów (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 0,3 p. proc. na rzecz spadku), rolników, ogrodników, leśników i rybaków (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 0,1 p. proc. na rzecz spadku) oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 2,0 p. proc. na rzecz wzrostu).

Wzrost zapotrzebowania na pracowników będzie dotyczył głównie robotników przemysłowych i rzemieślników (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 10,8 p. proc. na rzecz

wzrostu) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 8,4 p. proc. na rzecz wzrostu).

Spadek zapotrzebowania na pracowników przewidywany jest przede wszystkim wśród pracowników biurowych (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 13,0 p. proc. na rzecz spadku) oraz pracowników wykonujących prace proste (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 11,3 p. proc. na rzecz spadku).

- w **Subregionie Południowym** względna równowaga między wzrostem a spadkiem miejsc pracy będzie dotyczyć dwóch grup zawodów: przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 2,3 p. proc. na rzecz spadku) oraz wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 2,2 p. proc. na rzecz spadku).

Wzrost będzie dotyczył tylko robotników przemysłowych i rzemieślników (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 28,2 p. proc. na rzecz wzrostu).

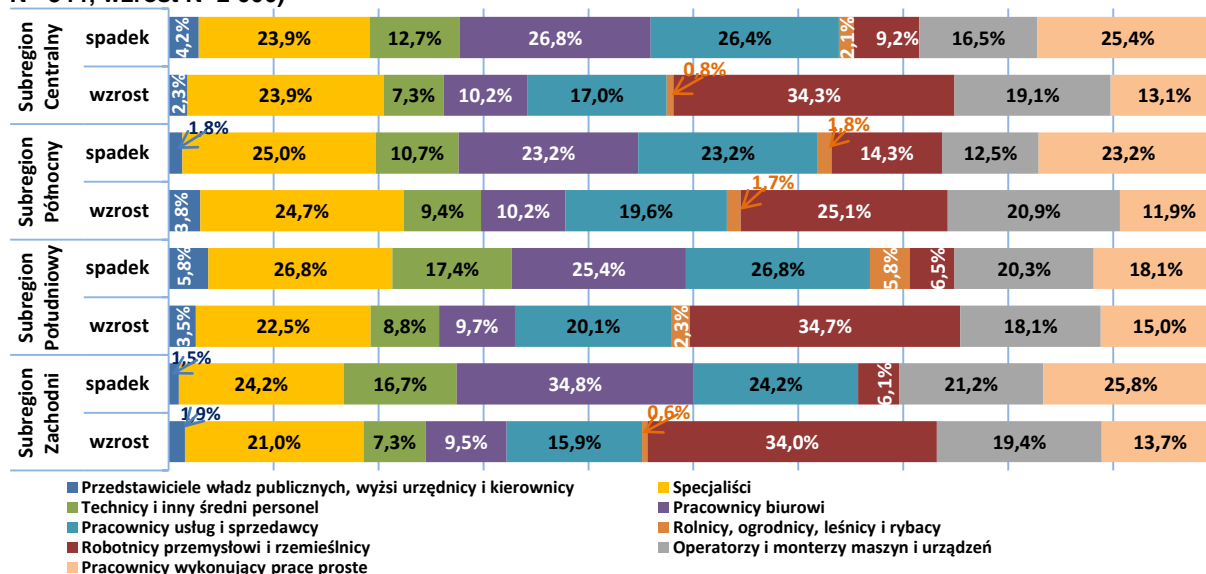
Największe spadki w zatrudnieniu pracodawcy deklarują wśród pracowników biurowych (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 15,7 p. proc. na rzecz spadku), techników i innego średniego personelu (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 8,6 p. proc. na rzecz spadku) oraz pracowników usług i sprzedawców (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 6,7 p. proc. na rzecz spadku).

- w **Subregionie Zachodnim** względna równowaga w liczbie miejsc pracy jest prognozowana wśród przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 0,4 p. proc. na rzecz wzrostu) oraz wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 1,8 p. proc. na rzecz spadku).

Wzrost jest przewidywany wśród robotników przemysłowych i rzemieślników (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 27,9 p. proc. na rzecz wzrostu) oraz wśród rolników, ogrodników, leśników i rybaków przy jednoczesnym braku deklaracji dotyczących spadku zapotrzebowania na pracowników w tej grupie (0,6 p. proc. na rzecz wzrostu).

Największe spadki w liczbie miejsc pracy dotyczyć będą pracowników biurowych (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 25,3 p. proc. na rzecz spadku), pracowników wykonujących prace proste (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 12,1 p. proc. na rzecz spadku) oraz techników i inny średni personel (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 9,4 p. proc. na rzecz spadku) (zob. wykres 32).

Wykres 32. Stanowiska pracy, na których w perspektywie 2022 r. planowany jest spadek/wzrost zatrudnienia w przedsiębiorstwach w województwie śląskim według siedziby firmy (dane w %; spadek N= 544; wzrost N=2 666)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

W prognozach zatrudnienia na 2022 r. w opiniach ponad połowy przedsiębiorców nie ma przeciwwskazań do zatrudniania pracowników, którzy wcześniej związani byli z branżą górniczą (54,5%) (zob. rysunek 1).

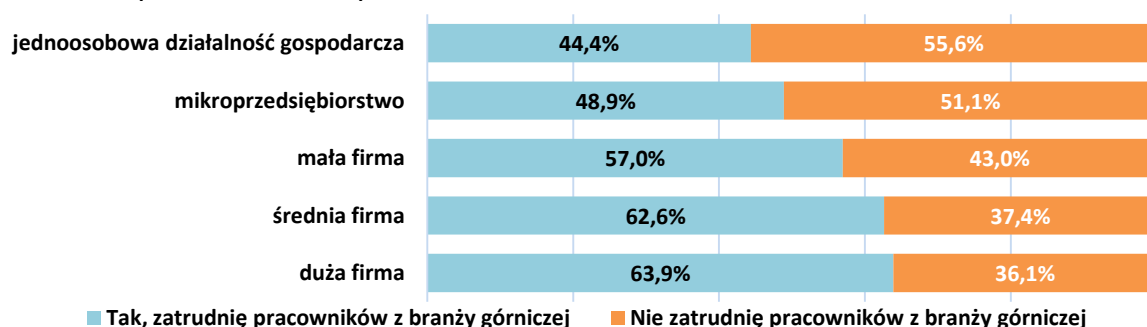
Rysunek 1. Potencjalne zatrudnienie pracowników pochodzących z branży górniczej na wybranych stanowiskach pracy w 2022 r. w przedsiębiorstwach w województwie śląskim



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Zatrudnienie pracowników pochodzących z branży górniczej deklarują przede wszystkim pracodawcy z dużych, średnich i małych firm (odpowiednio: 63,9%; 62,6%; 57,0%). Natomiast co drugi respondent z jednoosobowej działalności gospodarczej i mikroprzedsiębiorstw nie jest zainteresowany zatrudnianiem pracowników, którzy wcześniej pracowali w branży górniczej (odpowiednio: 55,6%; 51,1%) (zob. wykres 33).

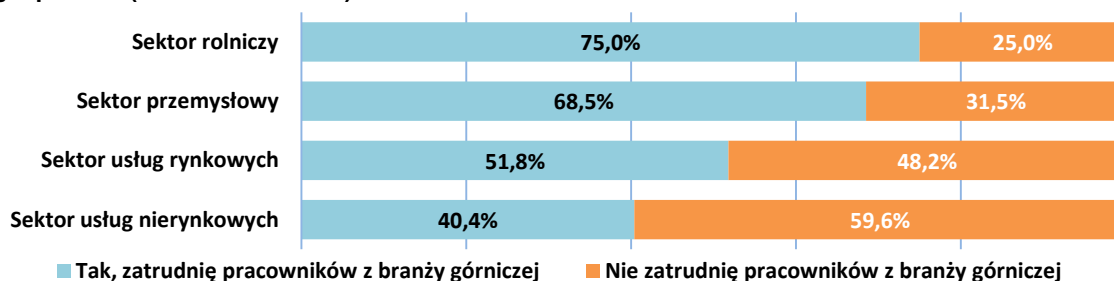
Wykres 33. Potencjalne zatrudnienie pracowników pochodzących z branży górniczej na wybranych stanowiskach pracy w 2022 r. w przedsiębiorstwach w województwie śląskim według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=2 666)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Zatrudnienie pracowników pochodzących z branży górniczej deklaruje zdecydowana większość pracodawców z sektora rolniczego i przemysłowego (odpowiednio: 75,0%; 68,5%) (zob. wykres 34).

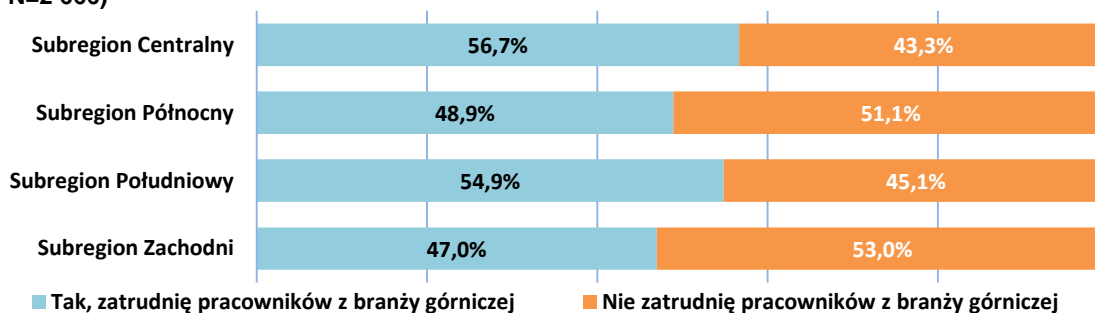
Wykres 34. Potencjalne zatrudnienie pracowników pochodzących z branży górniczej na wybranych stanowiskach pracy w 2022 r. w przedsiębiorstwach w województwie śląskim według sektorów gospodarki (dane w % N=2 666)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Zainteresowani zatrudnianiem pracowników z branży górniczej są przede wszystkim pracodawcy z Subregionu Centralnego i Południowego (odpowiednio: 56,7%; 54,9%) rzadziej z Subregionu Północnego i Zachodniego (odpowiednio: 48,9%; 47,0%) (zob. wykres 35).

Wykres 35. Potencjalne zatrudnienie pracowników pochodzących z branży górniczej na wybranych stanowiskach pracy w 2022 r. w przedsiębiorstwach w województwie śląskim według siedziby firmy (dane w %; N=2 666)



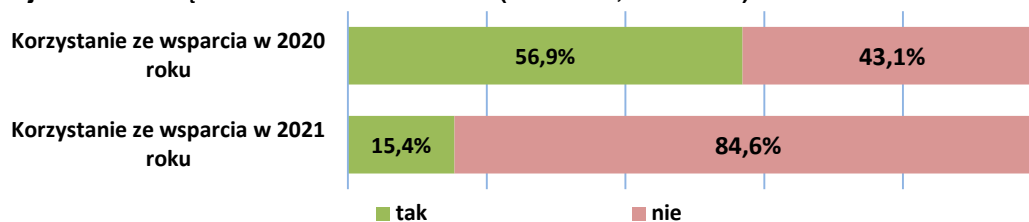
Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Rozkład odpowiedzi respondentów według zmiennych metryczkowych jest podobny do rozkładu ogólnego.

3.6. Korzystanie badanych przedsiębiorstw w województwie śląskim ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej w latach 2020 – 2021

Ponad połowa przedsiębiorców skorzystała w 2020 r. ze wsparcia oferowanego w ramach tzw. Tarczy Antykryzysowej (56,9%), a w kolejnym roku już tylko co szósty respondent (15,4%) (zob. wykres 36).

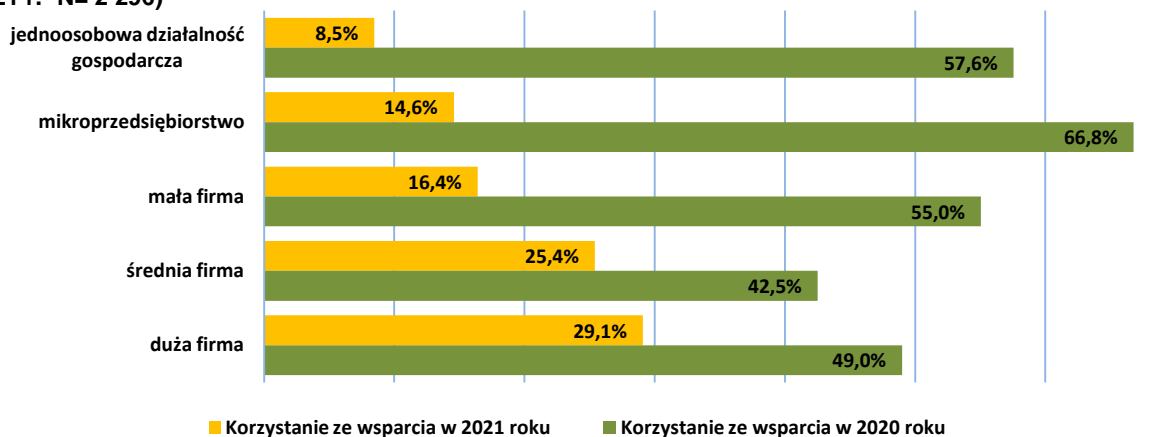
Wykres 36. Korzystanie ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej w przedsiębiorstwach w województwie śląskim w latach 2020 – 2021 (dane w %; N= 14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej w 2020 r. częściej korzystały mikroprzedsiębiorstwa (66,8%), a nieco rzadziej średnie firmy (42,5%). Z kolei w 2021 r. co trzecia duża firma skorzystała z tego wsparcia (29,1%), a najrzadziej ubiegali się o nie respondenci z jednoosobowej działalności gospodarczej (8,5%) (zob. wykres 37).

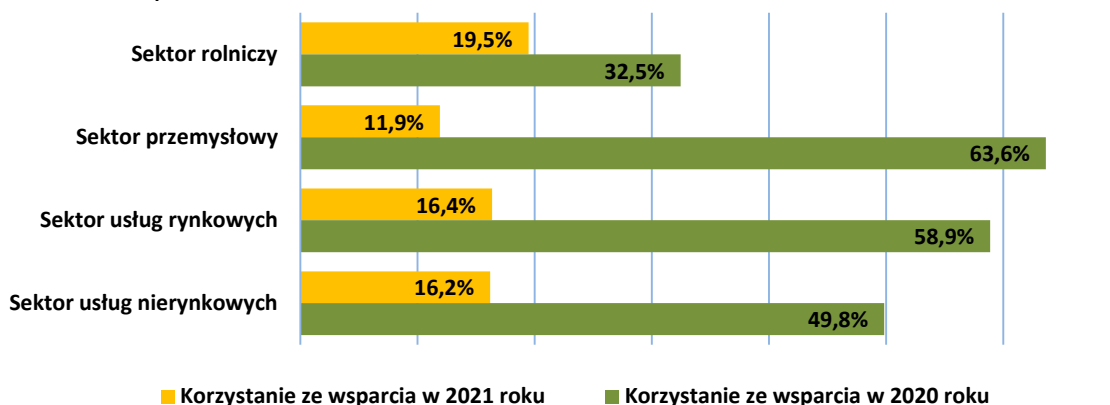
Wykres 37. Korzystanie ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej w przedsiębiorstwach w województwie śląskim w latach 2020 – 2021 według wielkości zatrudnienia (dane w %; 2020 r.- N= 8 503, 2021 r.- N= 2 296)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Ponad 63% przedsiębiorców z sektora przemysłowego skorzystała w 2020 r. z pomocy oferowanej w ramach Tarczy Antykryzysowej, najrzadziej ubiegali się o nią pracodawcy z sektora rolniczego – co trzeci (32,5%). W 2021 roku sytuacja była odwrotna - przedsiębiorcy z sektora rolniczego częściej niż inni korzystali ze wsparcia oferowanego przez rząd – co piąty (19,5%), natomiast z sektora przemysłowego najrzadziej – co ósmy (11,9%) (zob. wykres 38).

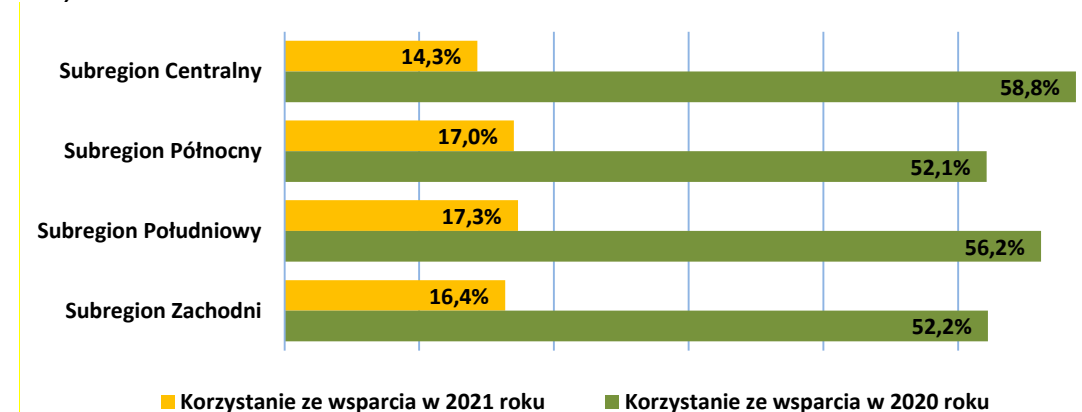
Wykres 38. Korzystanie ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej w przedsiębiorstwach w województwie śląskim w latach 2020 – 2021 według sektorów gospodarki (dane w %; 2020 r.- N= 8 503, 2021 r.- N= 2 296)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Niezależnie od subregionu województwa śląskiego co drugi przedsiębiorca w 2020 r. skorzystał ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej: od 58,8% w Subregionie Centralnym do 52,1% w Subregionie Północnym. W 2021 roku pracodawcy z Subregionów Południowego i Północnego nieco częściej ubiegali się o pomoc (odpowiednio: 17,3%, 17,0%) niż pracodawcy z Subregionu Zachodniego (16,4%) i Subregionu Centralnego (14,3%) (zob. wykres 39).

Wykres 39. Korzystanie ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej w przedsiębiorstwach w województwie śląskim w latach 2020 – 2021 według siedziby firmy (dane w %; 2020 r.- N= 8 503, 2021 r.- N= 2 296)

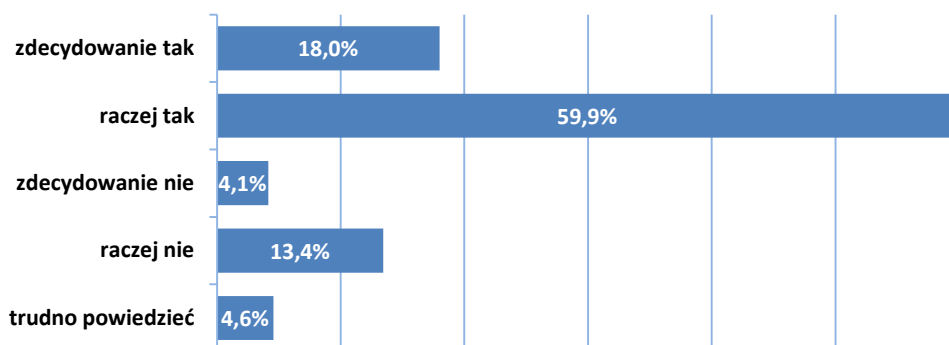


Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Rozkład odpowiedzi respondentów według zmiennych metryczkowych jest podobny do rozkładu ogólnego.

Większość przedsiębiorców, którzy otrzymali wsparcie w ramach Tarczy Antykryzysowej w latach 2020 – 2021 uważa, że w 2022 roku utrzyma się na rynku (77,9%, w tym 18,0% sądzi, że zdecydowanie się utrzyma), a co szósty jest odmiennego zdania (17,5%, w tym zdecydowanie nie utrzyma się 4,1% wskazań respondentów). Nie potrafi ocenić sytuacji swojej firmy w kolejnym roku 4,6% respondentów (zob. wykres 40).

Wykres 40. Utrzymanie się na rynku w 2022 r. przez przedsiębiorstwa w województwie śląskim w związku z otrzymaną pomocą w ramach Tarczy Antykrzysowej w latach 2020 – 2021 (dane w %; N= 8 766)



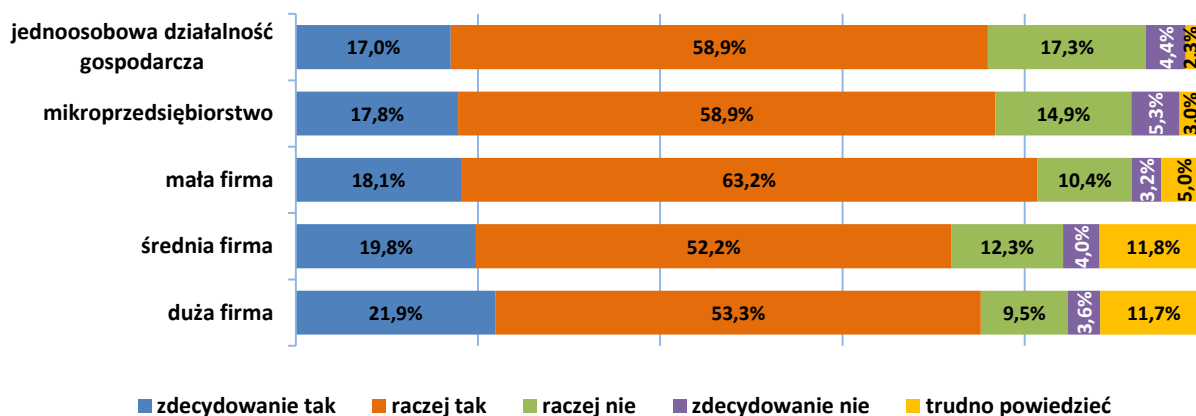
Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Niezależnie od wielkości zatrudnienia większość respondentów, którzy otrzymali wsparcie w ramach Tarczy Antykrzysowej przewiduje, że w 2022 r. ich firmy utrzymają się na rynku: od 81,3% w małych firmach (w tym, 18,1% sądzi, że zdecydowanie utrzymają się na rynku) do 72,0% w średnich (w tym, 19,8% sądzi, że zdecydowanie utrzymają się na rynku).

Im mniejsza firma tym więcej respondentów prognozuje, że w kolejnym roku może nie utrzymać się na rynku: od 21,7% w jednoosobowych działalnościach gospodarczych (w tym, 4,4% sądzi, że zdecydowanie nie utrzyma się na rynku) do 13,1% w dużych podmiotach (w tym, 3,6% sądzi, że zdecydowanie nie utrzyma się na rynku).

Swojej sytuacji nie potrafiło przewidzieć od 11,8% respondentów ze średnich firm do 2,3% z jednoosobowej działalności gospodarczej (zob. wykres 41).

Wykres 41. Utrzymanie się na rynku w 2022 r. przez przedsiębiorstwa w województwie śląskim w związku z otrzymaną pomocą w ramach Tarczy Antykrzysowej w latach 2020 – 2021 według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=8 766)

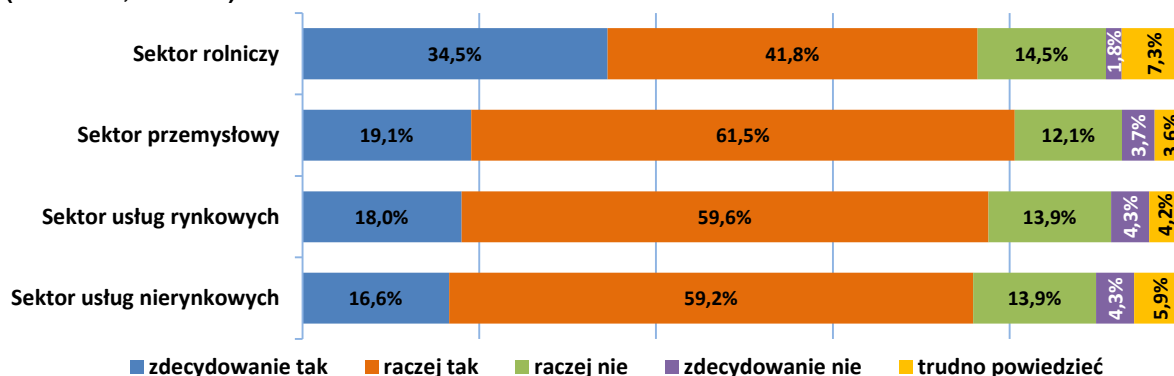


Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Bez względu na sektor gospodarki respondenci najczęściej deklarują, że w 2022 r. ich firmy raczej utrzymają się na rynku: od 80,6% w sektorze przemysłowym (w tym, 19,1% sądzi, że zdecydowanie utrzymają się na rynku) do 75,8% w sektorze usług nierynkowych (w tym, 16,6% sądzi, że zdecydowanie utrzymają się na rynku).

Z przewidywań respondentów wynika, że na rynku nie utrzymają się głównie firmy z sektora usług rynkowych i usług nierynkowych (po 18,2% firm, w tym, po 4,3% respondentów sądzi, że zdecydowanie się nie utrzyma). Trudność z jednoznacznym określeniem sytuacji firmy w kolejnym roku miało od 7,3% respondentów z sektora rolniczego do 3,6% z sektora przemysłowego (zob. wykres 42).

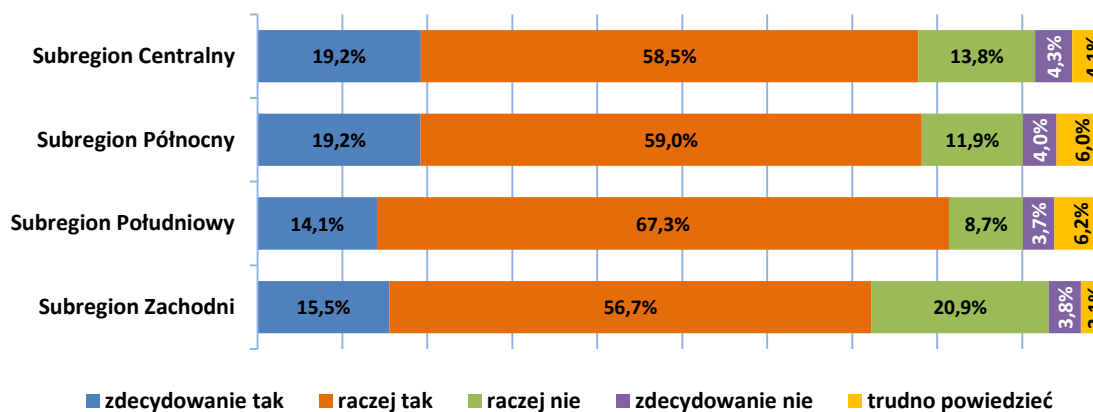
Wykres 42. Utrzymanie się na rynku w 2022 r. przez przedsiębiorstwa w województwie śląskim w związku z otrzymaną pomocą w ramach Tarczy Antykrzysowej w latach 2020 – 2021 według sektorów gospodarki (dane w %; N=8 766)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Bez względu na subregion województwa śląskiego większość przedsiębiorców deklaruje, że ich firmy utrzymają się na rynku w 2022 r.: od 81,4% w Subregionie Południowym (w tym 14,1% sądzi, że zdecydowanie się utrzyma) do 72,2% w Subregionie Zachodnim (w tym 15,5% sądzi, że zdecydowanie się utrzyma). Nie utrzyma się na rynku w kolejnym roku od 24,7% firm w Subregionie Zachodnim (w tym 3,8% zdecydowanie się nie utrzyma) do 12,4% w Subregionie Południowym (w tym 3,7% zdecydowanie się nie utrzyma). Trudność z jednoznacznym określeniem sytuacji firmy miało od 6,2% przedsiębiorców z Subregionu Południowego do 3,1% z Subregionu Zachodniego (zob. wykres 43).

Wykres 43. Utrzymanie się na rynku w 2022 r. przez przedsiębiorstwa w województwie śląskim w związku z otrzymaną pomocą w ramach Tarczy Antykrzysowej w latach 2020 – 2021 według siedziby firmy (dane w %; N=8 766)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

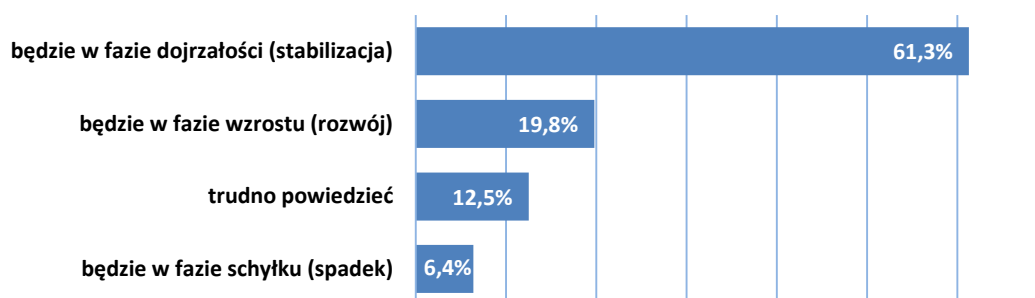
Rozkład odpowiedzi respondentów według zmiennych metryczkowych jest podobny do rozkładu ogólnego.

3.7. Prognoza rozwoju i zatrudnienia w perspektywie 2025 r. w badanych przedsiębiorstwach w województwie śląskim

Plany rozwoju przedsiębiorstw w perspektywie 2025 r.

Ponad połowa firm (61,3%) w perspektywie 2025 r. będzie w fazie dojrzałości (stabilizacji), w co piątej (19,8%) przedsiębiorcy prognozują fazę wzrostu (rozwoju), a 6,4% respondentów deklaruje fazę schyłku (spadku). Nie potrafi jednoznacznie przewidzieć fazy rozwoju swojej firmy co ósmy badany (12,5%) (zob. wykres 44).

Wykres 44. Przewidywana faza rozwoju firm w perspektywie do 2025 roku w województwie śląskim (dane w %; N=14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

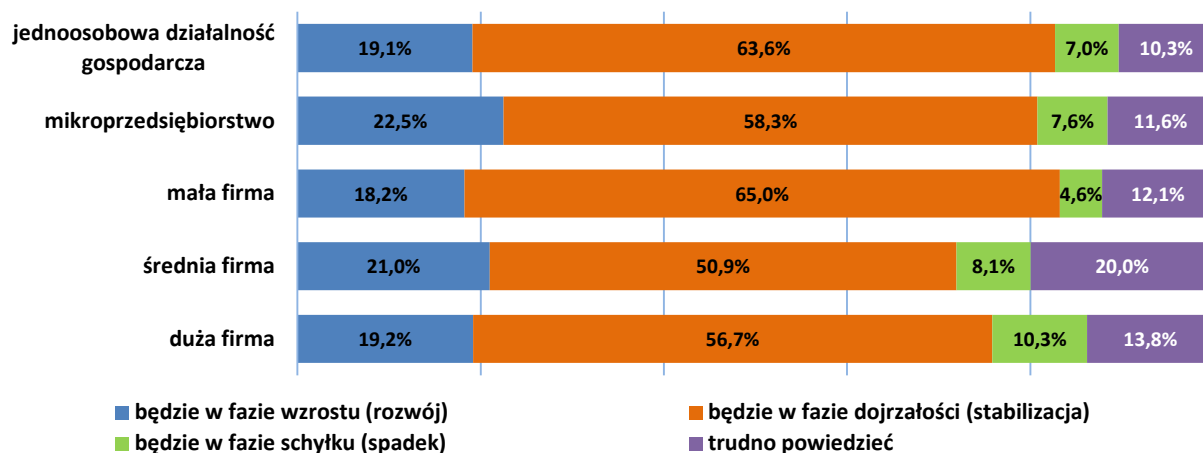
Niezależnie od wielkości zatrudnienia uczestnicy badania najczęściej wskazywali, że ich firmy w perspektywie 2025 r. będą w fazie dojrzałości (stabilizacji): od 65,0% w małych przedsiębiorstwach do 50,9% w średnich.

Co czwarte mikroprzedsiębiorstwo (22,5%) i średnia firma (21,0%), co piąte duże przedsiębiorstwo i jednoosobowy podmiot oraz co szósta mała firma będzie w fazie wzrostu (rozwoju) (odpowiednio: 19,2%; 19,1%; 18,2%).

Fazę schyłkową przewiduje od 10,3% respondentów z dużych przedsiębiorstw do 4,6% z małych.

Trudność z jednoznacznym określeniem sytuacji firmy w perspektywie 2025 r. miało od 20,0% uczestników badania ze średnich firm do 10,3% z jednoosobowej działalności gospodarczej (zob. wykres 45).

Wykres 45. Przewidywana faza rozwoju firm w perspektywie do 2025 roku w województwie śląskim według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

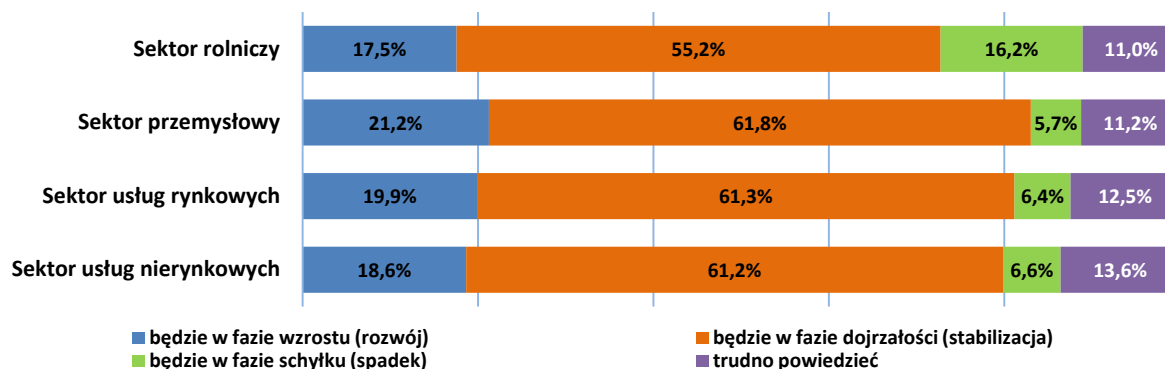
Bez względu na sektor gospodarki przedsiębiorcy najczęściej deklarowali, że ich firmy w 2025 r. będą w fazie dojrzałości od 61,8% w sektorze przemysłowym do 55,2% w sektorze rolniczym.

W fazie wzrostu będzie co piąta firma z sektora przemysłowego, usług rynkowych i usług nierynkowych (odpowiednio: 21,2%; 19,9%; 18,6%) oraz co szósta z sektora rolniczego (17,5%).

Schyłku funkcjonowania przedsiębiorstwa spodziewa się od 16,2% respondentów z sektora rolniczego do 5,7% z sektora przemysłowego.

Trudność z jednoznacznym określeniem sytuacji firmy w perspektywie 2025 r. miało od 13,6% uczestników badania z sektora usług nierynkowych do 11,0% z sektora rolniczego (zob. wykres 46).

Wykres 46. Przewidywana faza rozwoju firm w perspektywie do 2025 roku w województwie śląskim według sektorów gospodarki (dane w %; N=14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

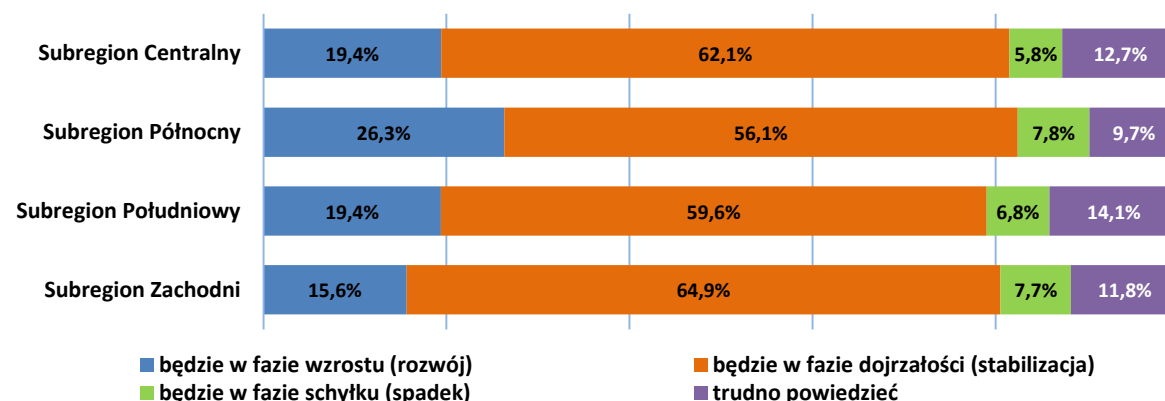
Niezależnie od subregionu województwa śląskiego przedsiębiorcy najczęściej deklarowali, że ich firmy w 2025 r. będą w fazie dojrzałości (stabilizacji) od 64,9% w Subregionie Zachodnim do 56,1% w Subregionie Północnym.

W fazie wzrostu będzie co czwarta firma w Subregionie Północnym (26,3%), co piąta w Subregionie Centralnym i Południowym (po 19,4%) oraz co szósta w Subregionie Zachodnim (15,6%).

Schyłek funkcjonowania przedsiębiorstw deklaruje od 7,8% respondentów w Subregionie Północnym do 5,8% w Subregionie Centralnym.

Trudność z jednoznacznym określeniem sytuacji firmy w perspektywie 2025 r. miało od 14,1% uczestników badania w Subregionie Południowym do 9,7% w Subregionie Północnym (zob. wykres 47).

Wykres 47. Przewidywana faza rozwoju firm w perspektywie do 2025 roku w województwie śląskim według siedziby firmy (dane w %; N=14 952)



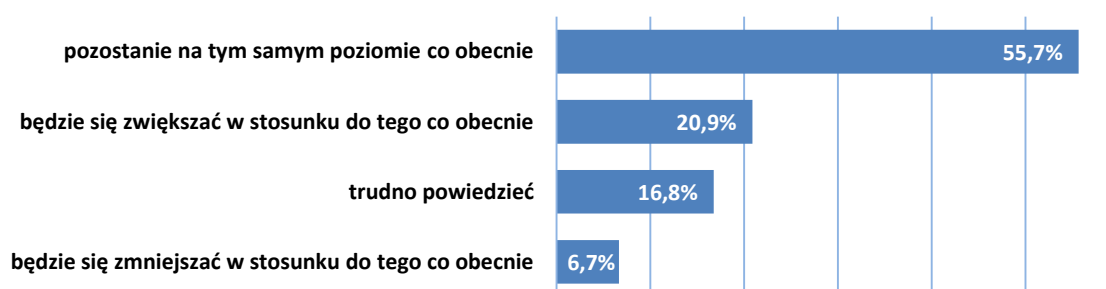
Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Rozkład odpowiedzi respondentów według zmiennych metryczkowych jest podobny do rozkładu ogólnego.

Prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach w perspektywie 2025 r.

Według przedsiębiorców w ponad połowie firm (55,7%) zatrudnienie w perspektywie 2025 r. pozostanie na tym samym poziomie jak w roku 2021. W co piątej firmie prognozuje się wzrost zatrudnienia (20,9%), a 6,7% respondentów uważa, że w ich firmach nastąpi jego spadek w stosunku do obecnej sytuacji. Trudność z jednoznacznym określeniem poziomu zatrudnienia w perspektywie 2025 r. deklaruje co szósty uczestnik badania (16,8%) (zob. wykres 48).

Wykres 48. Prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim (dane w %; N= 14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

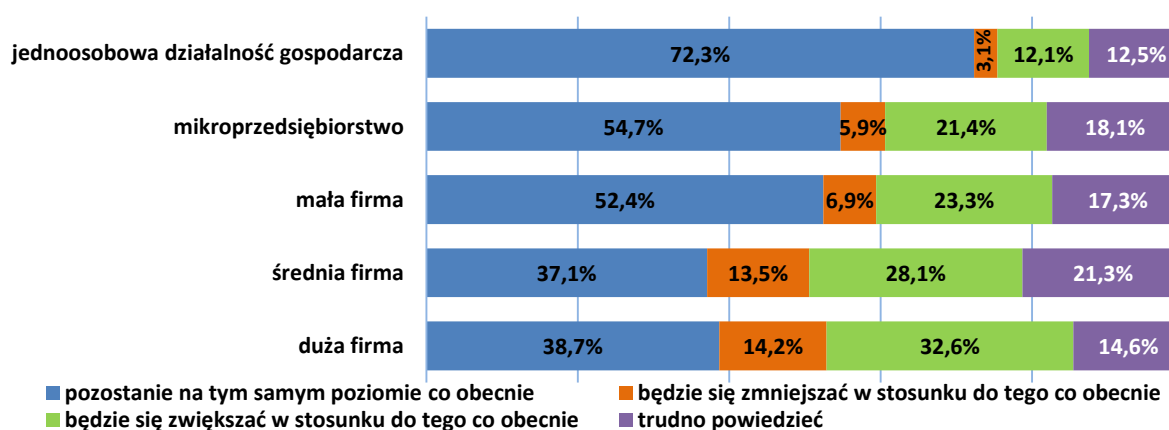
Niezależnie od wielkości zatrudnienia, pracodawcy najczęściej wskazywali, że zatrudnienie w ich firmach w 2025 r. pozostanie na poziomie podobnym do obecnego od 72,3% w jednoosobowych działalnościach gospodarczych do 37,1% w średnich firmach.

Wzrostu w zatrudnieniu spodziewa się przede wszystkim co trzeci duży przedsiębiorca (32,6%), co czwarty średni (28,1%) i mały podmiot (23,3%) oraz co piąty mikroprzedsiębiorca (21,4%). W jednoosobowych działalnościach gospodarczych zwiększenia liczby miejsc pracy spodziewa się 12,1% respondentów.

W co siódmej dużej (14,2%) i średniej firmie (13,5%) prognozowane jest zmniejszenie liczby miejsc pracy, a w firmach małych i mikro tego zdania jest odpowiednio: 6,9%; 5,9% respondentów.

Nie potrafi jednoznacznie oszacować sytuacji zatrudnieniowej w swojej firmie w perspektywie 2025 r. od 21,3% respondentów ze średnich przedsiębiorstw do 12,5% z jednoosobowych działalności gospodarczych (zob. wykres 49).

Wykres 49. Prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim według wielkości zatrudnienia (dane w %; N= 14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

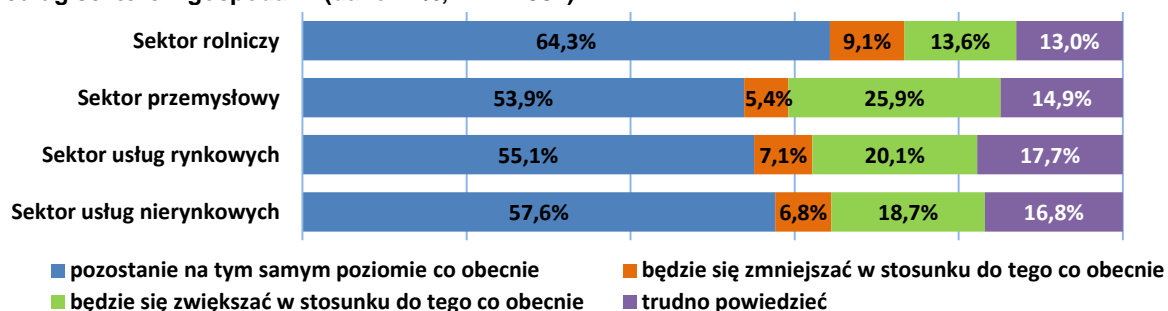
Bez względu na sektor gospodarki respondenci najczęściej wskazywali, że zatrudnienie w ich firmach w perspektywie 2025 r. utrzyma się na poziomie podobnym do obecnego od 64,3% w sektorze rolniczym do 53,9% w sektorze przemysłowym.

Z kolei wzrostu w zatrudnieniu spodziewa się co czwarty pracodawca z sektora przemysłowego (25,9%), co piąty z sektora usług rynkowych i usług nierynkowych (odpowiednio: 20,1%; 18,7%) i co siódmy z sektora rolniczego (13,6%).

Zmniejszenie liczby miejsc pracy przewiduje od 9,1% pracodawców z sektora rolniczego do 5,4% z sektora przemysłowego.

Nie potrafi jednoznacznie oszacować sytuacji zatrudnieniowej do 2025 r. od 17,7% uczestników badania z sektora usług rynkowych do 13,0% z sektora rolniczego (zob. wykres 50).

Wykres 50. Prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim według sektorów gospodarki (dane w %; N= 14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

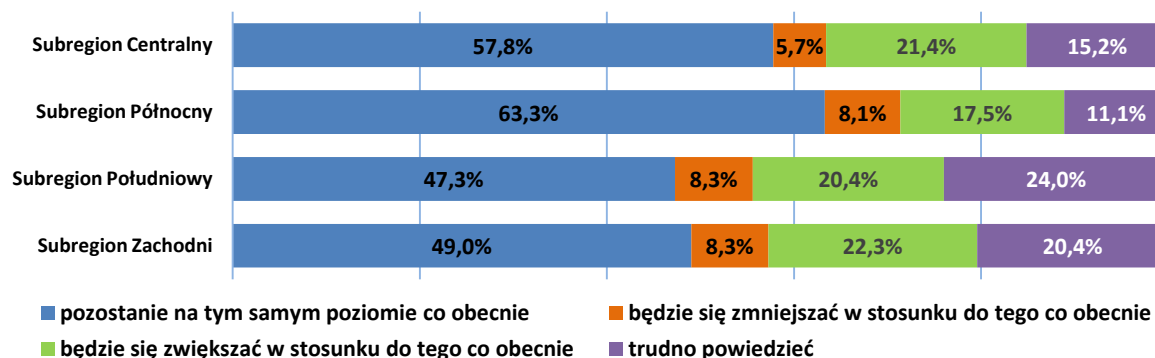
Niezależnie od subregionu województwa śląskiego, pracodawcy najczęściej wskazują, że w ich firmach zatrudnienie w perspektywie 2025 r. utrzyma się na poziomie podobnym do obecnego od 63,3% w Subregionie Północnym do 47,3% w Subregionie Południowym.

Zwiększenia liczby miejsc pracy spodziewa się co piąty przedsiębiorca z Subregionów: Zachodniego, Centralnego i Południowego (odpowiednio: 22,3%; 21,4%; 20,4%) oraz co szósty z Subregionu Północnego (17,5%).

Zatrudnienie będzie się zmniejszać w co dwunastej firmie z Subregionu Północnego (8,1%), Południowego i Zachodniego (po 8,3% wskazań), a w Subregionie Centralnym takie deklaracje złożyło 5,7% uczestników badania.

Trudność z jednoznacznym określeniem poziomu zatrudnienia w perspektywie 2025 r. deklaruje od 24,0% respondentów z Subregionu Południowego do 11,1% z Subregionu Północnego (zob. wykres 51).

Wykres 51. Prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim według siedziby firmy (dane w %; N= 14 952)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Rozkład odpowiedzi respondentów według zmiennych metryczkowych jest podobny do rozkładu ogólnego.

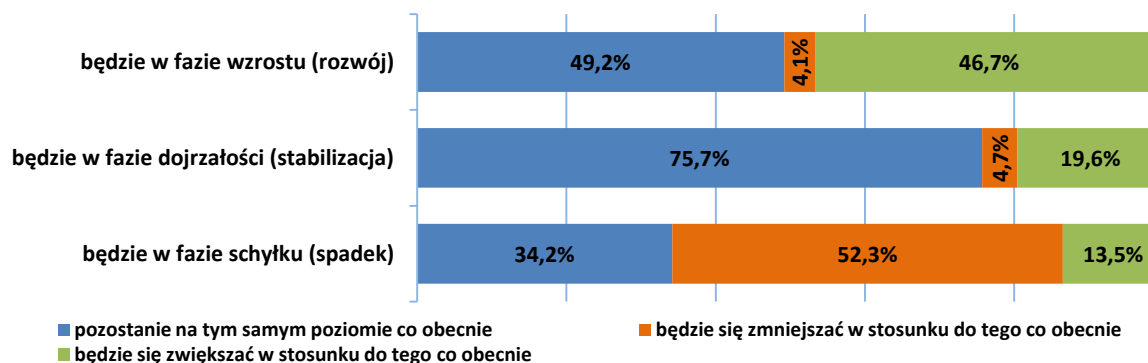
W toku analizy danych zestawiono dwie zmienne, tj. prognozowaną przez respondentów fazę rozwoju firmy i sytuację zatrudnieniową w perspektywie 2025 r.

Przedsiębiorcy, którzy wskazali, że ich firmy do 2025 r. będą w fazie wzrostu deklarują niemal w tym samym stopniu, że utrzymają zatrudnienie na tym samym poziomie lub będą je zwiększać (odpowiednio: 49,2%; 46,7%). Zaledwie 4,1% przedsiębiorców przewiduje spadki w zatrudnieniu.

Pracodawcy, których firmy będą w fazie dojrzałości w większości wskazują, że zatrudnienie pozostanie na podobnym poziomie jak w roku 2021 (75,7%). Co piąty uczestnik badania przewiduje, że zatrudnienie w jego firmie będzie się zwiększać (19,6%), a jedynie 4,7% respondentów deklaruje jego spadek.

Co drugi respondent, który deklarował fazę schyłku swojej firmy, prognozuje spadki w zatrudnieniu (52,3%). Co trzeci uważa, że w jego przedsiębiorstwie zatrudnienie utrzyma się na podobnym poziomie jak w roku 2021 (34,2%), a według co siódmego możliwe jest zwiększenie liczby miejsc pracy do 2025 r. (13,5%) (zob. wykres 52).

Wykres 52. Faza rozwoju firmy a prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim (dane w%; faza: wzrostu N=2 783; dojrzałości N= 8 390; schyłku N= 784)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Wnioski

„Koniunktura gospodarcza, opinie formułowane przez jednostki z siedzibą w województwie śląskim” w 2021 r. (badanie GUS)

Pandemia COVID-19 nie zakończyła się w 2020 r., a sytuacja gospodarcza nie uległa gwałtownej poprawie. Od stycznia do listopada 2021 r. jedynie w obszarze gospodarczym Informacja i komunikacja odnotowano dodatnie wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury gospodarczej. W obszarach: Przetwórstwo przemysłowe, Handel detaliczny, Handel hurtowy, Zakwaterowanie i gastronomia ich wartość rosła chociaż przyjmowała notowania poniżej zera. Natomiast wartość wskaźnika koniunktury gospodarczej w obszarze Budownictwo utrzymywała się stale na poziomie poniżej zera. W obszarze Transport i gospodarka magazynowa wartość wskaźnika z ujemnej na początku roku 2021 wzrosła do dodatniej w kwietniu utrzymując się do listopada niewiele powyżej zera.

Porównując dane ze stycznia i listopada 2021 r. niemal we wszystkich obszarach działalności gospodarczej rósł odsetek przedsiębiorców oceniających wpływ pandemii COVID-19 na działalność własnych firm jako nieznaczny, z wyjątkiem obszaru Usługi, w którym odnotowano odsetek takich ocen na podobnym poziomie. Jednocześnie we wszystkich obszarach spadł odsetek respondentów oceniających wpływ pandemii jako poważny lub zagrażający stabilności firmy, przy czym w listopadzie 2021 r. aż co trzeci z obszaru Budownictwo i co czwarty przedsiębiorca z obszaru Usługi nadal uważał go za zagrożenie dla swojej firmy.

Charakterystyka próby badawczej

Struktura próby badawczej ze względu na wielkość zatrudnienia, sektor gospodarki i siedzibę firmy jest zbliżona do rozkładu ogólnego przedsiębiorstw w województwie śląskim:

- **według wielkości zatrudnienia** – co trzeci z respondentów to przedsiębiorca z małej firmy (39,4%), co czwarty prowadził jednoosobową działalność gospodarczą lub mikroprzedsiębiorstwo (po 23,7%). Uczestnicy badania ze średnich firm to 11,5%, a z dużych firm 1,7%.
- **według sektorów gospodarki** – niemal połowa przedsiębiorców prowadziła działalność gospodarczą w sektorze usług rynkowych (45,4%), co trzeci w sektorze usług nierynkowych (31,1%) oraz 22,5% w sektorze przemysłowym. Najmniej respondentów – 1,0% pochodziło z sektora rolniczego.
- **według siedziby firmy** – przedsiębiorstwa ponad połowy respondentów są zlokalizowane w Subregionie Centralnym (61,2%), a 16,8% w Subregionie Południowym, 11,2% w Subregionie Północnym i 10,9% w Zachodnim.

Działalność biznesowa zdecydowanej większości przedsiębiorców uczestniczących w badaniu nie zależy od producentów węgla kamiennego (91,4%), a na taką korelację wskazywał zaledwie, co dwunasty respondent (8,6%).

Skutki pandemii koronawirusa dla funkcjonowania przedsiębiorstw w województwie śląskim w perspektywie 2022 r.

W toku badania pozyskano informacje od śląskich przedsiębiorców dotyczące skutków pandemii koronawirusa na funkcjonowanie ich firm w 2022 r. Co trzeci przedsiębiorca przewiduje negatywne skutki pandemii (38,2%) lub uważa, że pandemia nie wpłynie na działalności firmy w kolejnym roku (37,5%). Pozytywne skutki pandemii przewiduje tylko 18,9% uczestników badania.

Respondenci, którzy przewidują negatywne skutki pandemii dla funkcjonowania swoich firm to głównie średni przedsiębiorcy (40,5%) i mikroprzedsiębiorcy (40,1%), przede wszystkim z sektora usług rynkowych (40,0%), mający siedziby w Subregionie Południowym (45,7%).

Co trzeci respondent niezależnie od wielkości przedsiębiorstwa deklarował, że pandemia nie wpłynie na funkcjonowanie jego firmy w kolejnym roku, w tym zwłaszcza respondenci z jednoosobowych

podmiotów (39,8%) i małych firm (38,3%). Takie deklaracje składali głównie przedsiębiorcy z sektora rolniczego (40,3%) i przemysłowego (40,0%) oraz mający siedzibę w Subregionie Zachodnim (46,7%) i Północnym (46,2%).

Pozytywne skutki pandemii dla działalności firmy przewiduje przede wszystkim co czwarty respondent z dużych firm i co piąty ze średnich (odpowiednio: 24,5%; 20,4%). Takie deklaracje składają głównie przedsiębiorcy z sektora przemysłowego (20,3%) i usług rynkowych (18,8%), z Subregionu Centralnego (22,3%).

Sytuacja ekonomiczna badanych przedsiębiorstw w województwie śląskim w perspektywie 2022 r.

Przedsiębiorcy ocenili sytuację ekonomiczną swoich firm w perspektywie roku 2022 pod względem: poziomu inwestycji, popytu na produkty/usługi firmy oraz płynności finansowej.

Poziom inwestycji w przedsiębiorstwach

- **utrzymanie poziomu inwestycji jak w roku 2021** deklaruje 66,7% przedsiębiorców. Niezależnie od wielkości przedsiębiorstwa taka odpowiedź pojawiała się od 70,7% w jednoosobowych firmach do 52,7% w średnich. Podobnie pod względem sektora gospodarki gdzie utrzymanie poziomu inwestycji deklarowało od 70,5% przedsiębiorców z sektora przemysłowego do 65,2% z sektora usług nierynkowych oraz lokalizacji firmy od 68,6% respondentów z Subregionu Centralnego do 61,3% z Subregionu Południowego.
- **spadek poziomu inwestycji** deklaruje, co szósty pracodawca (17,3%). Zmniejszenie prognozują przedsiębiorcy ze średnich i dużych firm (odpowiednio: 22,9%; 21,1%). Taką odpowiedź wskazują zwłaszcza respondenci z sektora rolniczego (22,1%) i sektora usług nierynkowych (19,6%). Biorąc pod uwagę lokalizację firm, to spadek poziomu inwestycji deklarują głównie przedsiębiorcy z Subregionu Północnego (22,5%).
- **wzrost poziomu inwestycji** prognozuje, co dwunasty respondent (8,2%), przede wszystkim duży przedsiębiorca (15,3%), z sektora przemysłowego (10,5%) oraz z Subregionu Zachodniego (10,3%).

Wśród przedsiębiorców, którzy przewidywali **spadek poziomu inwestycji** w swoich firmach w 2022 r. 20,4% respondentów szacuje go w przedziale 41% – 50%, co szósty w przedziale 11% – 20% oraz w przedziale 91% – 100% (odpowiednio: 17,8% i 16,6%). Średni szacowany spadek poziomu inwestycji wynosi 1%.

Z kolei wśród respondentów, którzy prognozowali **wzrost poziomu inwestycji** 47,9% przedsiębiorców wskazuje na przedział 1% – 10%, a 28,2% na przedział 11% – 20%. Średni szacowany wzrost poziomu inwestycji wynosi 2,3%.

W związku z powyższym szacowany poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. będzie *per saldo* większy o 1,3 p. proc.

Popyt na produkty/usługi przedsiębiorstw

- **utrzymanie się popytu na produkty/usługi firm na tym samym poziomie jak w roku 2021** deklaruje większość respondentów (62,9%). Taką odpowiedź wskazywano najczęściej niezależnie od wielkości zatrudnienia (od 65,8% w małych firmach do 52,2% w średnich podmiotach), od sektora gospodarki (od 65,4% w sektorze przemysłowym do 57,1% w sektorze rolniczym) oraz od siedziby firmy (od 64,3% w Subregionie Północnym do 58,3% w Subregionie Południowym).
- **spadek popytu na produkty/usługi firm** deklaruje, co szósty respondent (15,3%), najczęściej z mikro i średnich przedsiębiorstw (odpowiednio: 17,8%; 17,5%), z sektora rolniczego (21,4%) oraz z sektora usług rynkowych i usług nierynkowych (odpowiednio: 16,2%; 16,5%), a także z siedzibą w Subregionie Północnym (18,4%) i Południowym (17,9%).

- **wzrost popytu na produkty/usługi firm** prognozuje, co siódmy uczestnik badania (15,8%) głównie z dużej i średniej firmy (odpowiednio 21,8%; 19,3%), z sektora przemysłowego (18,6%) i usług rynkowych (15,8%). Wzrost popytu na produkty/usługi prognozuje najwięcej przedsiębiorców z siedzibą w Subregionie Zachodnim (16,7%).

Płynność finansowa przedsiębiorstw

- **utrzymanie płynności finansowej firm na tym samym poziomie jak w roku 2021** deklaruje ponad połowa respondentów (51,2%). Taką odpowiedź wskazywano najczęściej niezależnie od wielkości zatrudnienia (od 54,8% w dużych firmach do 46,5% w średnich podmiotach), od sektora gospodarki (od 53,6% w sektorze przemysłowym do 45,5% w sektorze rolniczym) oraz od siedziby firmy (od 55,8% w Subregionie Północnym do 47,3% w Subregionie Południowym).
- **zagrożenie płynności finansowej firm** deklaruje, co ósmy (12,9%) respondent, najczęściej z mikroprzedsiębiorstw (15,5%), głównie z sektora rolniczego (20,1%), z siedzibą w Subregionie Północnym (15,1%).
- **brak zagrożenia płynności finansowej firm** prognozuje co trzeci uczestnik badania (29,8%). Na taką odpowiedź niezależnie od wielkości zatrudnienia wskazuje od 30,5% respondentów w mikroprzedsiębiorstwach do 26,8% w dużych podmiotach, z sektora przemysłowego (32,2%) i usług rynkowych (31,1%). Najczęściej brak zagrożenia płynności finansowej deklarują przedsiębiorcy z siedzibą w Subregionie Zachodnim i Południowym (odpowiednio: 35,5%; 32,2%).

Działania podejmowane przez przedsiębiorstwa w województwie śląskim dla utrzymania lub poprawy funkcjonowania firmy w 2021 r. i w perspektywie 2022 r.

Najczęściej podejmowanymi przez przedsiębiorców działaniami dla utrzymania lub poprawy funkcjonowania firm w 2021 r. w kontekście pandemii i przewidzianymi do wdrożenia w 2022 r. są:

- formalne zawieszenie działalności gospodarczej, które w 2021 r. podjęła ponad połowa respondentów (62,6%). W 2022 r. to działanie planuje wdrożyć mniej przedsiębiorców, co może świadczyć o większym optymizmie odnośnie funkcjonowania własnej firmy mimo pandemii COVID-19 (44,4%).
- tymczasowe zamknięcie firmy bez zawieszenia działalności, które w 2021 r. podjęło 41,8% przedsiębiorców. W 2022 r. również to działanie planuje do wdrożenia mniej respondentów, co może wynikać z przewidywania poprawy sytuacji firmy (29,4%).
- zaciągnięcie dodatkowych kredytów, które w 2021 r. podjął co trzeci uczestnik badania (29,3%), a w 2022 r. przewiduje je wdrożyć co czwarty (25,9%), oznacza to, że podobny odsetek respondentów nadal niepokoi się o płynność finansową swoich firm.

Inne działania realizowane w 2021 r. i planowane do wdrożenia w 2022 r. są rzadziej podejmowane przez respondentów.

Prognozowana sytuacja zatrudnieniowa w badanych przedsiębiorstwach w województwie śląskim w perspektywie 2022 r.

Sytuacja zatrudnieniowa w śląskich przedsiębiorstwach

Ponad połowa przedsiębiorców uważa, że w perspektywie 2022 r. zatrudnienie w ich firmach pozostanie na podobnym poziomie jak w roku 2021 (68,1%), co szósty przewiduje jego wzrost w wybranych zawodach (17,8%), a jedynie 3,6% jego redukcję.

Niezależnie od wielkości zatrudnienia przedsiębiorcy najczęściej deklarują, że zatrudnienie w ich firmach pozostanie na podobnym poziomie jak w roku 2021 (od 84,5% w jednoosobowych podmiotach do 48,5% w dużych firmach), co oznacza, że wraz z wielkością firmy spada odsetek takich deklaracji.

Jednocześnie odpowiedzi respondentów z jednoosobowych działalności gospodarczych w omawianej kwestii świadczą o utrzymaniu przez nich w 2022 r. statusu jednoosobowych przedsiębiorstw. Bez względu na sektor gospodarki oraz lokalizację firmy respondenci przewidują, że w 2022 r. sytuacja zatrudnieniowa w ich firmach będzie podobna do obecnej (odpowiednio: od 74,7% w sektorze rolniczym do 61,3% w sektorze przemysłowym; od 74,8% w Subregionie Północnym do 64,1% w Subregionie Zachodnim).

Wzrostu zatrudnienia w 2022 r. spodziewają się przede wszystkim duzi pracodawcy (27,4%), z sektora przemysłowego (26,3%), a także przedsiębiorcy mający siedzibę w Subregionie Zachodnim i Centralnym (odpowiednio: 19,4%; 18,4%).

Redukcję zatrudnienia przewiduje niewielu respondentów pochodzących głównie z dużych i średnich firm (odpowiednio: 11,1%; 8,8%) we wszystkich sektorach gospodarki. Spadek liczby pracowników prognozowany jest najczęściej w firmach z Subregionu Południowego (5,5%).

Wśród przedsiębiorców, którzy przewidują wzrost zatrudnienia w swoich firmach w 2022 r. co trzeci (35,3%) wskazuje, że zatrudnienie może wzrosnąć w przedziale 1% - 10%, a co szósty (15,4%), że w przedziale 11% - 20%. W pozostałych przedziałach notowano niewielkie odsetki wskazań. Nie potrafiło oszacować poziomu wzrostu zatrudnienia 33,9% pracodawców. W 2022 r. średni szacowany wzrost poziomu zatrudnienia wyniesie 1,2%.

Wśród respondentów, którzy deklarują spadek zatrudnienia w swoich firmach w 2022 roku co szósty (17,1%) wskazuje na przedział 1% - 10%, co dziesiąty (10,5%) na przedział 11% - 20%, co trzynasty (7,5%) na przedział 41% - 50%, a co czternasty (7,0%) na 21% - 30%. W pozostałych przedziałach notowano niewielkie odsetki wskazań. Nie potrafiło oszacować poziomu spadku zatrudnienia 48,0% respondentów. W 2022 r. średni szacowany spadek poziomu zatrudnienia wyniesie 4,2%.

W związku z powyższym poziom zatrudnienia w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. będzie *per saldo* niższy o 3,0 p. proc.

Stanowiska pracy, na których w perspektywie 2022 r. planowany jest spadek/wzrost zatrudnienia

W 2022 r. przewidywana przez uczestników badania redukcja zatrudnienia będzie dotyczyć czterech wielkich grup zawodów, podczas gdy wzrost zaledwie jednej, a względna równowaga czterech.

Grupy zawodów, w których odnotowano większe spadki niż wzrosty liczby miejsc pracy to:

- ***pracownicy biurowi***, w tej grupie zawodów różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 16,9 p. proc. na rzecz spadku, co może oznaczać, że pracownicy biurowi będą mieli problemy ze znalezieniem pracy. Spadek zatrudnienia przewidywany jest głównie w dużych firmach, a także w sektorze przemysłowym oraz z Subregionu Zachodniego w następujących zawodach: sekretarka, asystent biurowy, referent, pracownik kadrowy, fakturzysta, pracownik call center, asystent ds. księgowości, magazynier, doradca klienta, pracownik obsługi klienta.
- ***pracownicy wykonujący prace proste***, w tej grupie zawodów różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 9,9 p. proc. na rzecz spadku. Redukcja miejsc pracy nastąpi głównie w małych firmach, przede wszystkim w sektorach rolniczym i przemysłowym, a także w firmach zlokalizowanych w Subregionie Centralnym i Zachodnim. Wśród zawodów, w których prognozowany jest spadek zatrudnienia przedsiębiorcy wymieniają: sprzątaczkę, pracownik fizyczny, robotnik budowlany, pracownik produkcji, pokojowa, ręczny pakowacz, pomoc kuchenna, zmywakowy.
- ***pracownicy usług i sprzedawcy***, w tej grupie zawodów różnica między spadkiem a wzrostem miejsc pracy wynosi 8,3 p. proc. na rzecz spadku. Redukcja zatrudnienia nastąpi zwłaszcza w małych i średnich firmach, w sektorze rolniczym, usług nierynkowych oraz w przedsiębiorstwach z siedzibą w Subregionie Centralnym. Zwolnieniami będą zagrożone zwłaszcza osoby w zawodach: sprzedawca, kasjer, doradca klienta, kucharz, kelner, ochroniarz.

- **technicy i inny średni personel**, to grupa zawodów, w której różnica między spadkiem a wzrostem zapotrzebowania na pracowników wynosi 6,5 p. proc. na rzecz spadku. Spadek zatrudnienia nastąpi przede wszystkim w małych i dużych firmach, w sektorze przemysłowym, oraz w firmach zlokalizowanych w Subregionie Zachodnim i Południowym. Zwolnienia obejmą zwłaszcza techników: informatyków i teleinformatyków, elektryków, mechaników, geodetów, pracowników administracyjnych i biurowych.

Sytuacja odwrotna, w której prognozowany jest wzrost zatrudnienia dotyczy jednej grupy zawodowej:

- **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**, to grupa zawodów, w której różnica między spadkiem a wzrostem liczby miejsc pracy wynosi 24,9 p. proc. na rzecz wzrostu. Zwiększenie zapotrzebowania na pracowników prognozowane jest we wszystkich firmach niezależnie od ich wielkości, w każdym sektorze gospodarki oprócz rolniczego, w którym żaden respondent nie deklaruje spadku/wzrostu zatrudnienia w tej grupie oraz we wszystkich subregionach. Poszukiwani będą przede wszystkim: robotnicy budowlani, elektrycy, spawacze, ślusarze, murarze, tynkarze, mechanicy samochodowi, stolarze, brukarze, cieśle, tokarze, dekarze, hydraulicy, zbrojarze, robotnicy przemysłowi, robotnicy w produkcji.

Względna równowagę między spadkiem a wzrostem zatrudnienia odnotowano w czterech grupach zawodów:

- **rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy**, gdzie różnica między spadkiem a wzrostem liczby miejsc pracy wynosi 1,7 p. proc. na rzecz spadku. Względna równowaga w zatrudnieniu będzie miała miejsce głównie w małych i mikro firmach, w sektorze usług nierynkowych oraz w Subregionie Północnym i Centralnym, w zawodach: rolnik, sadownik, ogrodnik, hodowca.
- **operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń**, w tej grupie zawodów różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 1,5 p. proc. na rzecz wzrostu. Stabilizacja zatrudnienia nastąpi przede wszystkim w mikroprzedsiębiorstwach, w sektorze przemysłowym, w Subregionie Zachodnim w następujących zawodach: kierowca (kat. B, C+E, D), operator maszyn budowlanych, monter, w tym monter instalacji hydraulicznych i grzewczych, operator wózków widłowych, operator CNC, operator maszyn produkcyjnych.
- **specjaliści**, to grupa zawodów, w której różnica między spadkiem a wzrostem miejsc pracy wynosi 1,4 p. proc. na rzecz spadku. Względna równowaga zapotrzebowania na pracowników będzie miała miejsce głównie w małych i mikro przedsiębiorstwach, w sektorze usług rynkowych oraz w Subregionie Centralnym i Północnym w następujących zawodach: księgowy, menadżer, informatyk (w tym programista), nauczyciel, pielęgniarka, lekarz, fizjoterapeuta, inżynier (w tym budownictwa, produkcji, utrzymania ruchu, elektryk, projektant, automatyk-robotyk), architekt, psycholog, analityk (danych, finansowy), grafik komputerowy.
- **przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy**, w tej grupie zawodów różnica między zwolnieniami a zatrudnieniami wynosi 1,4 p. proc. na rzecz spadku. Względna równowaga w zatrudnieniu występuje we wszystkich subregionach województwa śląskiego oraz dotyczy głównie średnich i małych firm. Taka sytuacja widoczna jest w firmach z sektora usług nierynkowych oraz sektora przemysłowego. Najbardziej narażone na utratę pracy mogą być osoby pracujące w następujących zawodach: dyrektor, członek zarządu, kierownik.

W prognozach zatrudnienia na 2022 r. w opiniach ponad połowy przedsiębiorców nie ma przeciwwskazań do zatrudniania pracowników, którzy wcześniej związani byli z branżą górniczą (54,5%). Zatrudnieniem takich osób są zainteresowani głównie przedsiębiorcy z dużych, średnich i małych firm (odpowiednio: 63,9%; 62,6%; 57,0%), najczęściej przedsiębiorcy z sektora rolniczego i przemysłowego (odpowiednio: 75,0%; 68,5%) oraz z Subregionu Centralnego i Południowego (odpowiednio: 56,7%; 54,9%).

Korzystanie badanych przedsiębiorstw w województwie śląskim ze wsparcia w ramach Tarczy Antykrzysowej

W 2020 r. ponad połowa przedsiębiorców skorzystała ze wsparcia oferowanego w ramach tzw. Tarczy Antykrzysowej (56,9%), a w kolejnym 2021 r. już tylko co szósty respondent (15,4%).

Większość przedsiębiorców, którzy otrzymali wsparcie w ramach Tarczy Antykrzysowej w latach 2020 – 2021 uważa, że w 2022 roku utrzyma się na rynku (77,9%) bez względu na wielkość zatrudnienia (od 81,3% w małych do 72,0% w średnich firmach), na sektor gospodarki (od 80,6% w sektorze przemysłowym do 75,8% w sektorze usług nierynkowych) oraz na lokalizację firmy (od 81,4% w Subregionie Południowym do 72,2% w Subregionie Zachodnim).

Co szósty respondent uważa, że otrzymane wsparcie w ramach Tarczy Antykrzysowej nie pomoże mu w utrzymaniu się na rynku w 2022 r. (17,5%). Im mniejsza firma, tym więcej uczestników badania prognozuje, że w 2022 r. może nie utrzymać się na rynku (od 21,7% w jednoosobowych podmiotach do 13,1% w dużych firmach). Problemy z utrzymaniem się na rynku będą miały firmy głównie z sektora usług rynkowych i usług nierynkowych (po 18,2%) oraz z Subregionu Zachodniego (24,7%).

Prognoza rozwoju i zatrudnienia w perspektywie 2025 r. w badanych przedsiębiorstwach w województwie śląskim

Plany rozwoju przedsiębiorstw w perspektywie 2025 r.

W opinii ponad połowy (61,3%) uczestników badania ich firmy w perspektywie 2025 r. będą w fazie dojrzałości (stabilizacji). Taką odpowiedź deklarują przedsiębiorcy bez względu na wielkość zatrudnienia (od 65,0% w małych do 50,9% w średnich przedsiębiorstwach), na sektor gospodarki (od 61,8% w sektorze przemysłowym do 55,2% w sektorze rolniczym) oraz na lokalizację firmy (od 64,9% w Subregionie Zachodnim do 56,1% w Subregionie Północnym).

Fazę wzrostu (rozwoju) dla swojej firmy w perspektywie 2025 r. prognozuje, co piąty respondent (19,8%). Najczęściej są to mikro i średni przedsiębiorcy (odpowiednio: 22,5%; 21,0%), oraz respondenci z subregionu Północnego (26,3%). Tego zdania jest również najwięcej badanych z sektora przemysłowego (21,2%).

Fazę schyłku (spadku) swojej firmy w perspektywie 2025 r. przewiduje 6,4% przedsiębiorców, przy czym pochodzą oni przede wszystkim z dużych i średnich firm (odpowiednio: 10,3%; 8,1%), a także z sektora rolniczego (16,2%) oraz z Subregionu Północnego i Zachodniego (odpowiednio: 7,8%; 7,7%).

W kontekście dalszego funkcjonowania firm na rynku i ich rozwoju niepokoi fakt, że aż jeden na ośmiu przedsiębiorców nie potrafi jednoznacznie przewidzieć fazy rozwoju swojej firmy w perspektywie do 2025 r. (12,5%).

Prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach w perspektywie 2025 r.

Według ponad połowy przedsiębiorców zatrudnienie w perspektywie 2025 r. pozostanie na takim samym poziomie jak w roku 2021 (55,7%). Taką odpowiedź deklarują respondenci niezależnie od wielkości zatrudnienia, przy czym im większe przedsiębiorstwo tym niższy odsetek odpowiedzi (od 72,3% w jednoosobowych podmiotach do 37,1% w średnich firmach). Jednocześnie odpowiedzi respondentów z jednoosobowych działalności gospodarczych w omawianej kwestii świadczą o utrzymaniu przez nich do 2025 r. statusu jednoosobowych przedsiębiorstw. Bez względu na sektor gospodarki i lokalizację firmy respondenci przewidują, że w perspektywie 2025 r. sytuacja zatrudnieniowa w ich firmach będzie podobna do obecnej (odpowiednio: od 64,3% w sektorze rolniczym do 53,9% w sektorze przemysłowym; od 63,3% w Subregionie Północnym do 47,3% w Subregionie Południowym).

Wzrostu zatrudnienia w perspektywie 2025 r. spodziewa się co piąty respondent (20,9%), przy czym głównie z dużej i średniej firmy (odpowiednio: 32,6%; 28,1%), z sektora przemysłowego, usług

rynkowych i usług nierynkowych (odpowiednio: 25,9%; 20,1%; 18,7%) oraz z Subregionu Zachodniego, Centralnego i Południowego (odpowiednio: 22,3%; 21,4%; 20,4%).

Redukcję zatrudnienia w perspektywie 2025 r. przewiduje niewielu respondentów (6,7%) pochodzących głównie z dużych i średnich firm (odpowiednio: 14,2%; 13,5%). Spadek zatrudnienia jest prognozowany we wszystkich sektorach gospodarki (od 9,1% z sektora rolniczego do 5,4% z sektora przemysłowego) w całym województwie (od 8,3% w Subregionie Zachodnim i Południowym do 5,7% w Subregionie Centralnym).

Ci przedsiębiorcy, według których ich firmy w perspektywie 2025 r. będą w fazie dojrzałości w większości wskazują, że zatrudnienie pozostanie na podobnym poziomie jak w roku 2021 (75,7%), co może oznaczać stabilizację firmy odnośnie jej funkcjonowania na rynku jak i poziomu zatrudnienia. Co piąty uczestnik badania przewiduje, że zatrudnienie w jego firmie będzie się zwiększać w stosunku do obecnego (19,6%), a jedynie 4,7% respondentów deklaruje jego spadek.

Przedsiębiorcy, którzy wskazali, że ich firmy do 2025 r. będą w fazie wzrostu, deklarują niemal w tym samym stopniu utrzymanie zatrudnienia na poziomie z 2021 r. lub jego zwiększenie (odpowiednio: 49,2%; 46,7%). Dla zaledwie 4,1% przedsiębiorców rozwój firmy jest jednoznaczny ze spadkiem zatrudnienia.

Wśród pracodawców deklarujących fazę schyłku swojej firmy w perspektywie 2025 r., co drugi prognozuje spadki w zatrudnieniu (52,3%), co trzeci uważa, że sytuacja zatrudnieniowa nie zmieni się w stosunku do tej z roku 2021 (34,2%), a według co siódmego możliwe jest nawet zwiększenie liczby miejsc pracy (13,5%).

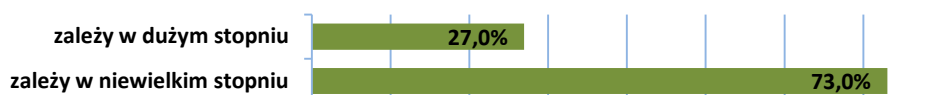
Część IV. Prezentacja, analiza i interpretacja wyników badania ilościowego w firmach okołogórniczych

4.1. Charakterystyka próby badawczej

Wśród ogółu respondentów, co dwunasty deklaruje uzależnienie funkcjonowania swojej firmy od branży górniczej (1 291 podmiotów, tj. 8,6%).

W przedsiębiorstwach zidentyfikowanych w opisany powyżej sposób, co czwarte było zależne od branży górniczej w dużym stopniu (27,0%), a zdecydowana większość – w niewielkim (73,0%) (zob. wykres 53).

Wykres 53. Zależność działalności biznesowej przedsiębiorstw od sektora górnictwa w województwie śląskim (dane w %; N=1 291)

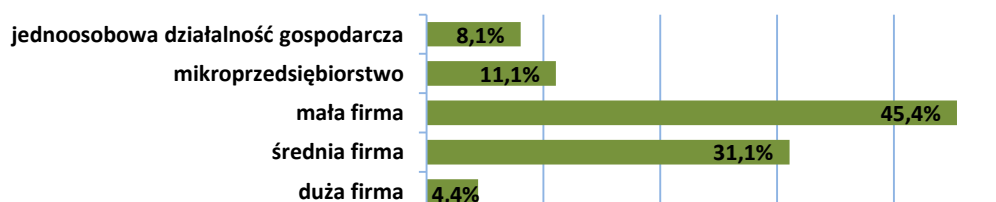


Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Rozkład odpowiedzi respondentów ze względu na subiektywne poczucie zależności firmy od branży górniczej i zmienne metryczkowe jest podobny do rozkładu odpowiedzi dla wszystkich przedsiębiorstw okołogórniczych. W związku z tym problematyka badawcza zostanie omówiona w kontekście badanej subpopulacji.

Wśród firm okołogórniczych, co druga to małe przedsiębiorstwo (45,4%), co trzecia to średni podmiot (31,1%), co dziewiąta to mikroprzedsiębiorstwo (11,1%), a co dwunasta to jednoosobowa działalność gospodarcza (8,1%). Duże przedsiębiorstwa stanowią zaledwie 4,4% (zob. wykres 54).

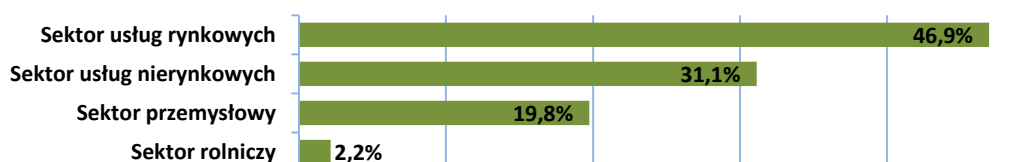
Wykres 54. Przedsiębiorstwa okołogórnicze w województwie śląskim według wielkości zatrudnienia¹² (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Zdecydowana większość respondentów prowadziła działalność biznesową w usługach (78,0%), przy czym co drugi z nich w sektorze usług rynkowych (46,9%), a co trzeci w sektorze usług nierynkowych (31,1%). W sektorze przemysłowym działalność prowadziła co piąta firma (19,8%), a firmy z sektora rolniczego stanowiły zaledwie 2,2% przedsiębiorstw w omawianej grupie (zob. wykres 55).

Wykres 55. Przedsiębiorstwa okołogórnicze w województwie śląskim według sektorów gospodarki (dane w %; N=1 291)

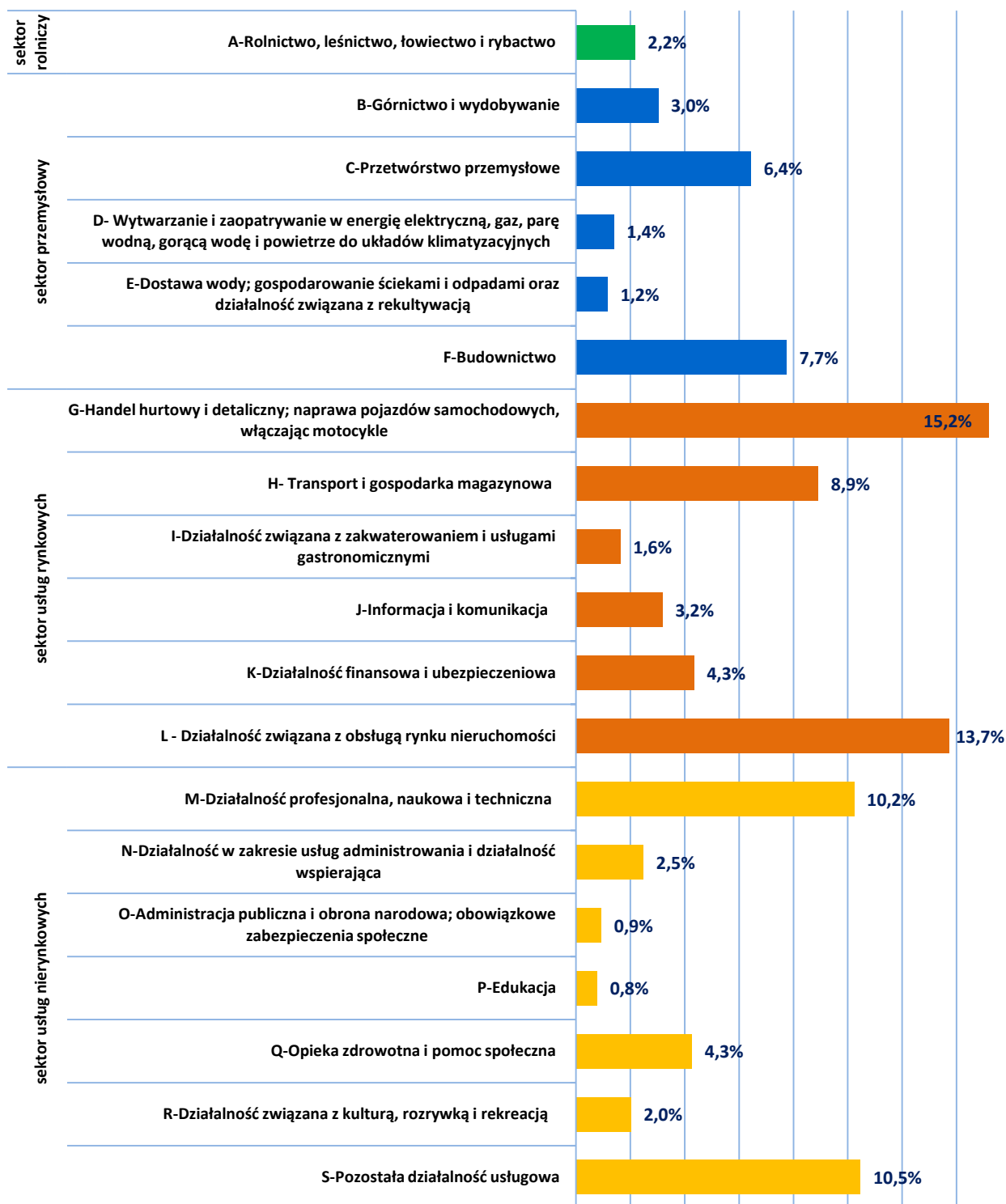


Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

¹² Klasy wielkości przedsiębiorstw według kryterium liczby pracujących: mikroprzedsiębiorstwo 1 – 9 osób; małe przedsiębiorstwo 10 – 49 osób; średnie przedsiębiorstwo 50 – 249 osób; duże przedsiębiorstwo 250 i więcej osób <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/wymiary>

W sektorze przemysłowym najwyższy odsetek przedsiębiorców z firm okołogórnicznych pochodził z sekcji F – Budownictwo (7,7%) i sekcji C – Przetwórstwo przemysłowe (6,4%). W sektorze usług rynkowych najwięcej przedsiębiorców pochodziło z sekcji G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (15,2%) oraz L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (13,7%), a w sektorze usług nierynkowych z sekcji S – Pozostała działalność usługowa (10,5%) oraz M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (10,2%) (zob. wykres 56).

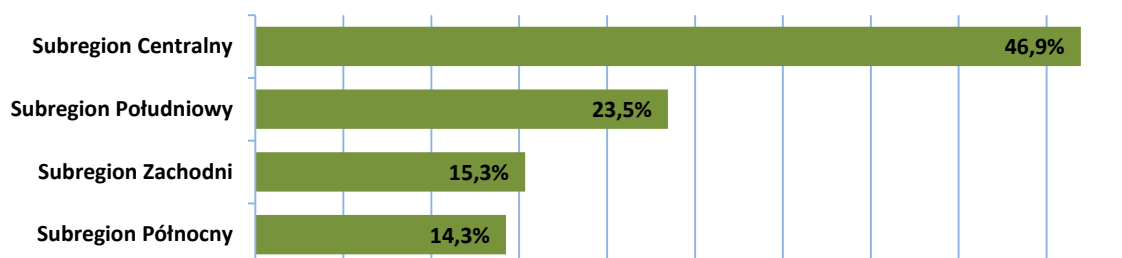
Wykres 56. Przedsiębiorstwa okołogórniczne w województwie śląskim według sektorów gospodarki, w tym sekcji PKD (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Niemal połowa wszystkich firm okołogórnicznych była zlokalizowana w Subregionie Centralnym (46,9%), co czwarta w Subregionie Południowym (23,5%), a co siódma w Subregionie Zachodnim (15,3%) lub Subregionie Północnym (14,3%). Koncentracja firm okołogórnicznych w Subregionie Centralnym wynika z lokalizacji kopalń węgla kamiennego na Śląsku (zob. wykres 57).

Wykres 57. Przedsiębiorstwa okołogórniczne w województwie śląskim według siedziby firmy (dane w %; N=1 291)

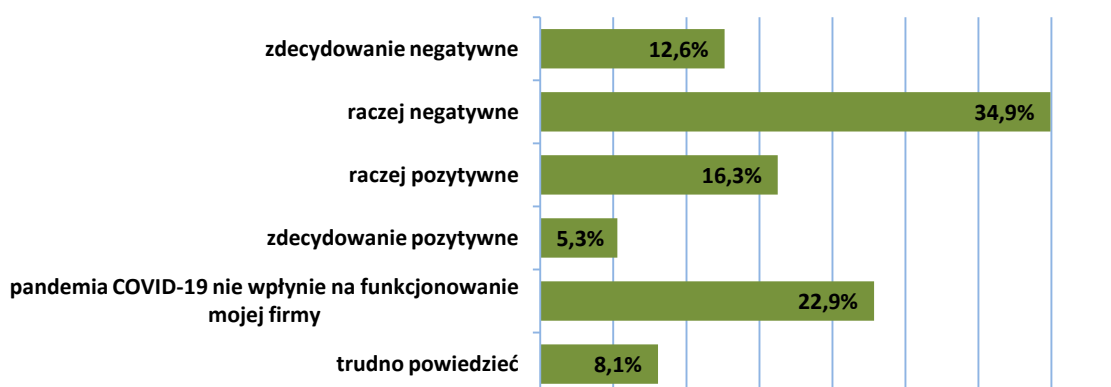


Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

4.2. Skutki pandemii koronawirusa dla funkcjonowania przedsiębiorstw okołogórnicznych w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. w opiniach pracodawców

Niemal połowa przedsiębiorców z firm okołogórnicznych prognozuje, że skutki pandemii COVID-19 dla funkcjonowania ich firm w 2022 r. będą negatywne (47,5%), przy czym dla 12,6% badanych będą zdecydowanie negatywne. Z kolei, według co piątego respondenta skutki pandemii dla prowadzonej działalności będą pozytywne (21,6%), przy czym 5,3% pracodawców ocenia je jako zdecydowanie pozytywne. Jednocześnie, co czwarty badany, uważa że pandemia nie wpłynie na funkcjonowanie jego przedsiębiorstwa w 2022 r. (22,9%), a co dwunasty nie potrafi przewidzieć jej wpływu (8,1%) (zob. wykres 58).

Wykres 58. Skutki pandemii COVID-19 dla funkcjonowania przedsiębiorstw okołogórnicznych na Śląsku w 2022 r. (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

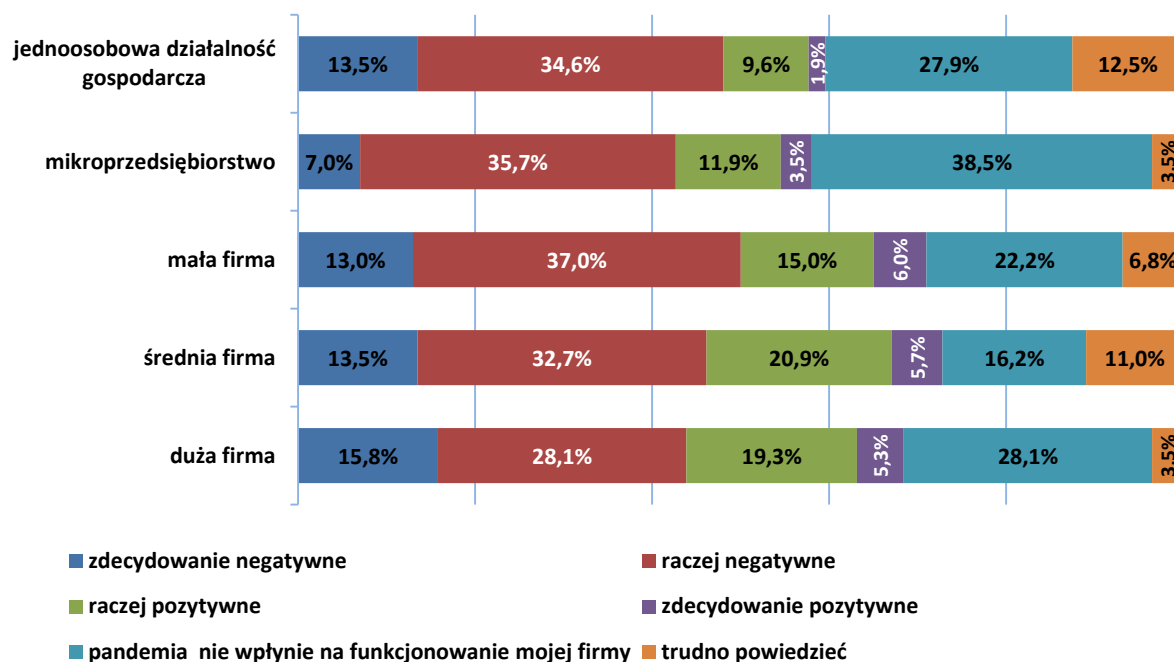
Bez względu na wielkość zatrudnienia, dla co drugiego przedsiębiorcy pandemia koronawirusa będzie miała negatywne skutki dla funkcjonowania jego firmy w 2022 r., przy czym najbardziej będą je odczuwać małe firmy (50,0%), a najmniej mikroprzedsiębiorstwa (42,7%).

Z kolei w przypadku przewidywania pozytywnych skutków pandemii, wraz z wielkością firmy rośnie optymizm respondentów: najczęściej deklarują go średnie i duże firmy (odpowiednio: 26,6%; 24,6%), a najrzadziej prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą (11,5%). Brak wpływu skutków

pandemii na funkcjonowanie firm w 2022 r. deklarują respondenci od 38,5% w mikroprzedsiębiorstwach do 16,2% w średnich firmach.

Wśród badanych, którym trudno jest przewidzieć skutki wpływu pandemii na ich firmy, największy odsetek stanowią respondenci z jednoosobowych firm (12,5%), a najmniejszy przedstawiciele mikro i dużych przedsiębiorstw (po 3,5%) (zob. wykres 59).

Wykres 59. Skutki pandemii COVID-19 dla funkcjonowania przedsiębiorstw okologicznych na Śląsku w 2022 r. według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=1 291)



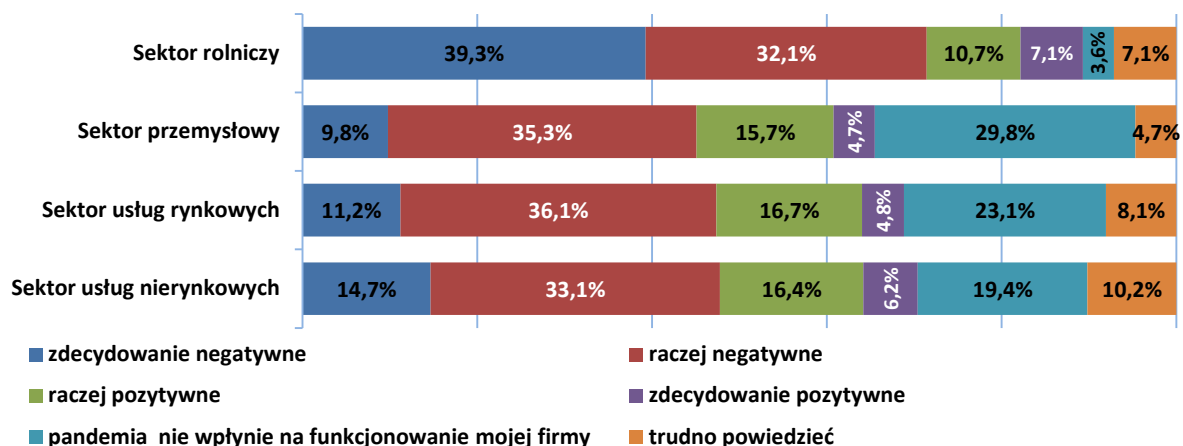
Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

W 2022 r. negatywne skutki pandemii odczuwają przede wszystkim przedsiębiorcy z sektora rolniczego (71,4%), a wśród respondentów z pozostałych sektorów gospodarki takie przewidywania dotyczą co drugiego badanego (sektor usług nierynkowych - 47,8%; sektor usług rynkowych - 47,3%; sektor przemysłowy - 45,1%). Należy zaznaczyć, że zdecydowanie negatywnych skutków pandemii spodziewają się głównie badani z sektora rolniczego (39,3%).

W przypadku prognozowania pozytywnego wpływu pandemii na funkcjonowanie przedsiębiorstw, największymi optymistami są respondenci z sektora usług nierynkowych (22,6%), przy czym zdecydowanie pozytywnych skutków pandemii spodziewa się co szesnasty (6,2%). W sektorach: usług rynkowych i przemysłowym optymistą jest co piąty respondent, a w sektorze rolniczym co szósty (odpowiednio: 21,5%; 20,4%; 17,8%).

Przedsiębiorcy, którym trudno jest prognozować skutki pandemii stanowią niewielki odsetek badanych: od 10,2% w sektorze usług nierynkowych do 4,7% w sektorze przemysłowym (zob. wykres 60).

Wykres 60. Skutki pandemii COVID-19 dla funkcjonowania przedsiębiorstw okołogórnictwa na Śląsku w 2022 r. według sektorów gospodarki (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

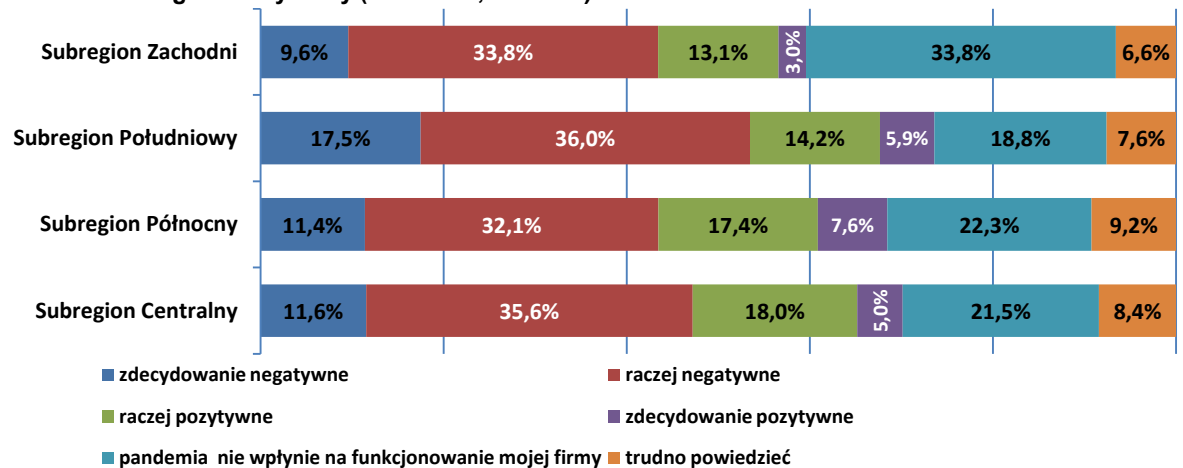
Niezależnie od siedziby firmy, co drugi przedsiębiorca prognozuje negatywne skutki pandemii dla swojej firmy (od 53,5% w Subregionie Południowym do 43,4% w Subregionie Zachodnim), przy czym w Subregionie Południowym 17,5% respondentów uważa, że te skutki będą zdecydowanie negatywne, a w Subregionie Zachodnim sądzi tak zaledwie 9,6%.

Z kolei w przypadku przewidywania pozytywnego wpływu pandemii na działalność biznesową, największymi optymistami są respondenci z Subregionu Północnego (25,0%, w tym zdecydowani optymiści – 7,6%), a najmniejszymi z Subregionu Zachodniego (16,1%, w tym zdecydowani optymiści – 3,0%).

Zdaniem, co trzeciego przedsiębiorcy z Subregionu Zachodniego (33,8%) i co piątego z pozostałych subregionów pandemia nie będzie miała wpływu na funkcjonowanie firmy.

Odsetek przedsiębiorców, którzy nie potrafili odpowiedzieć na to pytanie waha się od 9,2% w Subregionie Północnym do 6,6% w Subregionie Zachodnim (zob. wykres 61).

Wykres 61. Skutki pandemii COVID-19 dla funkcjonowania przedsiębiorstw okołogórnictwa na Śląsku w 2022 r. według siedziby firmy (dane w %; N=1 291)



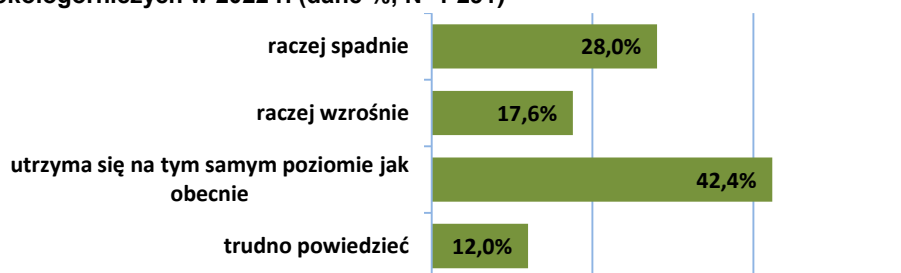
Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

4.3. Sytuacja ekonomiczna badanych przedsiębiorstw okołogórnicznych w województwie śląskim w perspektywie 2022 r.

Poziom inwestycji w przedsiębiorstwach

W związku z trwającą pandemią COVID-19, 42,4% respondentów uważa, że w 2022 r. poziom inwestycji w ich firmach utrzyma się na dotychczasowym poziomie. Według co czwartego raczej spadnie (28,0%) , a 17,6% sądzi, że inwestycje raczej wzrosną. Zaledwie, co ósmy przedsiębiorca nie potrafił odpowiedzieć na to pytanie (12,0%) (zob. wykres 62).

Wykres 62. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach okołogórnicznych w 2022 r. (dane %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

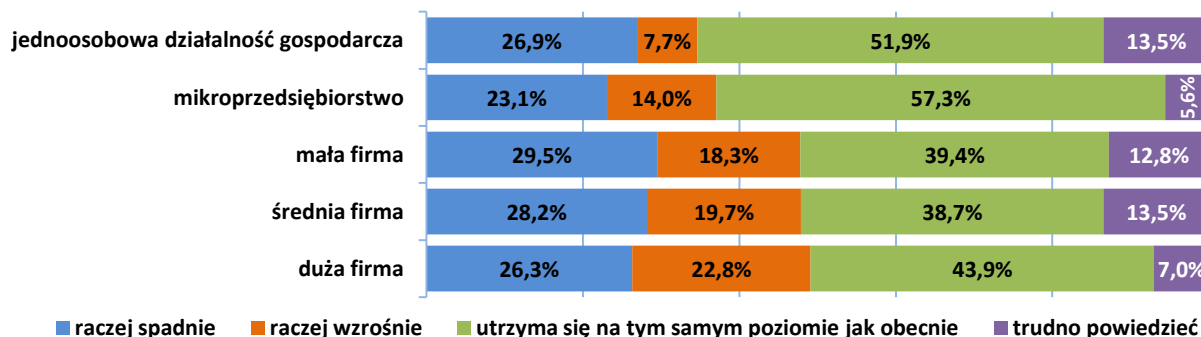
Co trzeci respondent z małej firmy (29,5%) prognozuje, że poziom inwestycji w kolejnym roku raczej spadnie. W pozostałych firmach odsetek jest podobny od 28,2% w średnich firmach do 23,1% w mikroprzedsiębiorstwach.

Im większa firma tym bardziej rośnie optymizm respondentów odnośnie wzrostu poziomu inwestycji w przedsiębiorstwach: od 7,7% w jednoosobowych działalnościach gospodarczych do 22,8% w dużych firmach.

Ponad połowa respondentów z mikroprzedsiębiorstw i jednoosobowych podmiotów przewiduje utrzymanie się inwestycji w 2022 r. na poziomie z roku 2021 (odpowiednio: 57,3%; 51,9%), ale wraz z wielkością firmy to przekonanie maleje.

Nie potrafi przewidzieć wpływu pandemii na poziom inwestycji od 13,5% respondentów z jednoosobowych działalności gospodarczych oraz ze średnich podmiotów do 5,6% w mikroprzedsiębiorstwach (zob. wykres 63).

Wykres 63. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach okołogórnicznych w 2022 r. według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Rozkład odpowiedzi respondentów ze względu na sektor gospodarki w przypadku prognozowania spadku poziomu inwestycji w 2022 r. jest podobny do ogólnego wśród przedsiębiorców z sektora usług rynkowych i usług nierynkowych (odpowiednio: 28,7%; 29,4%). Natomiast w sektorze rolniczym,

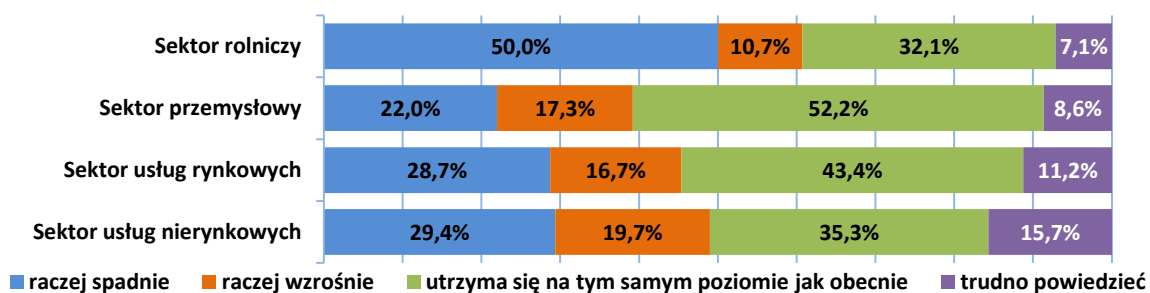
co drugi przedsiębiorca uważa, że ich poziom spadnie (50,0%), a w sektorze przemysłowym, co piąty (22,0%).

W przypadku przewidywania wzrostu poziomu inwestycji najwięcej optymistów pochodzi z sektorów: usług nierynkowych i przemysłowego (odpowiednio: 19,7%; 17,3%). W sektorze rolniczym optymistą jest zaledwie, co dziewiąty respondent (10,7%).

Prognozowanie inwestycji w 2022 r. na tym samym poziomie jak w roku 2021 deklaruje co drugi przedsiębiorca z sektora przemysłowego i usług rynkowych (odpowiednio: 52,2%; 43,4%) oraz co trzeci z sektora usług nierynkowych i rolniczego (odpowiednio: 35,3%; 32,1%).

Trudności z określeniem wpływu pandemii na poziom inwestycji mają przede wszystkim przedsiębiorcy z sektora usług nierynkowych (15,7%). W pozostałych sektorach ten odsetek waha się od 11,2% w sektorze usług rynkowych do 7,1% w sektorze rolniczym (zob. wykres 64).

Wykres 64. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach okołogórniczych w 2022 r. według sektorów gospodarki (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

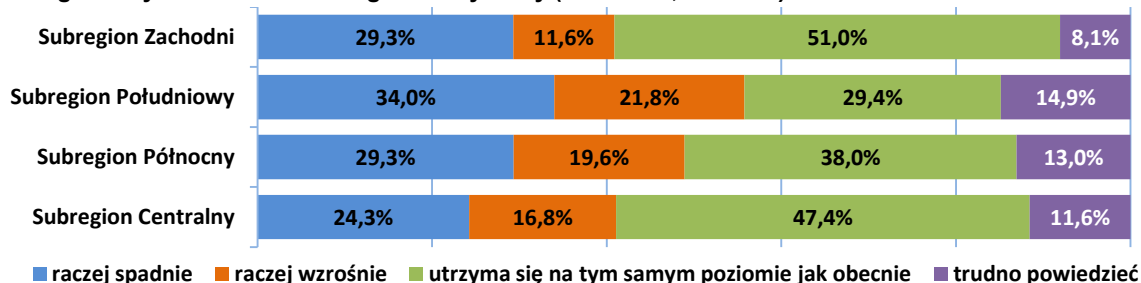
W przypadku prognozowania spadku poziomu inwestycji w 2022 r. najwięcej pesymistów pochodzi z Subregionu Południowego (34,0%), a najmniej z Subregionu Centralnego (24,3%).

Z kolei w przypadku przewidywania wzrostu poziomu inwestycji, największy odsetek optymistów pochodzi z Subregionu Południowego (21,8%), a najmniejszy z Subregionu Zachodniego (11,6%).

Zdaniem, co drugiego przedsiębiorcy z Subregionów: Zachodniego i Centralnego (odpowiednio: 51,0%; 47,4%) oraz co trzeciego z pozostałych subregionów inwestycje w 2022 r. utrzymają się na tym samym poziomie jak w 2021 r.

Odsetek przedsiębiorców, którzy nie potrafią odpowiedzieć na to pytanie waha się od 14,9% w Subregionie Południowym do 8,1% w Subregionie Zachodnim (zob. wykres 65).

Wykres 65. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach okołogórniczych w 2022 r. według siedziby firmy (dane w %; N=1 291)



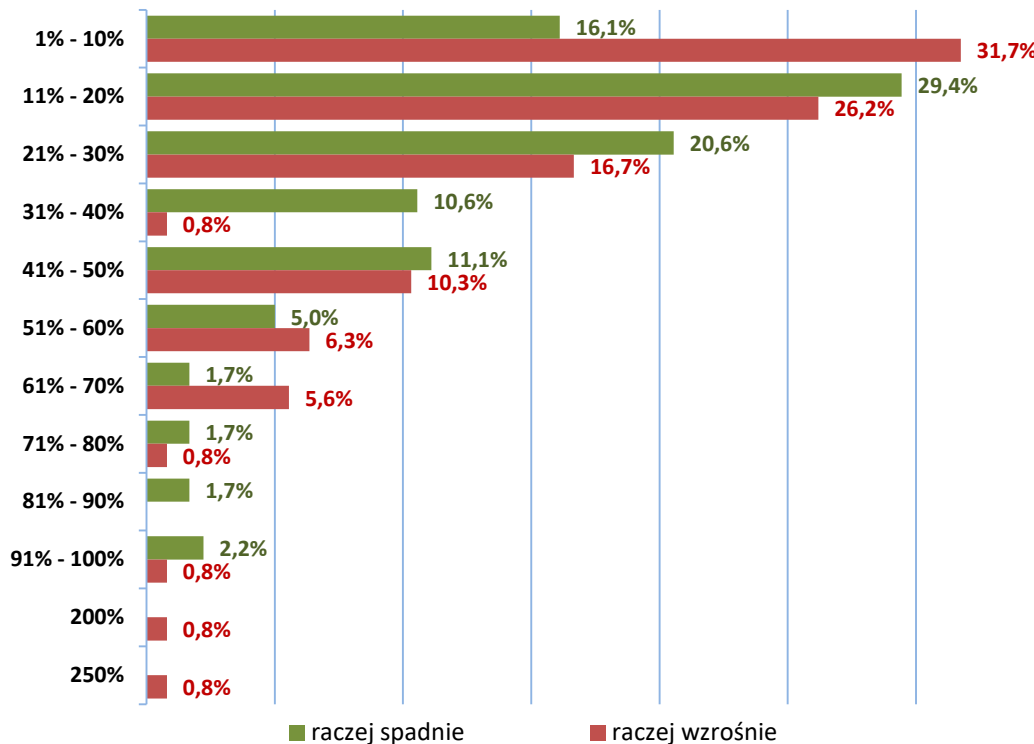
Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Wśród przedsiębiorców, którzy przewidują spadek poziomu inwestycji w swoich firmach w 2022 r., co trzeci (29,4%) szacuje go w przedziale między 11% - 20%, a co piąty (20,6%) w przedziale 21% - 30%. Średni szacowany spadek poziomu inwestycji w 2022 r. wyniesie 5,8%.

Z kolei wśród respondentów, którzy prognozują wzrost poziomu inwestycji co trzeci (31,7%) wskazuje na przedział 1% - 10%, a co czwarty (26,2%) na przedział 11% - 20% (zob. wykres 66). Średni szacowany wzrost poziomu inwestycji w 2022 r. wyniesie 11,4%.

Poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach okołogórnictwa w 2022 r. będzie *per saldo* większy o 5,6 p. proc.

Wykres 66. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach okołogórnictwa w 2022 r. (dane w %; spadek N=180; wzrost N=126)

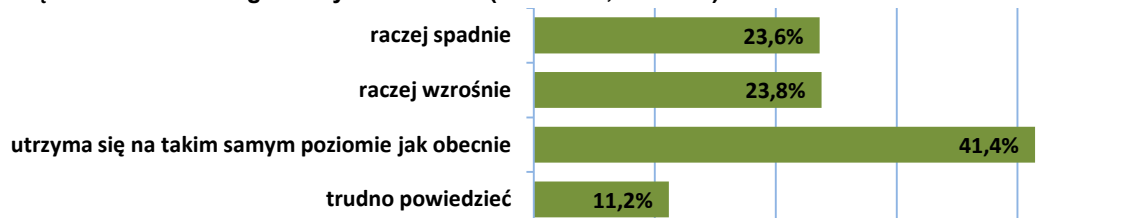


Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Popyt na produkty/usługi przedsiębiorstw

W związku z trwającą pandemią COVID-19, 41,4% respondentów uważa, że w 2022 r. popyt na produkty/usługi ich firm utrzyma się na dotychczasowym poziomie. Z kolei rozkład odpowiedzi pesymistycznych i optymistycznych jest podobny – zbliżony odsetek przedsiębiorców przewiduje, że zapotrzebowanie na ich ofertę raczej spadnie lub raczej wzrośnie (odpowiednio: 23,6%; 23,8%). Zaledwie, co dziewiąty przedsiębiorca nie potrafi odpowiedzieć na to pytanie (11,2%) (zob. wykres 67).

Wykres 67. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany popyt na produkty/usługi w śląskich przedsiębiorstwach okołogórnictwa w 2022 r. (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

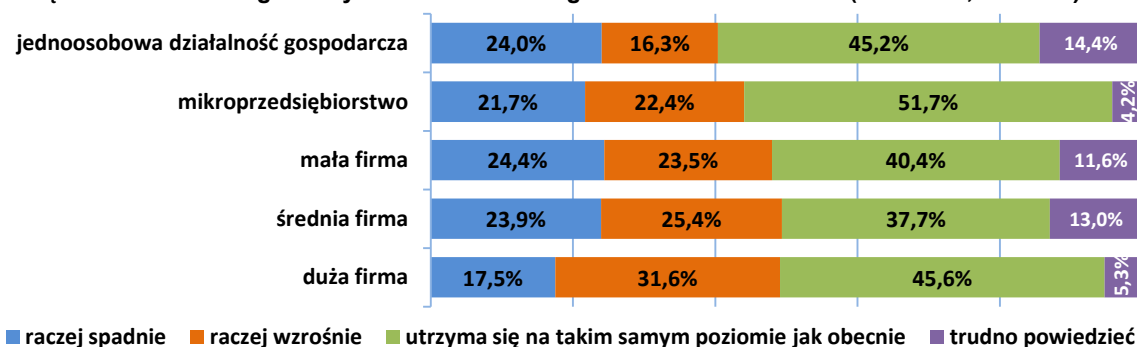
Spadek popytu na produkty/usługi swoich firm przewiduje głównie, co czwarty respondent z małych firm, jednoosobowych podmiotów oraz średnich przedsiębiorstw (odpowiednio: 24,4%; 24,0%; 23,9%).

Im większa firma tym bardziej rośnie optymizm respondentów odnośnie wzrostu zapotrzebowania na ofertę ich firm: od 16,3% w jednoosobowych działalnościach gospodarczych do 31,6% w dużych firmach.

Utrzymanie się popytu na produkty/usługi na tym samym poziomie jak w 2021 r. przewidują przede wszystkim mikroprzedsiębiorcy (51,7%), duże firmy (45,6%) oraz prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą (45,2%).

Odsetek respondentów nie potrafiących jednoznacznie odpowiedzieć na pytanie o popyt na produkty/usługi waha się od 14,4% w jednoosobowych firmach do 4,2% w mikroprzedsiębiorstwach (zob. wykres 68).

Wykres 68. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany popyt na produkty/usługi w śląskich przedsiębiorstwach okologicznych w 2022 r. według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

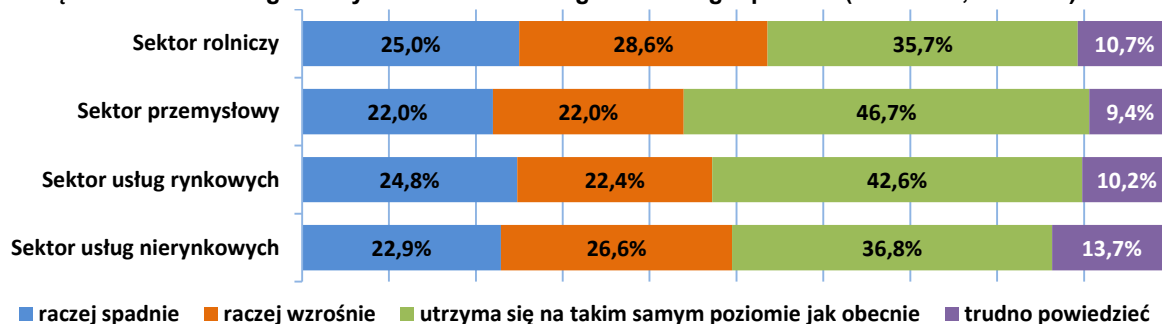
Ponad 20% przedsiębiorców, bez względu na sektor gospodarki, prognozuje spadek popytu na produkty/usługi swoich firm w 2022 r., przy czym największy odsetek pesymistów pochodzi z sektora rolniczego, a najmniejszy z sektora przemysłowego (odpowiednio: 25,0%; 22,0%).

W przypadku przewidywania wzrostu zapotrzebowania na ofertę swoich firm, rozkład odpowiedzi przedsiębiorców jest równomierny, przy czym nieco wyższy odsetek odpowiedzi obserwuje się w sektorze rolniczym (28,6%), a nieco niższy w sektorze przemysłowym (22,0%).

Prognozowanie popytu na produkty/usługi w 2022 r. na tym samym poziomie jak w roku 2021 deklaruje co drugi przedsiębiorca z sektora przemysłowego i usług rynkowych (odpowiednio: 46,7%; 42,6%) oraz co trzeci z sektora usług nierynkowych i rolniczego (odpowiednio: 36,8%; 35,7%).

Odsetek osób nie potrafiących odpowiedzieć na pytanie wynosi od 13,7% w sektorze usług nierynkowych do 9,4% w sektorze przemysłowym (zob. wykres 69).

Wykres 69. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany popyt na produkty/usługi w śląskich przedsiębiorstwach okologicznych w 2022 r. według sektorów gospodarki (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

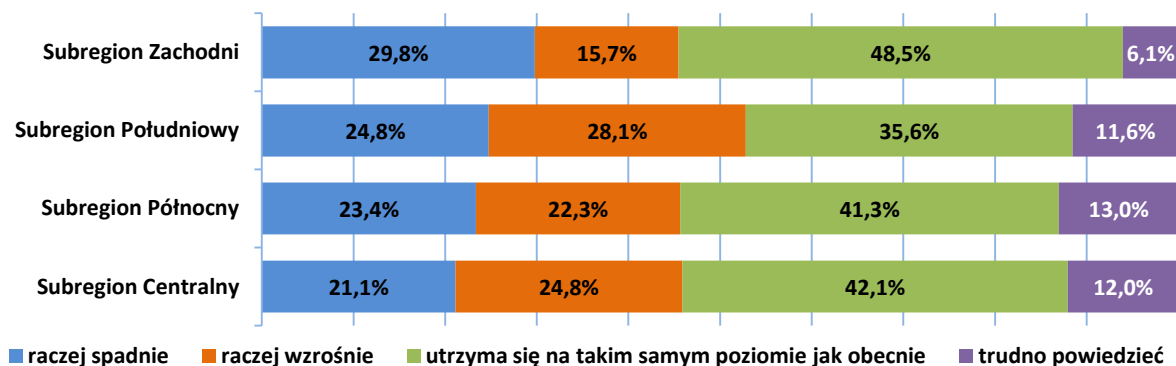
Ponad 20% przedsiębiorców z każdego subregionu województwa śląskiego prognozuje spadek popytu na produkty/usługi swoich firm w 2022 r., przy czym największy odsetek pesymistów pochodzi z Subregionu Zachodniego, a najmniejszy z Subregionu Centralnego (odpowiednio: 29,8%; 21,1%).

Z kolei w przypadku przewidywania wzrostu zapotrzebowania na produkty/usługi swoich firm, największy odsetek optymistów pochodzi z Subregionu Południowego (28,1%), a najmniejszy z Subregionu Zachodniego (15,7%).

Zdaniem, co drugiego przedsiębiorcy z subregionów: Zachodniego (48,5%), Centralnego (42,1%) i Północnego (41,3%) oraz co trzeciego z Subregionu Południowego (35,6%) popyt na ofertę ich firm w 2022 r. utrzyma się na tym samym poziomie jak w 2021 r.

Odsetek przedsiębiorców, którzy nie potrafią odpowiedzieć na to pytanie waha się od 13,0% w Subregionie Północnym do 6,1% w Subregionie Zachodnim (zob. wykres 70).

Wykres 70. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany popyt na produkty/usługi w śląskich przedsiębiorstwach okołogórnictwa w 2022 r. według siedziby firmy (dane w %; N=1 291)

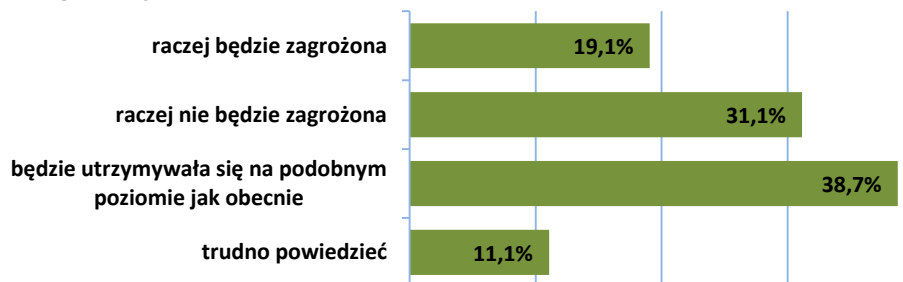


Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Płynność finansowa przedsiębiorstw

W związku z trwającą pandemią COVID-19, co trzeci respondent uważa, że w 2022 r. płynność finansowa jego firmy utrzyma się na dotychczasowym poziomie lub raczej nie będzie zagrożona (odpowiednio: 38,7%; 31,1%). Co piąty jest zdania, że raczej będzie zagrożona (19,1%), a 11,1% przedsiębiorców nie potrafi odpowiedzieć na to pytanie (zob. wykres 71).

Wykres 71. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowana płynność finansowa śląskich przedsiębiorstw okołogórnictwa w 2022 r. (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

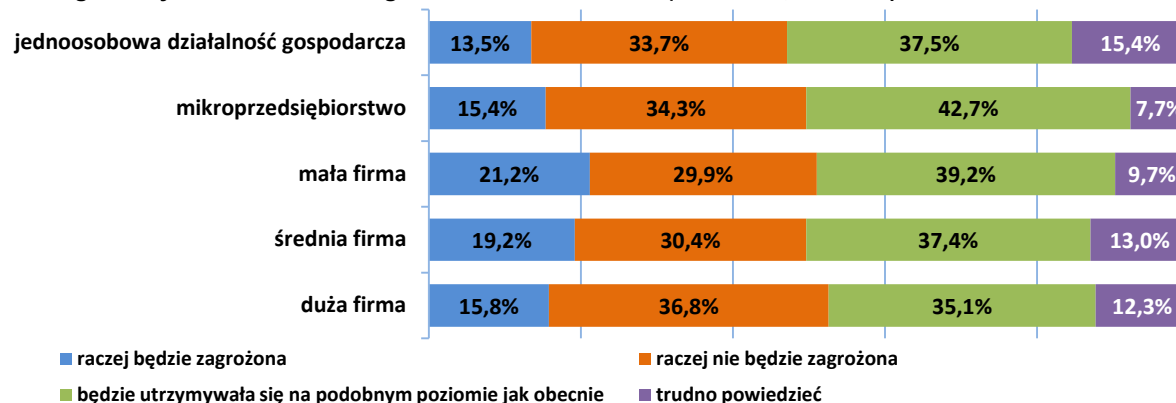
W przypadku przewidywania zagrożenia płynności finansowej w swoich firmach w 2022 r. największymi pesymistami są respondenci z małych i średnich firm (odpowiednio: 21,2%; 19,2%).

Rozkład odpowiedzi respondentów nieprzewidujących zagrożenia płynności finansowej dla swoich firm jest równomierny, przy czym nieco więcej optymistów jest wśród przedsiębiorców z dużych podmiotów (36,8%) i mikroprzedsiębiorstw (34,3%).

Podobnie równomierny jest rozkład odpowiedzi uczestników badania prognozujących utrzymanie płynności finansowej w swoich przedsiębiorstwach na podobnym poziomie jak w 2021 r., przy czym nieco wyższy odsetek wskazań utrzymuje się wśród mikroprzedsiębiorców (42,7%).

Odsetek osób nie potrafiących odpowiedzieć na pytanie wynosi od 15,4% wśród respondentów z jednoosobowych działalności gospodarczych do 7,7% w mikroprzedsiębiorstwach (zob. wykres 72).

Wykres 72. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowana płynność finansowa śląskich przedsiębiorstw oekologicznych w 2022 r. według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

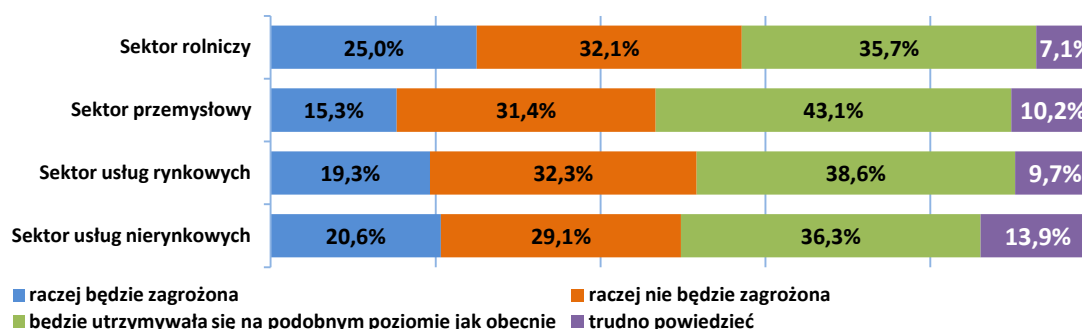
Co najmniej 15% przedsiębiorców, bez względu na sektor gospodarki, prognozuje zagrożenie płynności finansowej swoich firm w 2022 r., przy czym największy odsetek pesymistów pochodzi z sektora rolniczego i usług nierynkowych (odpowiednio: 25,0%; 20,6%).

W przypadku przewidywania braku zagrożenia płynności finansowej swoich firm, rozkład odpowiedzi przedsiębiorców jest równomierny, przy czym nieco wyższy odsetek odpowiedzi obserwuje się w sektorach: usług rynkowych i rolniczym (odpowiednio: 32,3%; 32,1%).

Prognozowanie płynności finansowej w swoich firmach w 2022 r. na poziomie z roku 2021 deklaruje co drugi przedsiębiorca z sektora przemysłowego (43,1%) oraz co trzeci z pozostałych sektorów.

Odsetek osób nie potrafiących odpowiedzieć na pytanie wynosi od 13,9% w sektorze usług nierynkowych do 7,1% w sektorze rolniczym (zob. wykres 73).

Wykres 73. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowana płynność finansowa śląskich przedsiębiorstw oekologicznych w 2022 r. według sektorów gospodarki (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

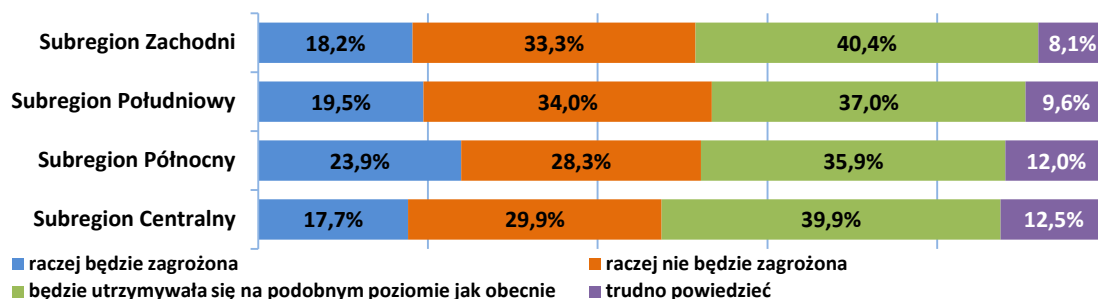
Co najmniej 17% przedsiębiorców z każdego subregionu województwa śląskiego prognozuje zagrożenie płynności finansowej swoich firm w 2022 r., przy czym największy odsetek pesymistów obserwuje się wśród respondentów z Subregionu Północnego (23,9%).

Z kolei w przypadku przewidywania braku zagrożenia płynności finansowej, największy odsetek optymistów pochodzi z Subregionu Południowego i Zachodniego (odpowiednio: 34,0%; 33,3%).

Zdaniem, co trzeciego przedsiębiorcy z każdego z subregionów płynność finansowa w jego firmie w 2022 r. będzie się utrzymywała na tym samym poziomie jak w 2021 r. (od 40,4% w Subregionie Zachodnim do 35,9% w Subregionie Północnym).

Odsetek przedsiębiorców, którzy nie potrafią odpowiedzieć na to pytanie waha się od 12,5% w Subregionie Centralnym do 8,1% w Subregionie Zachodnim (zob. wykres 74).

Wykres 74. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowana płynność finansowa śląskich przedsiębiorstw okołogórniczych w 2022 r. według siedziby firmy (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

4.4. Działania podejmowane przez przedsiębiorstwa okołogórnicze w województwie śląskim dla utrzymania lub poprawy funkcjonowania firmy w 2021 r. i w perspektywie 2022 r.

Przedsiębiorcy w 2021 r., podobnie jak w 2020 r. z powodu panującej pandemii COVID-19 i związanych z nią utrudnień w prowadzeniu biznesu, nadal podejmowali różnego rodzaju działania służące utrzymaniu lub poprawie funkcjonowania swoich firm, które zamierzają kontynuować również w 2022 r. Ranking działań podejmowanych w 2021 r. jak i planowanych na 2022 r. jest taki sam, a jedyne różnice wynikają z wysokości odsetka wskazań:

Dwie pierwsze z całego spektrum aktywności biznesowych odnoszą się niestety do zakończenia działalności gospodarczej:

- w 2021 r. ponad połowa przedsiębiorców formalnie zawiesiła prowadzenie działalności gospodarczej (51,7%), a w 2022 r. z tego działania zamierza skorzystać 41,3% respondentów,
- w 2021 r. co drugi przedsiębiorca tymczasowo zamknął firmę bez zawieszania działalności gospodarczej (42,5%), a w 2022 r. zamierza z tej możliwości skorzystać co trzeci (34,2%) respondent.

Kolejne aktywności odnoszą się do utrzymania/poprawy funkcjonowania firm i są związane ze zobowiązaniami finansowym:

- zaciągnięcie dodatkowych kredytów - przez co trzeciego przedsiębiorcę w 2021 r. (29,0%), a w 2022 r. to działanie planuje podjąć co czwarty respondent (27,8%),
- skorzystanie z opcji „wakacji kredytowych” - z tej aktywności w 2021 r. skorzystało (20,5%) respondentów, a w 2022 r. planuje skorzystać z tej opcji 18,4% respondentów,
- zmiana zakresu obowiązków pracowników zgodna z potrzebami firmy i zmianą popytu - w 2021 r. podjął co piąty uczestnik badania (21,5%), a w 2022 r. z tej możliwości zamierza skorzystać co siódmy (14,3%).

Pozostałe działania przedstawione na wykresie są rzadziej planowane przez przedsiębiorców w prognozie na 2022 rok: od zarządzania ryzykiem walutowym (12,2%) do innych działań (0,2%). (zob. wykres 75).

Zmienne metryczkowe – wielkość zatrudnienia, sektor gospodarki i siedziba firmy nie wpływają znacząco na zróżnicowanie odpowiedzi respondentów w omawianym zakresie.

Wykres 75. Ranking działań podejmowanych przez przedsiębiorstwa okołogórniczne w województwie śląskim dla utrzymania lub poprawy ich funkcjonowania (dane w %; N=1 291)*



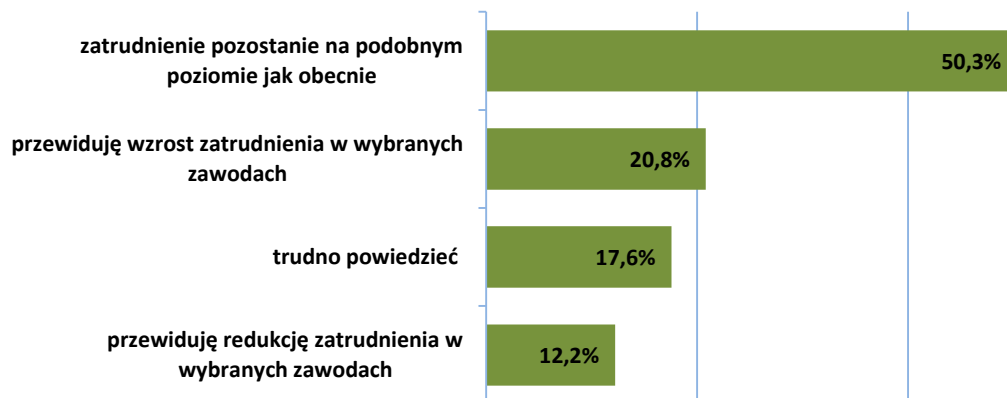
*procent nie sumuje się do 100 gdyż respondenci mogli wskazać kilka działań
Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

4.5. Prognozowana sytuacja zatrudnieniowa w badanych przedsiębiorstwach okołogórniczych w województwie śląskim w perspektywie 2022 r.

Sytuacja zatrudnieniowa w śląskich przedsiębiorstwach okołogórniczych

Połowa przedsiębiorców uważa, że w 2022 r. zatrudnienie w ich firmach pozostanie na tym samym poziomie jak w 2021 r. (50,3%), co piąty przewiduje wzrost zatrudnienia w wybranych zawodach (20,8%), a 12,2% jego spadek. Nie potrafi jednoznacznie przewidzieć sytuacji zatrudnieniowej w kolejnym roku 17,6% respondentów (zob. wykres 76).

Wykres 76. Sytuacja zatrudnieniowa w przedsiębiorstwach okołogórniczych w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

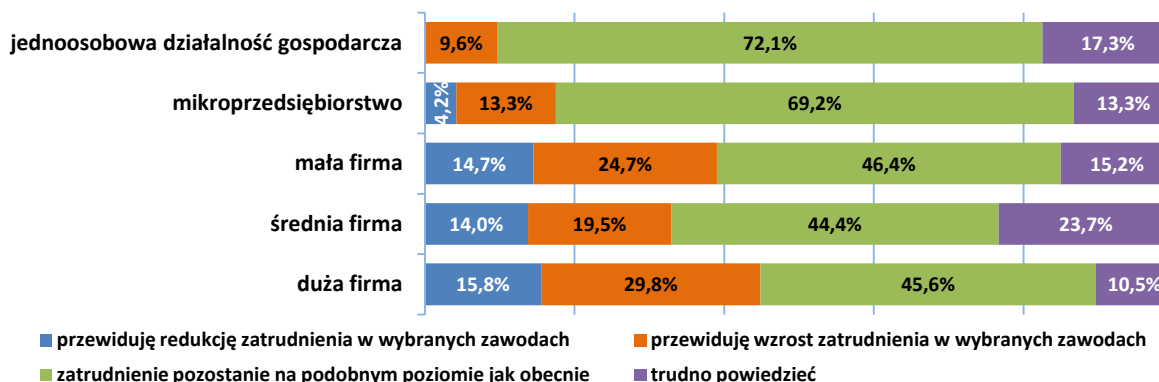
Im mniejsza firma tym wyższy odsetek przedsiębiorców twierdzących, że w 2022 r. liczba zatrudnionych w ich firmach pozostanie na podobnym poziomie jak w 2021 r. (od 44,4% w średnich firmach do 72,1% w jednoosobowych podmiotach gospodarczych, co w przypadku respondentów prowadzących samodzielnie działalność gospodarczą oznacza, że pozostaną oni jednoosobowymi podmiotami również w 2022 r.).

Wraz z wielkością firmy zwiększa się odsetek respondentów przewidujących wzrost zatrudnienia w wybranych zawodach w kolejnym roku (od 9,6% w jednoosobowych działalnościach gospodarczych do 29,8% w dużych podmiotach).

W przypadku przewidywania przez przedsiębiorców spadku wielkości zatrudnienia w swoich firmach w 2022 r. rozkład ich odpowiedzi w małych, średnich i dużych przedsiębiorstwach jest podobny i wynosi odpowiednio: 14,7%; 14,0%; 15,8%, a wśród mikroprzedsiębiorców zaledwie 4,2%. W jednoosobowych podmiotach nikt nie przewiduje spadku wielkości zatrudnienia.

Odsetek osób nie potrafiących odpowiedzieć na pytanie wynosi od 23,7% w średnich firmach do 10,5% w dużych podmiotach (zob. wykres 77).

Wykres 77. Sytuacja zatrudnieniowa w przedsiębiorstwach okołogórnicznych w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=1 291)¹³



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

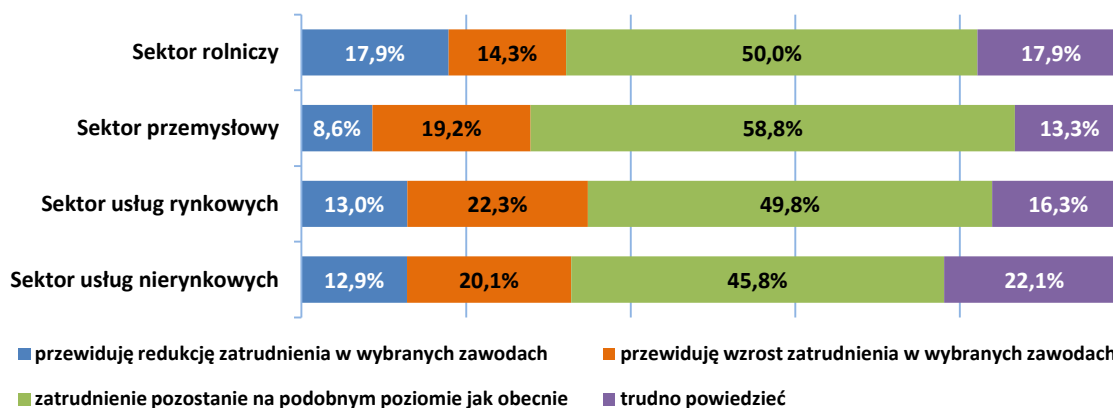
Przekonanie, że zatrudnienie zostanie na poziomie z 2021 r. dominuje wśród przedsiębiorców we wszystkich sektorach (co drugie wskazanie), przy czym częściej takie deklaracje składają przedsiębiorcy z sektora przemysłowego (58,8%) i sektora rolniczego (50,0%).

Optymistycznie do sytuacji zatrudnieniowej w swoich firmach w 2022 r. podchodzą przedsiębiorcy głównie z sektorów: usług rynkowych, usług nierynkowych i przemysłowego – co piąty z nich przewiduje wzrost zatrudnienia w wybranych zawodach (odpowiednio: 22,3%; 20,1%; 19,2%). Z kolei wśród respondentów z sektora rolniczego optymistów jest najmniej i stanowią 14,3%.

Największymi pesymistami w prognozowaniu sytuacji zatrudnieniowej swoich firm w 2022 r. są przedsiębiorcy z sektora rolniczego (17,9%), a najmniejszymi respondenci z sektora przemysłowego (8,6%).

Odsetek osób nie potrafiących odpowiedzieć na pytanie wynosi od 22,1% w sektorze usług nierynkowych do 13,3% w sektorze przemysłowym (zob. wykres 78).

Wykres 78. Sytuacja zatrudnieniowa w przedsiębiorstwach okołogórnicznych w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. według sektorów gospodarki (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Zdaniem ponad połowy przedsiębiorców z Subregionów: Zachodniego i Centralnego zatrudnienie w 2022 r. pozostanie na poziomie z roku 2021 r. (odpowiednio: 53,5%; 50,7%). W pozostałych subregionach ten odsetek jest nieco niższy i wynosi prawie 49%.

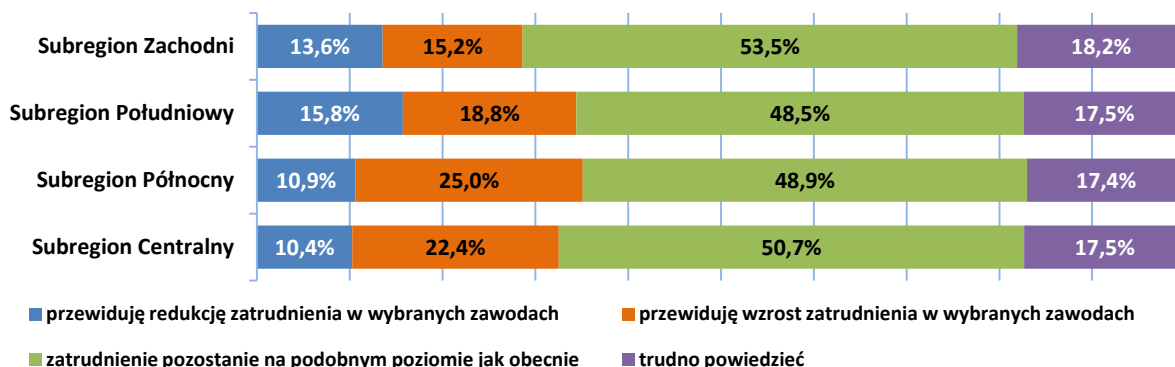
Z kolei w przypadku przewidywania wzrostu zatrudnienia, największy odsetek optymistów odnotowano w Subregionie Północnym (25,0%), a najmniejszy w Subregionie Zachodnim (15,2%).

¹³ W przypadku redukcji zatrudnienia w jednoosobowych działalnościach gospodarczych odsetek odpowiedzi respondentów wynosi 1,0 % co jest nieistotne statystycznie z uwagi na przyjęty w badaniu błąd maksymalny na poziomie 1,0%

Wśród przedsiębiorców prognozujących redukcję zatrudnienia w swoich firmach najczęściej pochodzi z Subregionu Południowego (15,8%), a najmniej z Subregionu Centralnego (10,4%).

Odsetek przedsiębiorców, którzy nie potrafią odpowiedzieć na to pytanie waha się od 18,2% w Subregionie Zachodnim do 17,4% w Subregionie Północnym (zob. wykres 79).

Wykres 79. Sytuacja zatrudnieniowa w przedsiębiorstwach okołogórnicznych w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. według siedziby firmy (dane w %; N=1 291)



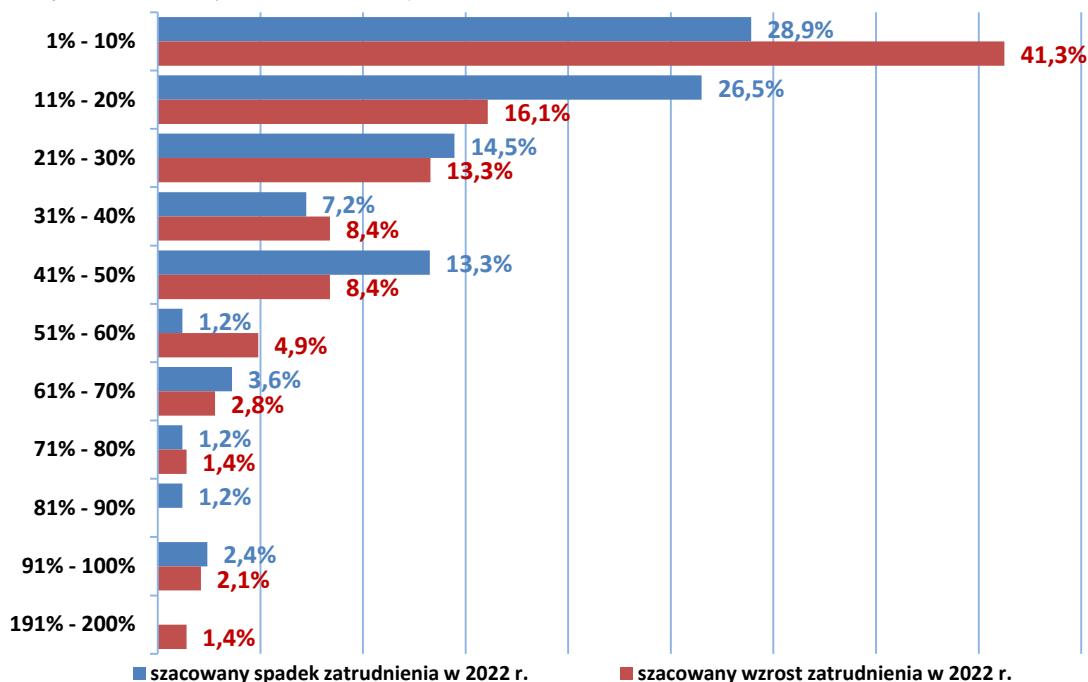
Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Wśród przedsiębiorców, którzy przewidują spadek zatrudnienia w swoich firmach w 2022 r., co czwarty szacuje go w przedziale 1% - 10% lub w przedziale 11,0% - 20% (odpowiednio: 28,9%; 26,5%), (zob. wykres 80). Średni szacowany spadek poziomu zatrudnienia wyniesie w 2022 r. 8,8%.

Z kolei wśród respondentów, którzy prognozują wzrost zatrudnienia w 2022 r. co drugi przedsiębiorca (41,3%) wskazuje na przedział 1% - 10%, a co szósty (16,1%) na przedział 11,0% - 20% (zob. wykres 80). Średni szacowany wzrost poziomu zatrudnienia w 2022 r. wyniesie 9,6%.

Poziom zatrudnienia w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. będzie *per saldo* wyższy o 0,8 p. proc.

Wykres 80. Szacunkowy wzrost/spadek zatrudnienia w przedsiębiorstwach okołogórnicznych w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. (dane w %; spadek N=83; wzrost N=143)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Stanowiska pracy, na których w perspektywie 2022 r. planowany jest spadek/wzrost zatrudnienia

W 2022 roku przewidywana redukcja zatrudnienia w firmach okołogórnicznych może dotyczyć trzech wielkich grup zawodów, wzrost dwóch, a względna równowaga¹⁴ czterech.

Zgodnie z deklaracjami respondentów planujących zmiany w zatrudnieniu w swoich firmach w 2022 r. najbardziej zagrożeni fluktuacją kadr, która nie powinna skutkować problemami z ponownym zatrudnieniem (względna równowaga), będą:

- **specjaliści** – w tej grupie pracowników planowany jest spadek lub wzrost zatrudnienia w co czwartym przedsiębiorstwie (odpowiednio: 25,9%; 25,7%), co oznacza dużą rotację kadr. Jednocześnie z deklaracji respondentów wynika, że *per saldo* każdy zwolniony specjalista znajdzie zatrudnienie (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi zaledwie 0,2 p. proc. na rzecz spadku). Pracodawcy przewidują zwolnienia i zatrudnienia w następujących zawodach: specjalista ds. rekrutacji, księgowy, inżynier elektryk, specjalista ds. informatyki, w tym programista, administrator baz danych, pielęgniarka, lekarz,
- **pracownicy usług i sprzedawcy** – w tej grupie pracowników sytuacja będzie podobna, ponieważ co czwarty przedsiębiorca planuje spadek lub wzrost zatrudnienia (odpowiednio: 24,7%; 25,3%). Mimo prognozowanej dużej rotacji pracowników, osoby w tej grupie zawodowej nie powinny mieć problemów ze znalezieniem pracy (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 0,6 p. proc. na rzecz wzrostu). Pracodawcy przewidują zwolnienia i zatrudnienia głównie w zawodach: kasjer, sprzedawca, kucharz, kelner,
- **technicy i inny średni personel** – na tych stanowiskach pracy spadek lub wzrost zatrudnienia planowany jest przez co szóstego przedsiębiorcę (odpowiednio: 17,7%; 17,1%). W przypadku omawianej grupy pracowników również nie powinno być trudności ze znalezieniem zatrudnienia (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 0,6 p. proc. na rzecz spadku). Pracodawcy przewidują zwolnienia i zatrudnienia m.in. na następujących stanowiskach pracy: technik informatyk, technik elektryk, technik geodeta, technik mechanik, spedytor, przedstawiciel handlowy,
- **rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy** – w tej grupie zawodów planowana fluktuacja kadr jest bardzo niewielka: zaledwie 5,7% pracodawców planuje zwolnienia pracowników, a 3,3% zatrudnienia (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 2,4 p. proc. na rzecz spadku). Pracodawcy przewidują zwolnienia i zatrudnienia wśród m.in. rolników, sadowników, ogrodników, rybaków, hodowców.

W 2022 r. problemy ze znalezieniem pracy mogą mieć, zgodnie z deklaracjami przedsiębiorców, pracownicy na następujących stanowiskach pracy (spadek zatrudnienia):

- **pracownicy biurowi** – na tych stanowiskach pracy planuje się zwolnienia w co trzeciej firmie (29,1%), a zatrudnienia w co szóstej (16,0%). Pracodawcy częściej będą zwalniać niż przyjmować nowych pracowników (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 13,1 p. proc. na rzecz spadku). Pracodawcy przewidują zwolnienia i zatrudnienia na następujących stanowiskach pracy: fakturzystka, asystentka dyrektora, pracownik obsługi biura, asystent ds. księgowości, pracownik call center, pracownik działu kadr, sekretarka, bukmacher,
- **pracownicy wykonujący prace proste** – na tych stanowiskach pracy widoczna jest duża dysproporcja między planowanymi zwolnieniami i przyjęciami do pracy – co piąty pracodawca zamierza zwalniać pracowników, a tylko co ósmy zatrudniać (odpowiednio: 22,2%; 11,9%). Różnica między planowanymi zwolnieniami a przyjęciami do pracy wynosi 10,3 p. proc. na rzecz

¹⁴ Do kategorii „względna równowaga” zakwalifikowano te grupy zawodów, w których różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia była równa lub mniejsza niż 3 punkty procentowe, co jest związane z założoną liczebnością próby badawczej i przyjęciem błędu maksymalnego na poziomie 1%.

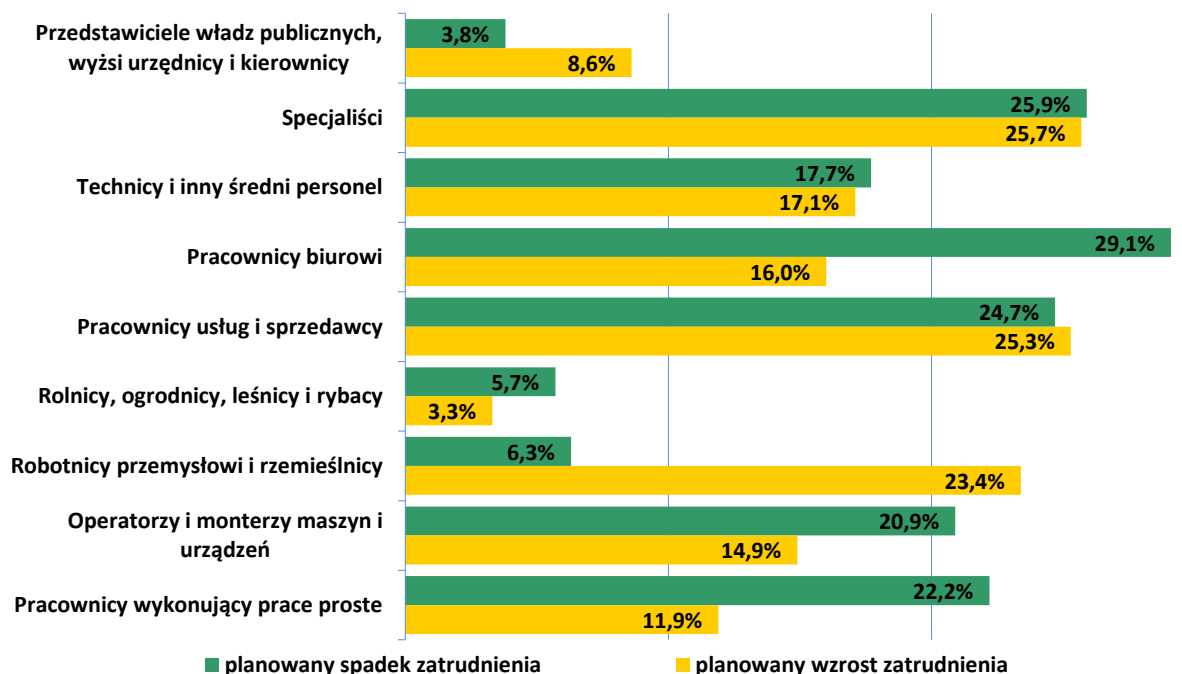
spadku zatrudnienia. Pracodawcy zamierzają zwalniać i zatrudniać pracowników na następujących stanowiskach pracy: sprzątaczką, konserwator, sortowacz, pracownik fizyczny,

- **operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń** – w tej grupie pracowników, co piąty przedsiębiorca planuje zwolnienia, a co siódmy przyjęcia do pracy (odpowiednio: 20,9%; 14,9%). Oznacza to, że osoby na tych stanowiskach pracy częściej będą zwalniane niż przyjmowane do pracy (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 6,0 p. proc. na rzecz spadku). Pracodawcy przewidują zwolnienia i zatrudnienia w następujących zawodach: operator CNC, kierowca kat. B, C, kierowca operator wózka jezdniowego, tokarz.

Zgodnie z deklarowanymi przez respondentów planami kadrowymi na 2022 r. żadnych trudności z zatrudnieniem nie powinni mieć pracownicy na następujących stanowiskach pracy (wzrost zatrudnienia):

- **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – w tej grupie pracowników spadek zatrudnienia planowany jest przez jednego na szesnastu pracodawców, a wzrost przez co czwartego (odpowiednio: 6,3%; 23,4%), co oznacza, że różnica między planowanym spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 17,1 p. proc. na rzecz wzrostu. Pracodawcy zamierzają zwalniać i zatrudniać m.in. mechaników maszyn, monterów, mechatroników, stolarzy, spawaczy, serwisantów, elektryków, ślusarzy, elektromonterów,
- **przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy, kierownicy** – na tych stanowiskach pracy zwolnienia przewiduje 3,8% przedsiębiorców, a zatrudnienia 8,6% (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 4,8 p. proc. na rzecz wzrostu). Wśród pracowników przewidzianych do zwolnienia lub zatrudnienia są m.in. kierownicy różnego szczebla, dyrektorzy, menadżerowie (zob. wykres 81).

Wykres 81. Stanowiska pracy, na których w perspektywie 2022 r. planowany jest spadek/wzrost zatrudnienia w przedsiębiorstwach obojętnych w województwie śląskim (dane w %; spadek N=83; wzrost N=143)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

- **według wielkości zatrudnienia**

Rozkład odpowiedzi respondentów prognozujących spadek/wzrost zatrudnienia w swoich firmach w 2022 r. ze względu na wielkość nie różni się od rozkładu ogólnego, przy czym:

- w 2022 r. co piąta **jednoosobowa firma** zmieni swój status odnośnie wielkości zatrudnienia, ponieważ jej właściciel planuje zatrudnienie głównie pracowników na stanowiskach specjalistów, pracowników biurowych, pracowników usług i sprzedawców oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (po 20,0% wskazań).
- **w mikroprzedsiębiorstwach** na wszystkich stanowiskach pracy respondenci planują zdecydowanie więcej zwolnień niż przyjęć do pracy. Największa fluktuacja kadr jest planowana wśród pracowników wykonujących prace proste (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 72,8 p. proc. na rzecz spadku) oraz operatorów maszyn i urządzeń (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 67,5 p. proc. na rzecz spadku). W dwóch grupach zawodów: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy oraz przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy respondenci prognozują spadek zatrudnienia przy braku zapotrzebowania (odpowiednio: 66,7 p. proc.; 16,7 p. proc.).
- **w małych przedsiębiorstwach** przedsiębiorcy przewidują względną równowagę w zatrudnieniu zwłaszcza wśród specjalistów, rolników, ogrodników, leśników i rybaków oraz pracowników usług i sprzedawców (różnice między spadkiem a wzrostem wyniosą odpowiednio: 0,4 p. proc. na rzecz wzrostu; 1,3 p. proc. na rzecz wzrostu; 1,5 p. proc. na rzecz spadku).

Największe problemy ze znalezieniem pracy w tych firmach mogą mieć pracownicy biurowi (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 9,5 p. proc. na rzecz spadku), operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 9,2 p. proc. na rzecz spadku) oraz pracownicy wykonujący prace proste (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 6,7 p. proc. na rzecz spadku).

Wzrost zatrudnienia przewidywany jest głównie wśród robotników przemysłowych i rzemieślników (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 18,7 p. proc. na rzecz wzrostu) oraz techników i innego średniego personelu (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 3,3 p. proc. na rzecz wzrostu).

- **w średnich firmach** względna równowaga między planowaną redukcją a wzrostem zatrudnienia będzie zachowana wśród pracowników usług i sprzedawców (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 1,9 p. proc. na rzecz wzrostu).

Trudności ze znalezieniem pracy w tych podmiotach nie powinni mieć głównie: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 21,5 p. proc. na rzecz wzrostu), przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 9,7 p. proc. na rzecz wzrostu) oraz specjaliści (różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 7,1 p. proc. na rzecz wzrostu).

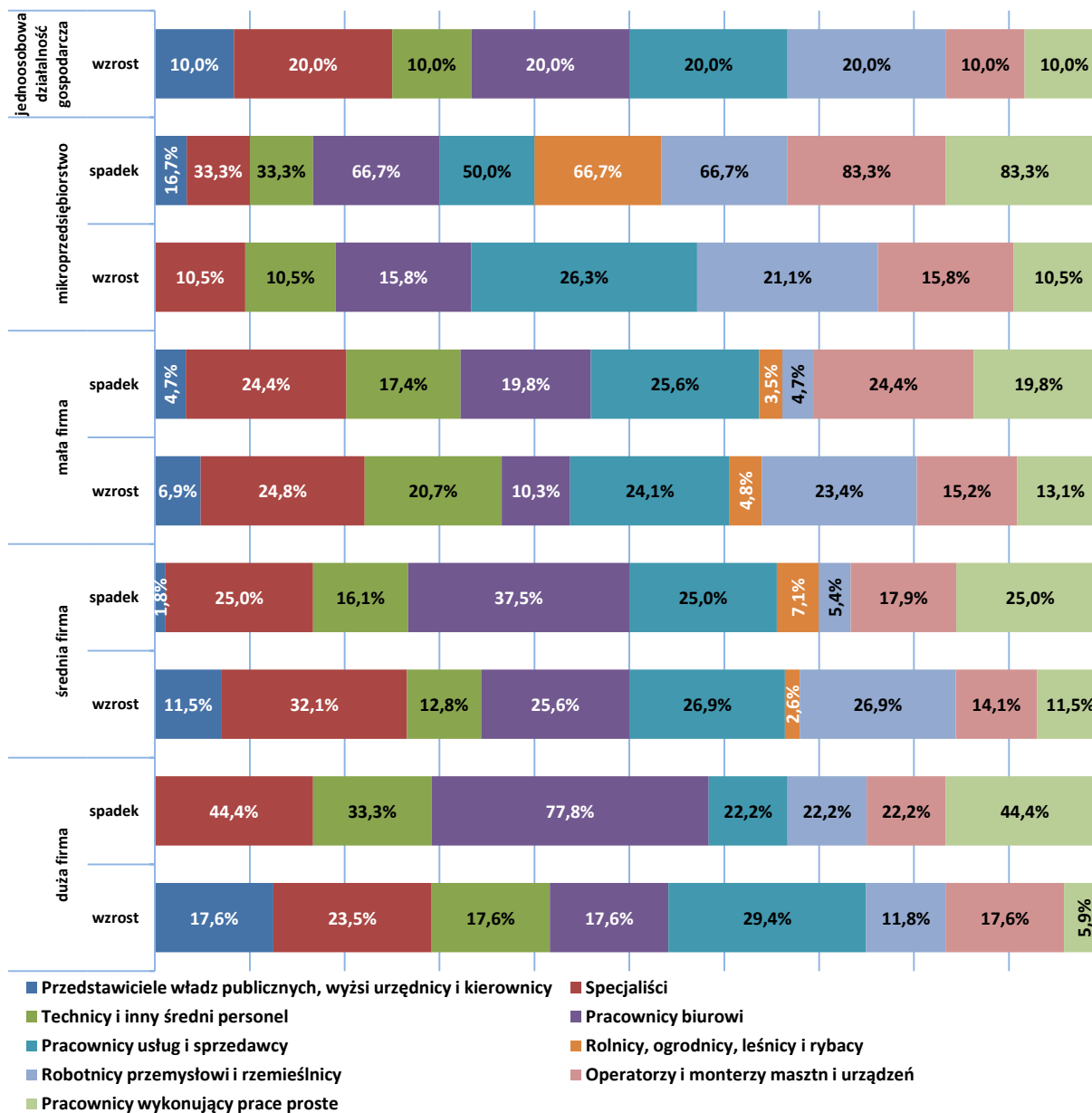
Natomiast pracownicy wykonujący prace proste, pracownicy biurowi oraz rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy będą mieli problemy ze znalezieniem pracy (różnice między spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynoszą odpowiednio: 13,5 p. proc.; 11,9 p. proc.; 4,5 p. proc. na rzecz spadku).

- **w dużych firmach** respondenci wskazywali jedynie spadki i wzrosty w zatrudnieniu we wszystkich wielkich grupach zawodów, oprócz grupy rolnicy, ogrodnicy i rybacy (0 wskazań).

Wzrost zatrudnienia przewidywany jest głównie wśród: pracowników usług i sprzedawców (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 7,2 p. proc. na rzecz wzrostu) oraz wśród przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników przy braku wskazań na rzecz spadku zapotrzebowania w tej grupie (17,6 p. proc. na rzecz wzrostu).

Spadek zatrudnienia prognozowany jest w pozostałych grupach zawodów, przy czym największy wśród: pracowników biurowych (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 60,2 p. proc. na rzecz spadku), pracowników wykonujących prace proste (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 38,5 p. proc. na rzecz spadku) oraz specjalistów (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 20,9 p. proc. na rzecz spadku) (zob. wykres 82).

Wykres 82. Stanowiska pracy, na których w perspektywie 2022 r. planowany jest spadek/wzrost zatrudnienia w przedsiębiorstwach okotógórnicznych w województwie śląskim według wielkości zatrudnienia (dane w %; spadek N=83; wzrost N=143)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

- **według sektorów gospodarki**

Rozkład odpowiedzi respondentów prognozujących spadek/wzrost zatrudnienia w swoich firmach w 2022 r. ze względu na sektor gospodarki nie różni się od rozkładu ogólnego, przy czym:

- **w sektorze przemysłowym** względna równowaga między zwolnieniami i przyjęciami do pracy wystąpi wśród pracowników usług i sprzedawców (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 1,3 p. proc. na rzecz spadku).

Wzrost zatrudnienia nastąpi wśród: robotników przemysłowych i rzemieślników (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi: 27,9 p. proc. na rzecz wzrostu) oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników przy braku spadku zapotrzebowania w tej grupie (10,2 p. proc. na rzecz wzrostu).

Spadek zatrudnienia nastąpi na pozostałych stanowiskach, przy czym największy wśród: pracowników wykonujących prace proste (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 27,2 p. proc. na rzecz spadku), techników i innego średniego personelu (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 25,1 p. proc. na rzecz spadku) oraz specjalistów (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 23,8 p. proc. na rzecz spadku).

- **w sektorze usług rynkowych** względna równowaga między zwolnieniami i przyjęciami do pracy będzie miała miejsce zwłaszcza wśród: przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 0,1 p. proc. na rzecz spadku) oraz techników i innego średniego personelu (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 0,7 p. proc. na rzecz wzrostu).

Wzrost zatrudnienia nastąpi przede wszystkim wśród: robotników przemysłowych i rzemieślników (różnica między planowanym spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 14,0 p. proc. na rzecz wzrostu), pracowników usług i sprzedawców (różnica między planowanym spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 5,8 p. proc. na rzecz wzrostu) oraz specjalistów (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 4,6 p. proc. na rzecz wzrostu).

Redukcja miejsc pracy planowana jest na stanowiskach pracy: pracowników biurowych (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 18,7 p. proc. na rzecz spadku), pracowników wykonujących prace proste (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 4,9 p. proc. na rzecz spadku).

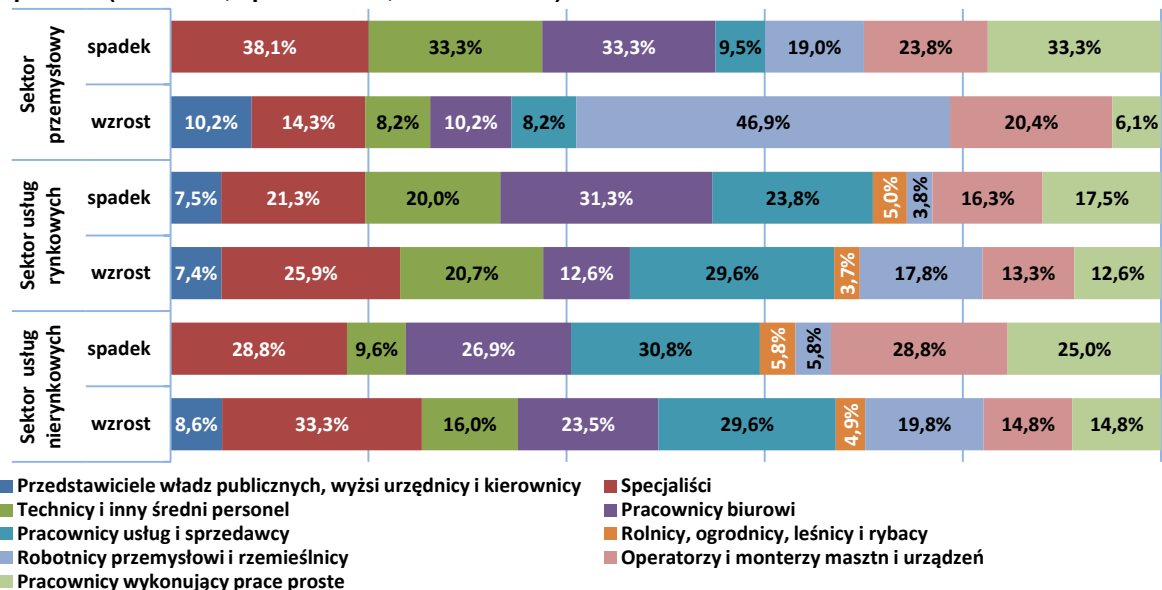
- **w sektorze usług nierynkowych** przedsiębiorcy przewidują względną równowagę w ruchach kadrowych na stanowiskach rolników, ogrodników, leśników i rybaków (różnica między planowanym spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 0,9 p. proc. na rzecz spadku) oraz pracowników usług i sprzedawców (różnica między planowanym spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 1,2 p. proc. na rzecz spadku).

Wzrost zatrudnienia nastąpi głównie wśród: robotników przemysłowych i rzemieślników (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 14,0 p. proc. na rzecz wzrostu), przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników przy braku spadku zapotrzebowania w tej grupie (8,6 p. proc. na rzecz wzrostu), techników i innego średniego personelu (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 6,4 p. proc. na rzecz wzrostu).

Redukcja miejsc pracy nastąpi natomiast przede wszystkim wśród: operatorów i monterów maszyn i urządzeń (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 14,0 p. proc. na rzecz spadku) oraz pracowników wykonujących prace proste (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 10,2 p. proc. na rzecz spadku).

Odpowiedzi respondentów z sektora rolniczego nie zostały omówione z uwagi na ich zbyt małą liczebność (9 respondentów) i nieistotność statystyczną (zob. wykres 83).

Wykres 83. Stanowiska pracy, na których w perspektywie 2022 r. planowany jest spadek/wzrost zatrudnienia w przedsiębiorstwach obojętnych w województwie śląskim według sektorów gospodarki (dane w %; spadek N=83; wzrost N=143)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

- **według siedziby firmy**

Rozkład odpowiedzi respondentów prognozujących spadek/wzrost zatrudnienia w swoich firmach w 2022 r. ze względu na sektor gospodarki nie różni się od rozkładu ogólnego, przy czym:

- **w Subregionie Zachodnim** zostanie zachowana względna równowaga miejsc pracy wśród pracowników wykonujących prace proste (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 1,5 p. proc. na rzecz spadku), techników i innego średniego personelu (różnica między planowanym spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 1,8 p. proc. na rzecz spadku) oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 3,0 p. proc. na rzecz wzrostu).

Wzrost zatrudnienia nastąpi głównie wśród: robotników przemysłowych i rzemieślników (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 19,3 p. proc. na rzecz wzrostu), pracowników usług i sprzedawców (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 7,4 p. proc. na rzecz wzrostu) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 4,8 p. proc. na rzecz wzrostu).

Redukcja miejsc pracy nastąpi wśród: pracowników biurowych (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 15,9 p. proc. na rzecz spadku) oraz specjalistów (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 9,6 p. proc. na rzecz spadku).

- **w Subregionie Południowym** względna równowaga miejsc pracy zostanie zachowana wśród przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 0,7 p. proc. na rzecz wzrostu), specjalistów (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 1,3 p. proc. na rzecz wzrostu) oraz techników i innego średniego personelu (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 2,0 p. proc. na rzecz wzrostu).

Wzrost liczby miejsc pracy nastąpi wśród: robotników przemysłowych i rzemieślników (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 23,9 p. proc. na rzecz wzrostu) oraz pracowników usług i sprzedawców (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 10,8 p. proc. na rzecz wzrostu).

Z kolei spadek zatrudnienia będzie miał miejsce głównie wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 8,1 p. proc. na rzecz spadku),

rolników, ogrodników, leśników i rybaków (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 6,9 p. proc. na rzecz spadku) oraz pracowników biurowych (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 6,8 p. proc. na rzecz spadku).

- **w Subregionie Północnym** względna równowaga między zwolnieniami a zatrudnieniami nastąpi wśród rolników, ogrodników, leśników i rybaków (różnica między planowanym spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 0,7 p. proc. na rzecz spadku) oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 2,4 p. proc. na rzecz wzrostu).

Spadek zatrudnienia pracodawcy przewidują głównie wśród: pracowników biurowych (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 12,0 p. proc. na rzecz spadku), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 7,0 p. proc. na rzecz spadku) oraz pracowników wykonujących prace proste (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 7,0 p. proc. na rzecz spadku).

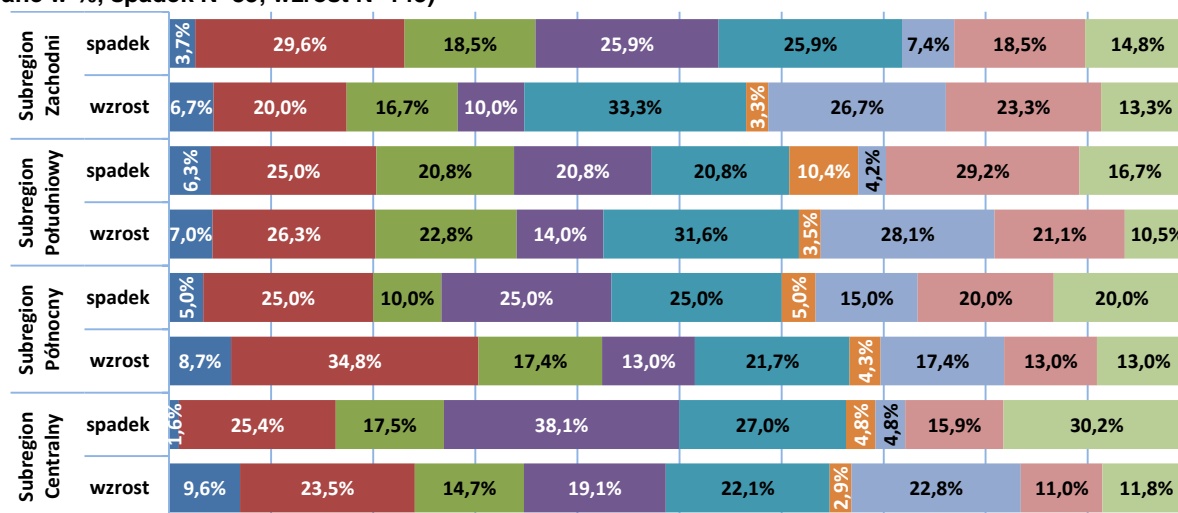
Wzrost liczby miejsc pracy nastąpi głównie wśród: specjalistów (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 9,8 p. proc. na rzecz wzrostu) oraz techników i innego średniego personelu (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 7,4 p. proc. na rzecz wzrostu).

- **w Subregionie Centralnym** względna równowaga między zwolnieniami a zatrudnieniami nastąpi wśród specjalistów oraz rolników, ogrodników, leśników i rybaków (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 1,9 p. proc. na rzecz spadku w wymienionych grup zawodów) oraz techników i innego średniego personelu (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 2,8 p. proc. na rzecz spadku).

Wzrost zatrudnienia respondenci przewidują wśród robotników przemysłowych i rzemieślników (różnica między zatrudnieniami a zwolnieniami wynosi 18,0 p. proc. na rzecz wzrostu) oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 8,0 p. proc. na rzecz wzrostu).

Natomiast na pozostałych stanowiskach pracy pracodawcy przewidują redukcję kadry, zwłaszcza wśród pracowników biurowych (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 19,0 p. proc. na rzecz spadku) oraz pracowników wykonujących prace proste (różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 18,4 p. proc. na rzecz spadku) (zob. wykres 84).

Wykres 84. Stanowiska pracy, na których w perspektywie 2022 r. planowany jest spadek/wzrost zatrudnienia w przedsiębiorstwach okولوجórniczych w województwie śląskim według siedziby firmy (dane w %; spadek N=83; wzrost N=143)

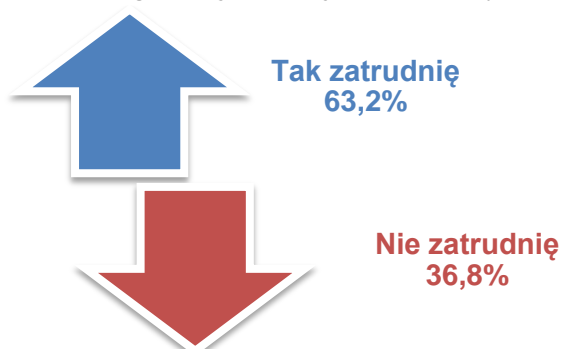


■ Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy
■ Technicy i inny średni personel
■ Pracownicy usług i sprzedawcy
■ Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
■ Pracownicy wykonujący prace proste
■ Specjaliści
■ Pracownicy biurowi
■ Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybakcy
■ Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń

Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

W prognozie zatrudnienia na 2022 r. ponad połowa przedsiębiorców przewidujących wzrost zatrudnienia na wskazanych przez siebie stanowiskach pracy deklaruje, że kandydaci do pracy mogą pochodzić z branży górniczej (63,2%), a co trzeci ma odmienne zdanie (36,8%) (zob. rysunek 2).

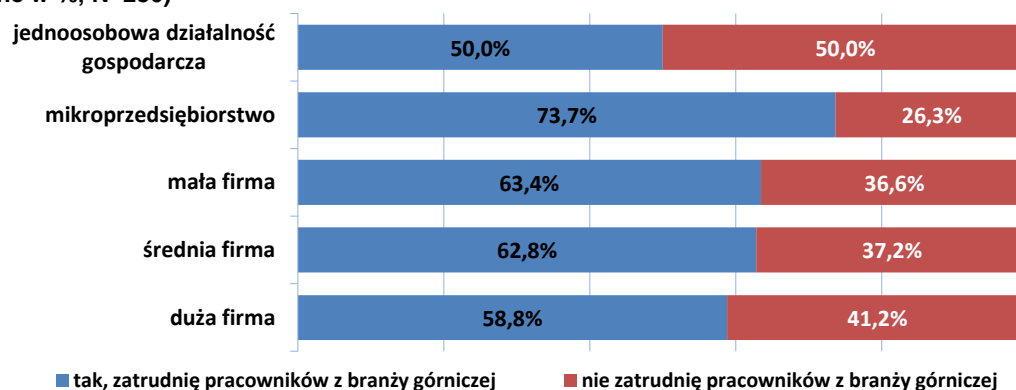
Rysunek 2. Potencjalne zatrudnienie pracowników z branży górniczej na wybranych stanowiskach pracy w 2022 r. w przedsiębiorstwach okołogórniczych w województwie śląskim (dane w %; N=286)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Bez względu na wielkość firmy co najmniej połowa przedsiębiorców deklaruje, że kandydaci do pracy mogą pochodzić z branży górniczej – odsetek pozytywnych odpowiedzi waha się od 73,7% w mikroprzedsiębiorstwach do 50,0% w podmiotach jednoosobowych (zob. wykres 85).

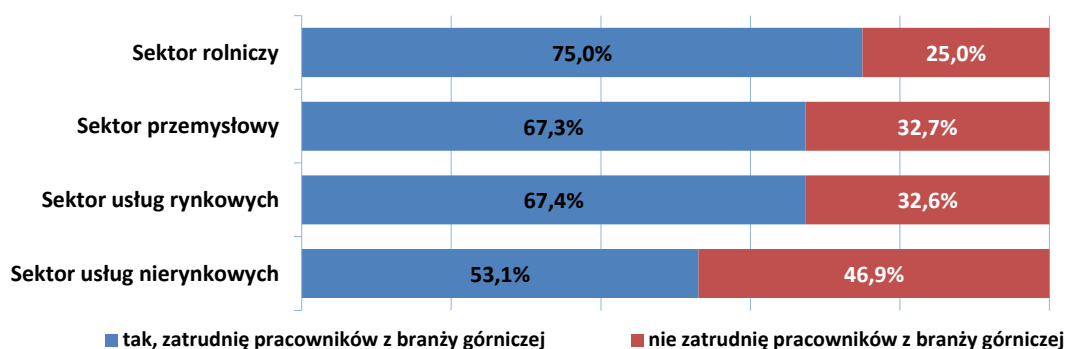
Wykres 85. Potencjalne zatrudnienie pracowników z branży górniczej na wybranych stanowiskach pracy w 2022 r. w przedsiębiorstwach okołogórniczych w województwie śląskim według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=286)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Niezależnie od sektora gospodarki ponad połowa przedsiębiorców deklaruje, że kandydaci do pracy mogą pochodzić z branży górniczej – odsetek pozytywnych odpowiedzi waha się od 75,0% w sektorze rolniczym do 53,1% w sektorze usług nierynkowych (zob. wykres 86).

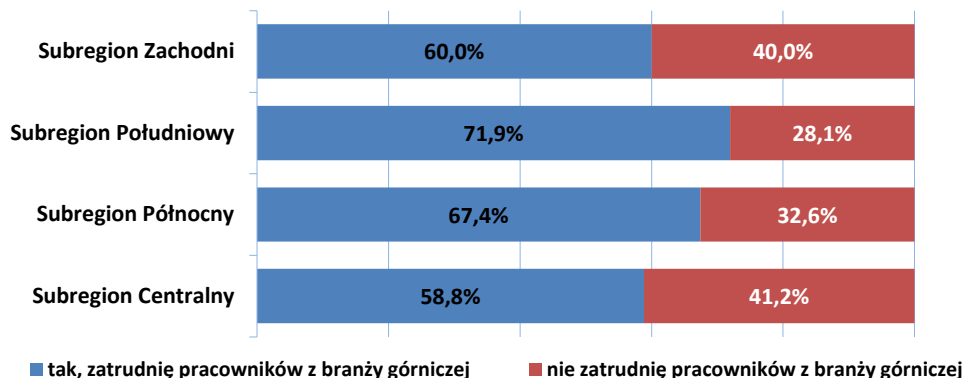
Wykres 86. Potencjalne zatrudnienie pracowników z branży górniczej na wybranych stanowiskach pracy w 2022 r. w przedsiębiorstwach okołogórniczych w województwie śląskim według sektorów gospodarki (dane w %; N=286)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Ponad połowa respondentów, bez względu na lokalizację przedsiębiorstwa, deklaruje, że kandydaci do pracy mogą pochodzić z branży górniczej – odsetek pozytywnych odpowiedzi waha się od 71,9% w Subregionie Południowym do 58,8% w Subregionie Centralnym (zob. wykres 87).

Wykres 87. Potencjalne zatrudnienie pracowników z branży górniczej na wybranych stanowiskach pracy w 2022 r. w przedsiębiorstwach okołogórniczych w województwie śląskim według siedziby firmy (dane w %; N=286)

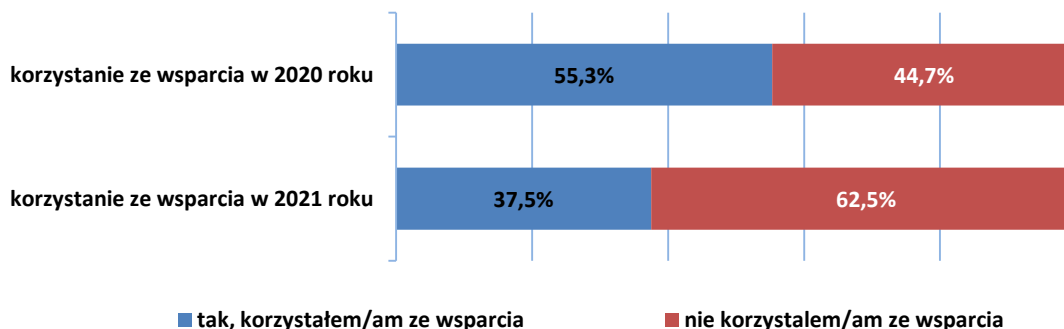


Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

4.6. Korzystanie badanych przedsiębiorstw okołogórniczych w województwie śląskim ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej w latach 2020 - 2021

W 2020 r. co druga firma okołogórnicza skorzystała ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej (55,3%), a w 2021 r. z tej pomocy skorzystała tylko co trzecia (37,5%) (zob. wykres 88).

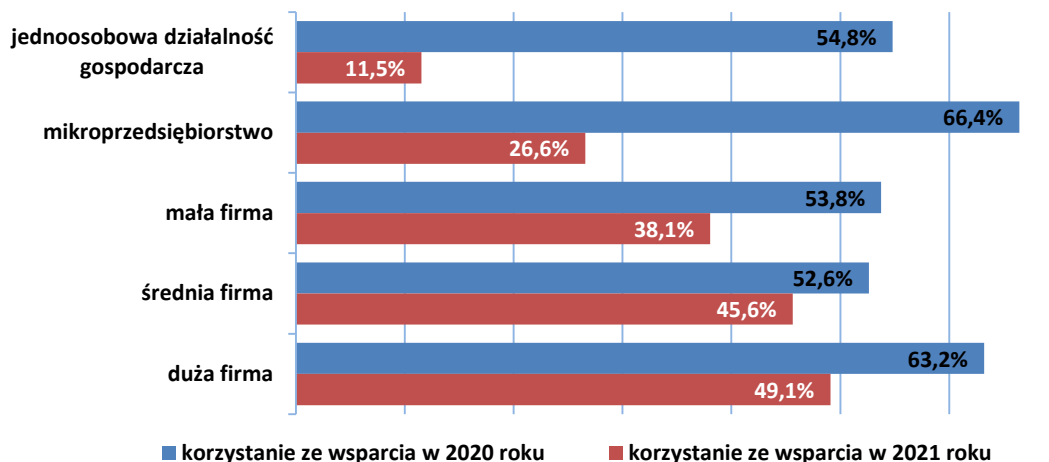
Wykres 88. Korzystanie ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej w przedsiębiorstwach okołogórniczych w województwie śląskim w latach 2020 – 2021 (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

W 2020 r. w firmach okołogórniczych ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej skorzystały przede wszystkim mikroprzedsiębiorstwa (66,4%) oraz duże firmy (63,2%), a w 2021 r. duże i średnie podmioty (odpowiednio: 49,1%; 45,6%). Z danych wynika, że w 2021 r. odsetek firm korzystających z pomocy spadał w każdym przedziale wielkości zatrudnienia, w tym najbardziej w jednoosobowych podmiotach o 43,3 p. proc. (zob. wykres 89).

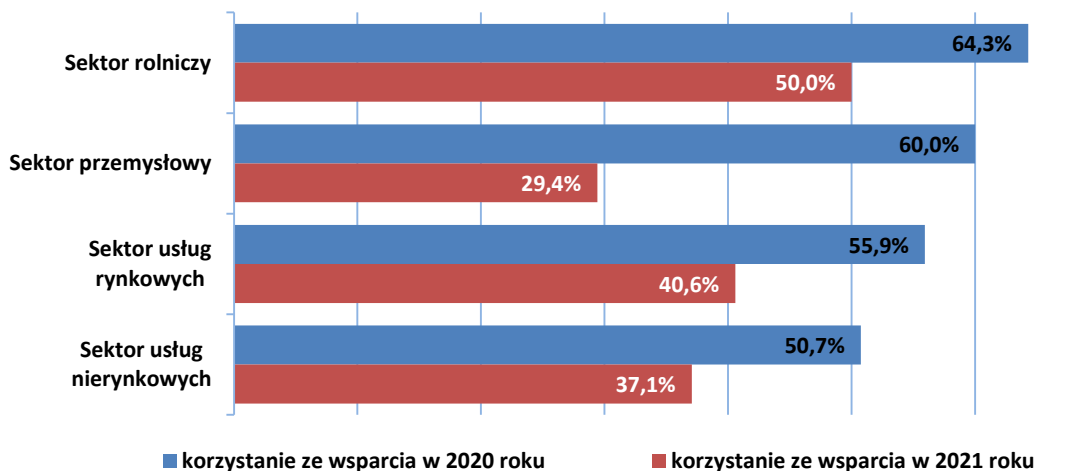
Wykres 89. Korzystanie ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej w przedsiębiorstwach okołogórniczych w województwie śląskim w latach 2020 – 2021 według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

W 2020 r. w firmach okołogórniczych ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej skorzystały przede wszystkim podmioty z sektora rolniczego (64,3%) i przemysłowego (60,0%), a w 2021 r. przedsiębiorstwa z sektora rolniczego i usług rynkowych (odpowiednio: 50,0%; 40,6%). Z danych wynika, że w 2021 r. odsetek firm korzystających z pomocy spadał w każdym sektorze gospodarki, w tym najbardziej w sektorze przemysłowym o 30,6 p. proc. (zob. wykres 90).

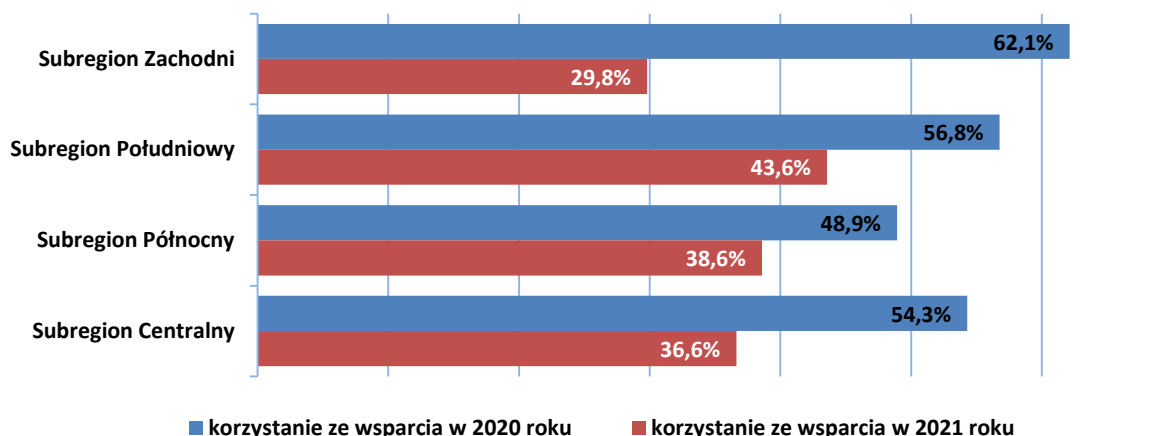
Wykres 90. Korzystanie ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej w przedsiębiorstwach okołogórniczych w województwie śląskim w latach 2020 – 2021 według sektorów gospodarki (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

W 2020 r. w firmach okołogórniczych ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej skorzystało najwięcej podmiotów z Subregionu Zachodniego (62,1%), a w 2021 r. najwięcej przedsiębiorstw korzystających ze wsparcia pochodziło z Subregionu Południowego (43,6%). Z danych wynika, że w 2021 r. odsetek firm korzystających z pomocy spadał w każdym subregionie województwa śląskiego, w tym najbardziej w Subregionie Zachodnim (o 32,3 p. proc.) (zob. wykres 91).

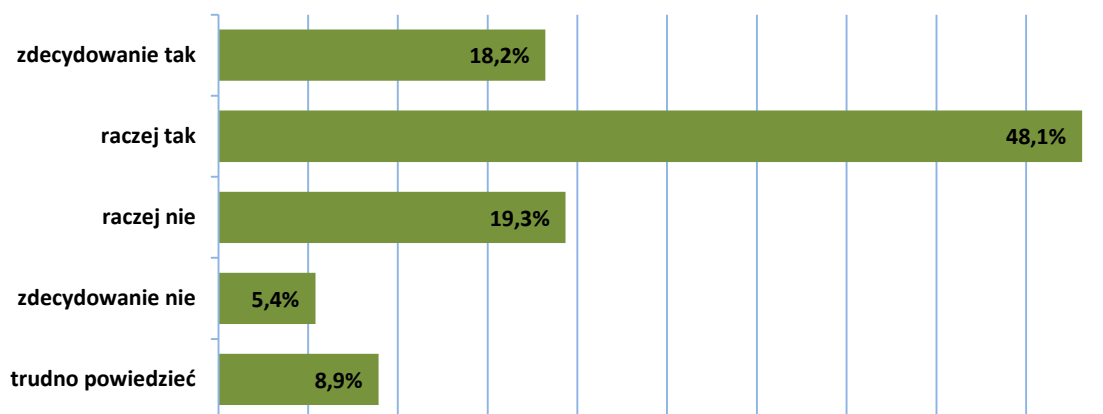
Wykres 91. Korzystanie ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej w przedsiębiorstwach okołogórnicznych w województwie śląskim w latach 2020 – 2021 według siedziby firmy (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Ponad połowa przedsiębiorców z firm okołogórnicznych, którzy skorzystali z pomocy w ramach Tarczy Antykryzysowej uważa, że otrzymane wsparcie pomoże im utrzymać się na rynku w 2022 r. (66,3%), przy czym co szósty jest o tym zdecydowanie przekonany (18,2%). Natomiast, co czwarty badany jest zdania, że otrzymana pomoc nie przyczyni się do utrzymania jego firmy na rynku (24,7%), a zdecydowaną pewność w tej kwestii wyraża jedynie 5,4% respondentów. Przedsiębiorcy nie potrafiący przewidzieć dalszych losów swoich firm stanowią 8,9% (zob. wykres 92).

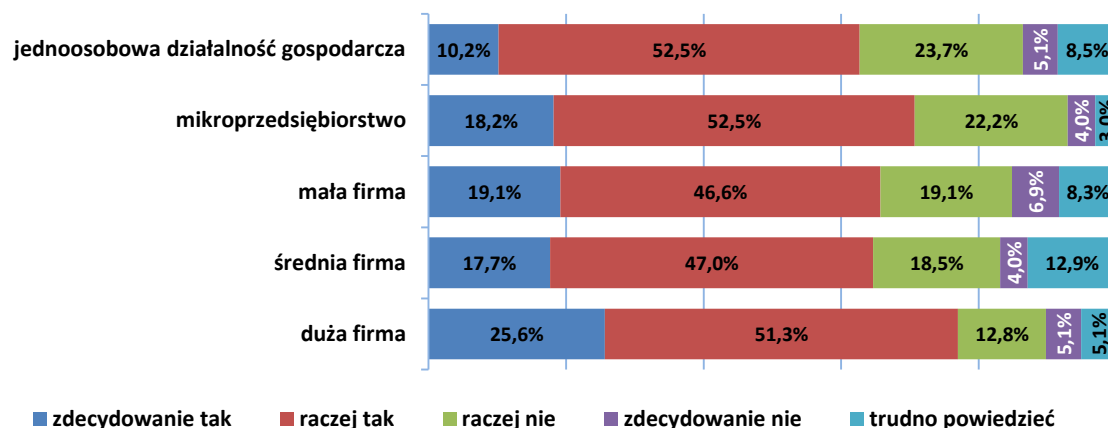
Wykres 92. Utrzymanie się na rynku w 2022 r. przez przedsiębiorstwa okołogórniczne w województwie śląskim w związku z otrzymaną pomocą w ramach Tarczy Antykryzysowej w latach 2020 – 2021 (dane w %; N=796)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Bez względu na wielkość firmy, większość przedsiębiorców prognozuje, że wsparcie otrzymane w ramach Tarczy Antykryzysowej przyczyni się do utrzymania ich firm na rynku w 2022 r., (od 76,9% w dużych firmach do 62,7% w jednoosobowych podmiotach). Z kolei odsetek respondentów przewidujących trudności z utrzymaniem się na rynku mimo otrzymanego wsparcia maleje wraz z wielkością firmy (od 28,8% w jednoosobowych podmiotach do 17,9% w dużych). Odsetek przedsiębiorców nie potrafiących przewidzieć dalszych losów swoich firm waha się od 12,9% w średnich firmach do 3,0% w mikroprzedsiębiorstwach (zob. wykres 93).

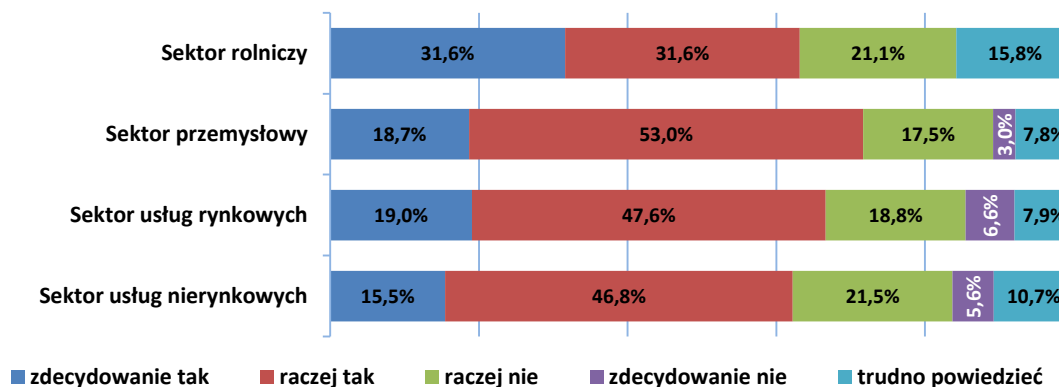
Wykres 93. Utrzymanie się na rynku w 2022 r. przez przedsiębiorstwa okologiczne w województwie śląskim w związku z otrzymaną pomocą w ramach Tarczy Antykryzysowej w latach 2020 – 2021 według wielkości firmy (dane w %; N=796)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Większość respondentów, niezależnie od wielkości firmy, prognozuje, że wsparcie otrzymane w ramach Tarczy Antykryzysowej przyczyni się do utrzymania ich przedsiębiorstw na rynku w kolejnym roku (od 71,7% w sektorze przemysłowym do 62,3% w sektorze usług nierynkowych). Ci, którzy przewidują trudności pochodzą głównie z sektora usług nierynkowych (27,1%) i usług rynkowych (25,4%). Odsetek przedsiębiorców nie potrafiących przewidzieć dalszych losów swoich firm waha się od 15,8% w sektorze rolniczym do 7,8% w sektorze przemysłowym (zob. wykres 94).

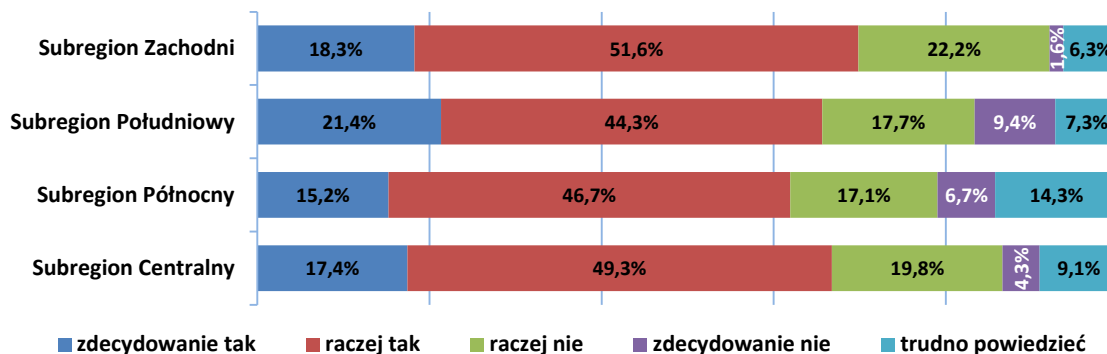
Wykres 94. Utrzymanie się na rynku w 2022 r. przez przedsiębiorstwa okologiczne w województwie śląskim w związku z otrzymaną pomocą w ramach Tarczy Antykryzysowej w latach 2020 – 2021 według sektorów gospodarki (dane w %; N=796)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Bez względu na lokalizację firmy, większość przedsiębiorców prognozuje, że wsparcie otrzymane w ramach Tarczy Antykryzysowej przyczyni się do utrzymania ich firm na rynku w 2022 r. od 69,9% w Subregionie Zachodnim do 61,9% w Subregionie Północnym. Co czwarty respondent w każdym z subregionów przewiduje trudności w utrzymaniu się na rynku mimo otrzymanego wsparcia, przy czym nieco większy odsetek odnotowano wśród przedsiębiorców z Subregionu Południowego (27,1%). Przedsiębiorcy którzy nie potrafią przewidzieć dalszych losów swoich firm waha się od 14,3% w Subregionie Północnym do 6,3% w Subregionie Zachodnim (zob. wykres 95).

Wykres 95. Utrzymanie się na rynku w 2022 r. przez przedsiębiorstwa okologiczne w województwie śląskim w związku z otrzymaną pomocą w ramach Tarczy Antykryzysowej w latach 2020 – 2021 według siedziby firmy (dane w %; N=796)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

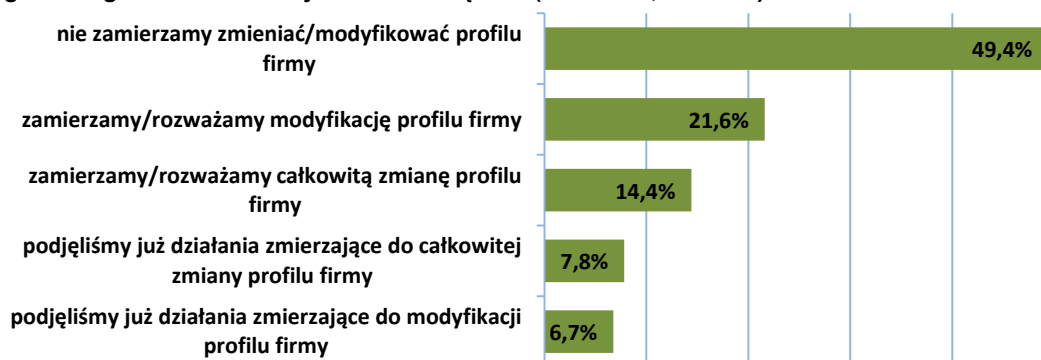
Zmienne metryczkowe – wielkość zatrudnienia, sektor gospodarki i siedziba firmy nie wpływają znacząco na rozkład odpowiedzi przedsiębiorców.

4.7. Prognoza rozwoju i zatrudnienia w perspektywie 2025 r. w badanych przedsiębiorstwach okologicznych w województwie śląskim

Planowane działania przez przedsiębiorców z firm okologicznych w 2022 r. w związku z restrukturyzacją górnictwa

W związku z transformacją i restrukturyzacją sektora producentów węgla kamiennego przedsiębiorstwa okologiczne powinny się przygotować do nadchodzących zmian. Tymczasem w perspektywie 2022 r. niemal połowa badanych nie zamierza zmieniać/modyfikować profilu swojej firmy (49,4%), co piąty zamierza/rozważa modyfikację prowadzonej działalności (21,6%), a 14,4% zamierza/rozważa całkowitą zmianę profilu swojej firmy. Zaledwie co ósmy respondent deklaruje, że już podjął działania zmierzające do całkowitej zmiany lub modyfikacji profilu swojej firmy (14,5%), przy czym działania polegające na całkowitym przebranżowieniu swojej firmy podjęło 7,8% przedsiębiorców, a modyfikację 6,7% (zob. wykres 96).

Wykres 96. Przewidywane działania przedsiębiorstw okologicznych związane z restrukturyzacją sektora górnictwa w 2022 r. w województwie śląskim (dane w %; N=1 291)



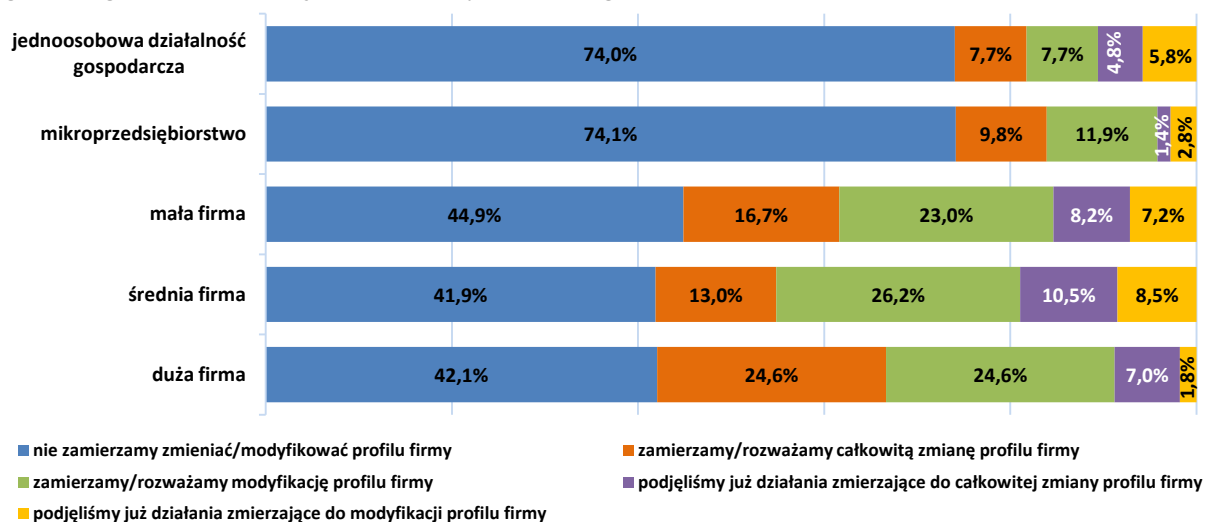
Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

W 2022 r. respondenci z mikroprzedsiębiorstw i jednoosobowych podmiotów gospodarczych w zdecydowanej większości nie zamierzają zmieniać/modyfikować profilu własnych firm w związku z restrukturyzacją górnictwa (odpowiednio: 74,1%; 74,0%). Pozostali składają takie deklaracje znacznie rzadziej (od 44,9% w małych firmach do 41,9% w średnich podmiotach).

Całkowite przebranżowienie już w 2022 r. lub modyfikację profilu firmy bierze pod uwagę co drugi przedsiębiorca z dużej firmy (49,2%), przy czym połowa tych deklaracji odnosi się do zmiany branży, a połowa do modyfikacji profilu firmy (po 24,6%). Nad modyfikacją prowadzonej działalności zastanawia się również, co czwarty przedsiębiorca z firmy średniej i małej (odpowiednio: 26,2%; 23,0%), a nad całkowitą zmianą co szósty respondent z małego i co ósmy ze średniego podmiotu (odpowiednio: 16,7%; 13,0%).

Wśród tych, którzy już podjęli działania zmierzające do całkowitej zmiany profilu firmy lub jej modyfikacji najwyższy odsetek respondentów pochodzi z firm średnich (odpowiednio: 10,5%; 8,5%) (zob. wykres 97).

Wykres 97. Przewidywane działania przedsiębiorstw okołogórnicznych związane z restrukturyzacją sektora górnictwa w 2022 r. w województwie śląskim według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

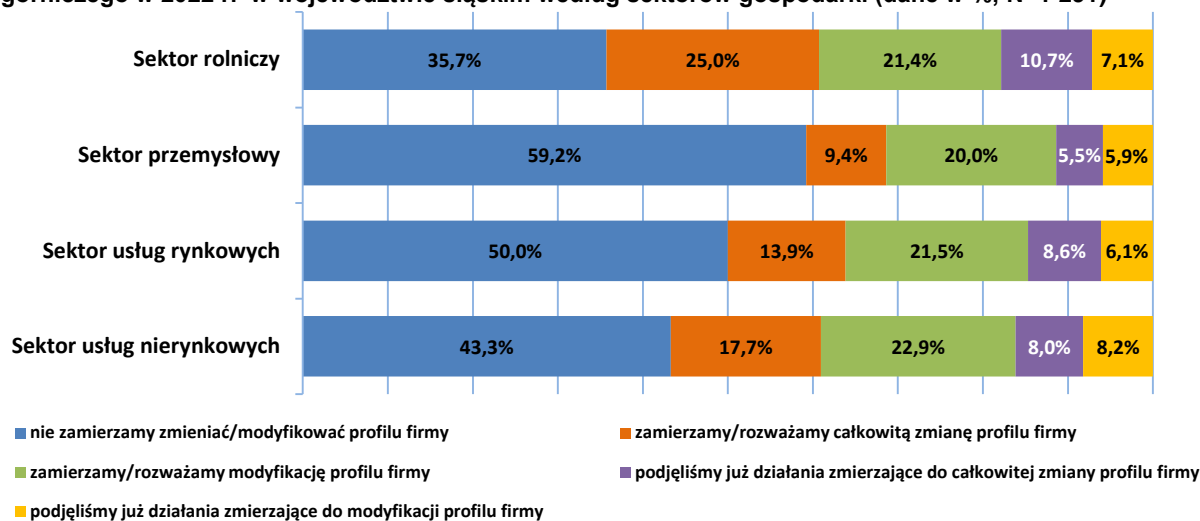
W sektorze przemysłowym i usług rynkowych, co najmniej połowa badanych nie zamierza zmieniać/modyfikować profilu swojej firmy w 2022 r. (odpowiednio: 59,2%; 50,0%). Pozostali składają takie deklaracje nieco rzadziej, zwłaszcza respondenci z sektora rolniczego (35,7%).

Całkowita zmiana profilu firmy jest brana pod uwagę przede wszystkim w przedsiębiorstwach z sektora rolniczego (25,0%), a najmniej w firmach z sektora przemysłowego (9,4%).

Za planami/rozważeniem modyfikacji prowadzonej działalności gospodarczej opowiada się co czwarty z sektora usług nierynkowych (22,9%) oraz co piąty przedstawiciel firm z usług rynkowych, sektora rolniczego i przemysłowego (odpowiednio: 21,5%; 21,4%; 20,0%).

Wśród tych, którzy już podjęli działania celem całkowitej zmiany profilu firmy są głównie przedsiębiorcy z sektora rolniczego i usług rynkowych (odpowiednio: 10,7%; 8,6%), a wśród tych, którzy już podjęli działania zmierzające do jego modyfikacji są przede wszystkim przedsiębiorcy z sektora usług nierynkowych i rolniczego (odpowiednio: 8,2%; 7,1%) (zob. wykres 98).

Wykres 98. Przewidywane działania przedsiębiorstw okołogórniczych związane z restrukturyzacją sektora górnictwa w 2022 r. w województwie śląskim według sektorów gospodarki (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

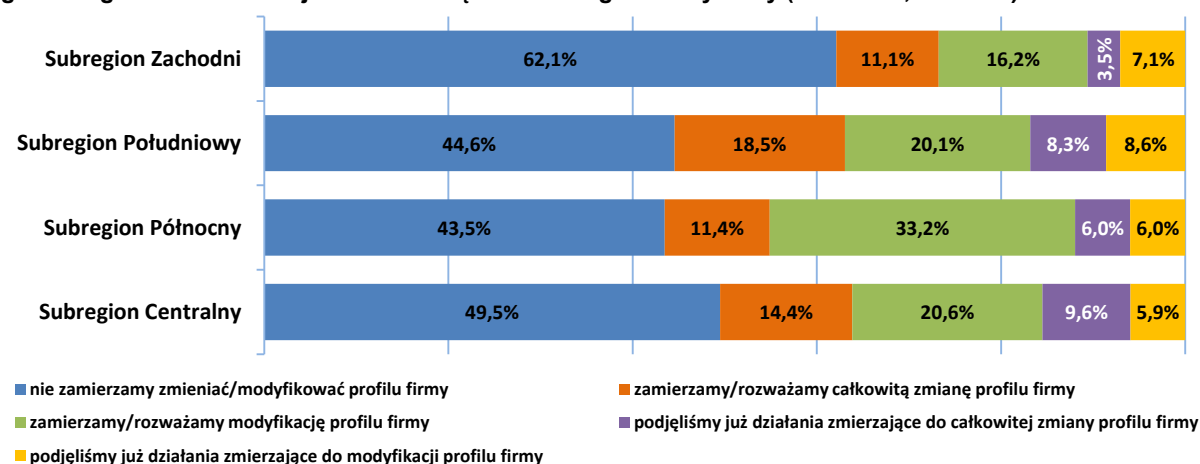
W 2022 r. jedynie w Subregionie Zachodnim ponad połowa respondentów nie zamierza zmieniać/modyfikować profilu swojej firmy w związku z restrukturyzacją górnictwa (62,1%). W pozostałych subregionach ten odsetek jest nieco niższy i waha się od 49,5% w Subregionie Centralnym do 43,5% w Subregionie Północnym.

Najczęściej zamierzają/rozważają całkowitą zmianę profilu firmy przedsiębiorcy z Subregionu Południowego (18,5%), a najrzadziej z subregionu Zachodniego (11,1%).

Respondenci z Subregionu Północnego częściej zamierzają/rozważają modyfikację profilu firmy (33,2%) niż przedsiębiorcy z innych subregionów.

Przedsiębiorcy z Subregionu Południowego nieco częściej niż z pozostałych subregionów deklarują, że podjęli już działania zmierzające do zmiany lub całkowitej zmiany profilu firmy lub modyfikacji (16,9%) (zob. wykres 99).

Wykres 99. Przewidywane działania przedsiębiorstw okołogórniczych związane z restrukturyzacją sektora górnictwa w 2022 r. w województwie śląskim według siedziby firmy (dane w %; N=1 291)

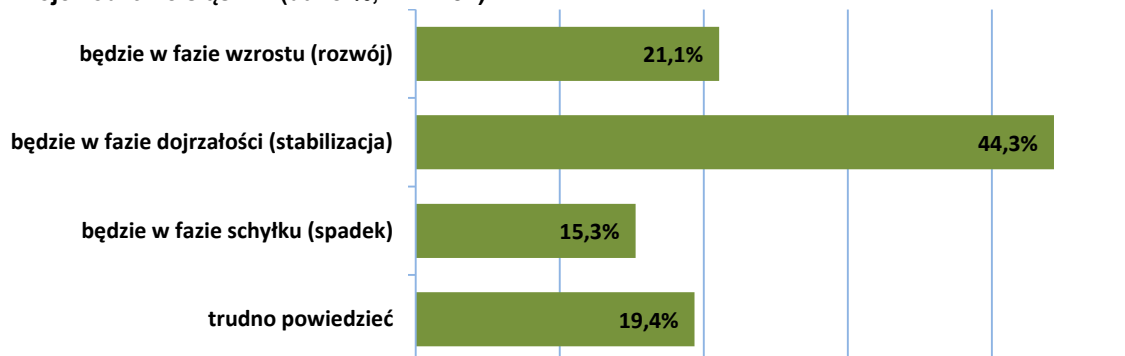


Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Plany rozwoju przedsiębiorstw okołogórniczych w perspektywie 2025 r.

Zdaniem co drugiego przedsiębiorcy, jego firma w perspektywie 2025 r. znajdzie się w fazie dojrzałości – stabilizacji (44,3%), co piąty uważa, że jego przedsiębiorstwo czeka rozwój i będzie w fazie wzrostu (21,1%), a 15,3%, że będzie w fazie schyłku. Grupa respondentów niepotrafiących odpowiedzieć na to pytanie stanowi 19,4% badanej populacji (zob. wykres 100).

Wykres 100. Przewidywana faza rozwoju przedsiębiorstw okołogórniczych w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim (dane %; N=1 291)



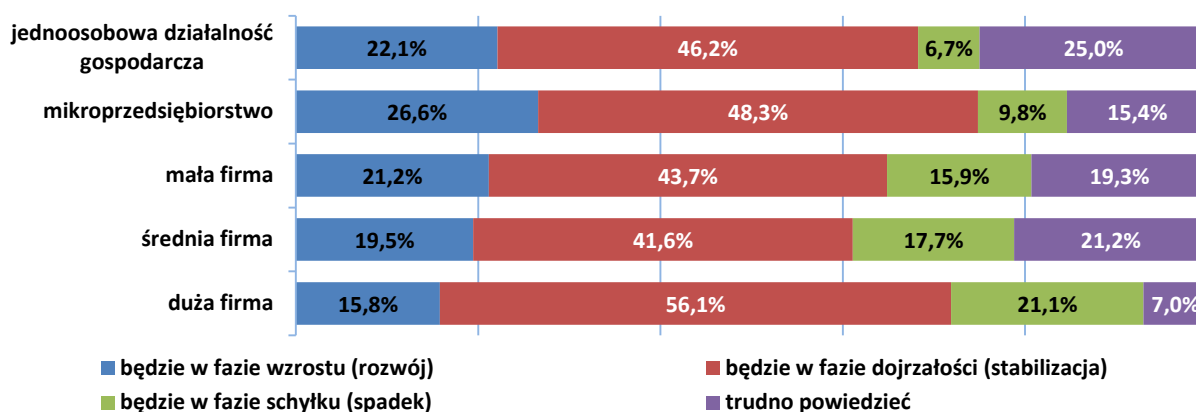
Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Bez względu na wielkość firmy, co drugi przedsiębiorca prognozuje, że jego firma w perspektywie do 2025 r. znajdzie się w fazie dojrzałości. Tego zdania jest od 56,1% z dużych podmiotów do 41,6% respondentów ze średnich.

Fazę wzrostu przewidują przede wszystkim mikroprzedsiębiorcy (26,6%), a fazę schyłku przedsiębiorcy z dużych firm (21,1%).

Odsetek respondentów nie potrafiących odpowiedzieć na pytanie waha się od 25,0% w podmiotach jednoosobowych do 7,0% w dużych firmach (zob. wykres 101).

Wykres 101. Przewidywana faza rozwoju przedsiębiorstw okołogórniczych w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=1 291)



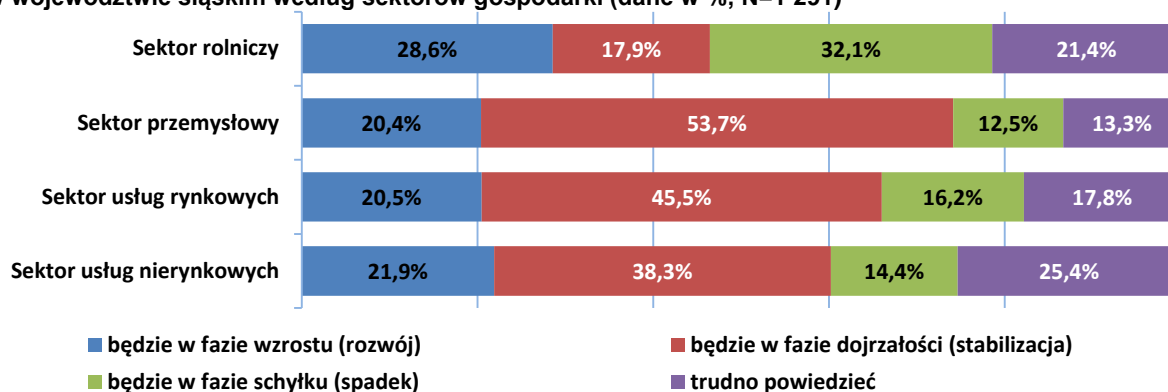
Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Ponad połowa przedsiębiorców z sektora przemysłowego (53,7%) przewiduje, że w perspektywie 2025 r. ich firmy będą w fazie dojrzałości oraz 45,5% z sektora usług rynkowych. Tego samego zdania jest również, co trzeci respondent z sektora usług nierynkowych i co szósty z sektora rolniczego (odpowiednio: 38,8%; 17,9%).

Fazę wzrostu przewiduje co czwarty badany z sektora rolniczego (28,6%) i co piąty z pozostałych sektorów. Natomiast fazę schyłku prognozują głównie przedsiębiorcy z sektora rolniczego (32,1%).

Odsetek respondentów nie potrafiących odpowiedzieć na pytanie waha się od 25,4% w sektorze usług nierynkowych do 13,3% w sektorze przemysłowym (zob. wykres 102).

Wykres 102. Przewidywana faza rozwoju przedsiębiorstw okołogórniczych w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim według sektorów gospodarki (dane w %; N=1 291)



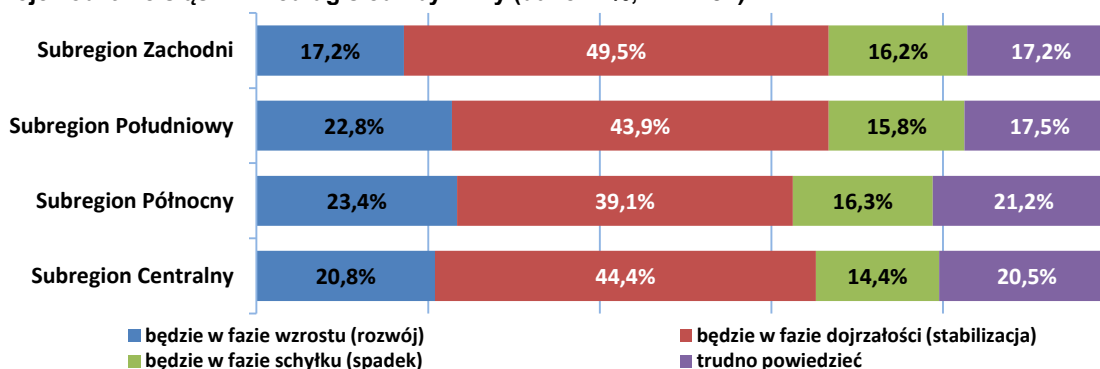
Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Co drugi przedsiębiorca z subregionów: Zachodniego, Centralnego i Południowego (odpowiednio: 49,5%; 44,4%; 43,9%) oraz co trzeci z Subregionu Północnego (39,1%) przewiduje, że do 2025 r. jego firma będzie w fazie dojrzałości (stabilizacji).

Fazy wzrostu spodziewają się głównie respondenci z Subregionu Północnego (23,4%) i Subregionu Południowego (22,8%), a fazę schyłku prognozuje co szósty przedsiębiorca z subregionów: Północnego, Zachodniego i Południowego (odpowiednio: 16,3%; 16,2%; 15,8%) oraz co siódmy z Subregionu Centralnego (14,4%).

Odsetek przedsiębiorców niezdecydowanych waha się od 20,5% w Subregionie Centralnym do 17,2% w Subregionie Zachodnim (zob. wykres 103).

Wykres 103. Przewidywana faza rozwoju przedsiębiorstw okołogórniczych w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim według siedziby firmy (dane w %; N=1 291)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Zmienne metryczkowe – wielkość zatrudnienia, sektor gospodarki i siedziba firmy nie wpływają znacząco na rozkład odpowiedzi przedsiębiorców.

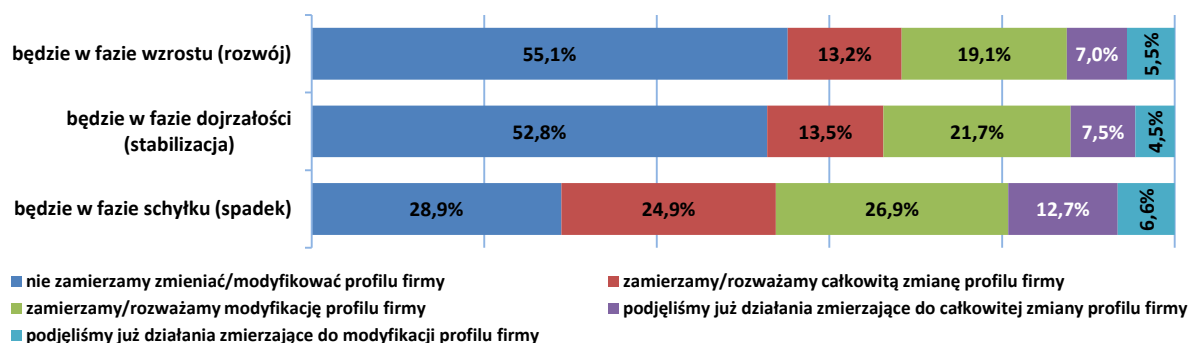
Prognoza rozwoju przedsiębiorstw okołogórnicznych w perspektywie 2025 r. a przewidywane działania w 2022 r. w związku z restrukturyzacją sektora górniczego w województwie śląskim

Biorąc pod uwagę przewidywany przez przedsiębiorców z branży okołogórnicznej rozwój ich firm w perspektywie do 2025 r. oraz nieuchronną restrukturyzację producentów węgla kamiennego zainteresowało nas, jakie działania już podjęli lub zamierzają podjąć w najbliższym czasie, tj. 2022 r. celem utrzymania swoich firm na rynku:

- **respondenci przewidujący fazę wzrostu (rozwoju) w swoich przedsiębiorstwach**, w większości nie zamierzają w najbliższym czasie, tj. w 2022 r. podejmować żadnych działań podyktowanych restrukturyzacją sektora górniczego, których celem jest zmiana/modyfikacja profilu firmy (55,1%). Co piąty zamierza/rozważa modyfikację profilu firmy (19,1%), a 13,2% całkowitą jego zmianę. Przedsiębiorcy, którzy podjęli już kroki celem całkowitej zmiany/modyfikacji profilu firmy stanowili 12,5%,
- **wśród przedsiębiorców prognozujących stabilizację (fazę dojrzałości) w swoich firmach** obserwuje się podobną sytuację. Mimo zależności działalności przedsiębiorstwa od sektora górniczego i jego transformacji, ponad połowa respondentów nie planuje podejmować działań zmierzających do zmiany/modyfikacji profilu firmy w 2022 r. (52,8%), co piąty zamierza/rozważa modyfikację, a co siódmy całkowitą zmianę profilu firmy (odpowiednio: 21,7%; 13,5%). Jednocześnie 12,0% przedsiębiorców już podjęło działania zmierzające do całkowitej zmiany profilu firmy lub jego modyfikacji,
- **wśród respondentów prognozujących w swoich firmach fazę schyłku (spadku)** co czwarty deklaruje, iż w 2022 r. nie podejmie działań zmierzających do zmiany/modyfikacji profilu firmy (28,9%), zamierza/rozważa jego modyfikację (26,9%) lub całkowite przebranżowienie (24,9%). Jednocześnie 19,3% przedsiębiorców już podjęło działania zmierzające do całkowitej zmiany profilu firmy lub jego modyfikacji (zob. wykres 104).

Przedsiębiorcy, którzy przewidują fazę schyłku w swoich firmach w perspektywie 2025 r. w związku z restrukturyzacją górnictwa częściej podejmują lub planują działania zmierzające do całkowitej zmiany/modyfikacji profilu firmy niż przedsiębiorcy prognozujący fazę wzrostu lub dojrzałości.

Wykres 104. Prognoza rozwoju przedsiębiorstw okołogórnicznych w perspektywie 2025 r. a przewidywane działania w związku z restrukturyzacją sektora górniczego w 2022 r. w województwie śląskim (dane w %; N=1 041)

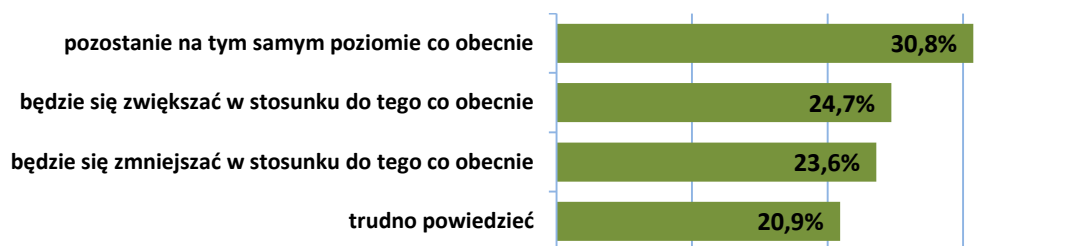


Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach okołogórnicznych w perspektywie 2025 r.

Co trzeci uczestnik badania uważa, że w perspektywie do 2025 r. sytuacja zatrudnieniowa w jego firmie nie zmieni się, tj. pozostanie na tym samym poziomie jak w 2021 r. (30,8%), co czwarty prognozuje, że zatrudnienie będzie się zwiększać lub zmniejszać w stosunku do poziomu z roku 2021 (odpowiednio: 24,7%; 23,6%). Natomiast aż 20,9% respondentów nie potrafi przewidzieć sytuacji zatrudnieniowej w swojej firmie w dłuższej perspektywie czasowej (zob. wykres 105).

Wykres 105. Prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach okologicznych w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim (dane w %; N=1 291)

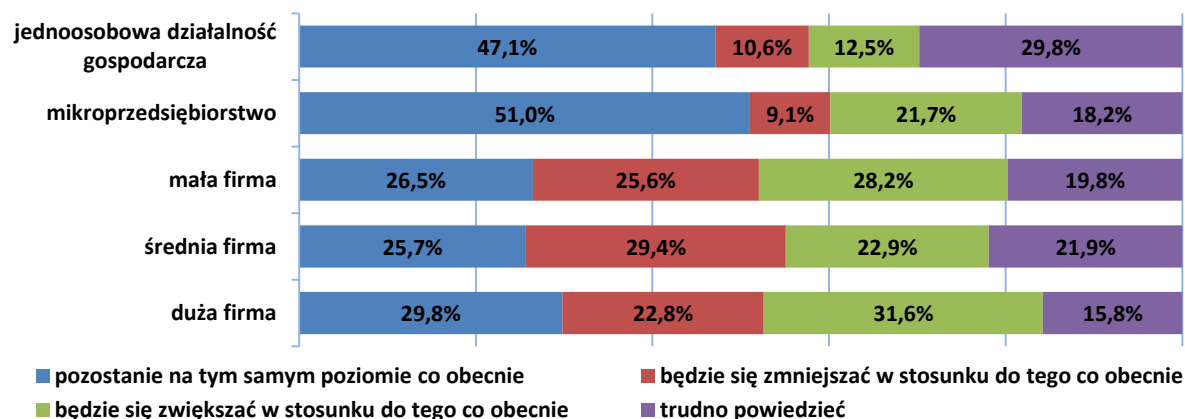


Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Biorąc pod uwagę rozkład odpowiedzi w tym zakresie ze względu na wielkość firmy:

- respondenci z jednoosobowych podmiotów gospodarczych przewidują przede wszystkim brak zmian w zatrudnieniu. Niemal połowa z nich uważa, że w 2025 r. nadal będzie samodzielnie prowadzić działalność gospodarczą (47,1%), co dziewiąty przewiduje *de facto* zamknięcie firmy deklarując zmniejszenie zatrudnienia (10,6%), a 12,5% planuje jej rozwój i zwiększenie zatrudnienia. W dłuższej perspektywie czasowej nie potrafi przewidzieć sytuacji zatrudnieniowej w swojej firmie aż 29,8% badanych,
- ponad połowa mikroprzedsiębiorców przewiduje *status quo* w zatrudnieniu do 2025 r. (51,0%), co piąty jego zwiększenie, a co jedenasty spadek (odpowiednio: 21,7%; 9,1%). W dłuższej perspektywie czasowej nie potrafi przewidzieć sytuacji zatrudnieniowej w swojej firmie 18,2% mikroprzedsiębiorców,
- niemal taki sam odsetek respondentów z małych podmiotów przewiduje zatrudnienie w swoich firmach na tym samym poziomie jak w 2021 r., jego spadek lub wzrost (odpowiednio: 26,5%; 25,6%; 28,2%). Co piąty z nich nie potrafi przewidzieć dalszych losów swojej firmy w perspektywie 2025 r. (19,8%),
- w firmach średnich zatrudnienie na tym samym poziomie prognozuje co czwarty respondent podobnie jak zwiększenie liczby pracowników (odpowiednio: 25,7%; 22,9%). Z kolei zmniejszenie zatrudnienia przewiduje, co trzeci z nich (29,4%). W perspektywie 2025 r. nie potrafi przewidzieć sytuacji zatrudnieniowej w swojej firmie aż 21,9% badanych,
- w dużych firmach co trzeci respondent uważa, że zatrudnienie pozostanie na tym samym poziomie jak obecnie (29,8%) lub będzie rosnąć (31,6%), a co czwarty, że będzie spadać (22,8%). W dłuższej perspektywie czasowej nie potrafi przewidzieć sytuacji zatrudnieniowej w swojej firmie 15,8% badanych (zob. wykres 106).

Wykres 106. Prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach okologicznych w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim według wielkości firmy (dane w %; N=1 291)

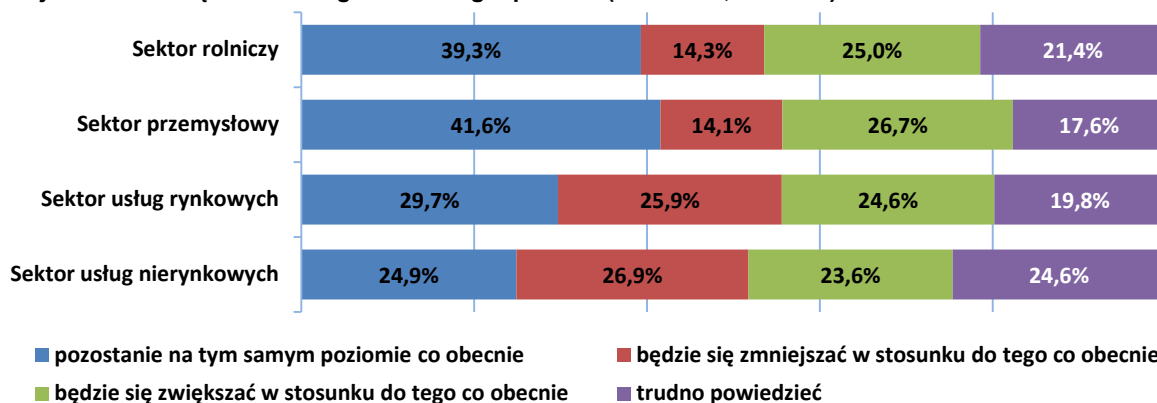


Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Biorąc pod uwagę rozkład odpowiedzi w tym zakresie ze względu sektor gospodarki:

- respondenci z sektora rolniczego przewidują przede wszystkim brak zmian w zatrudnieniu (39,3%), co czwarty planuje wzrost zatrudnienia (25,0%), a 14,3% jego spadek. W perspektywie 2025 r. nie potrafi przewidzieć sytuacji zatrudnieniowej w swojej firmie aż 21,4% badanych,
- w sektorze przemysłowym najwięcej przedsiębiorców przewiduje *status quo* w zatrudnieniu do 2025 r. (41,6%), co czwarty prognozuje jego zwiększenie (26,7%), a 14,1% spadek. W perspektywie 2025 r. nie potrafi przewidzieć sytuacji zatrudnieniowej w swojej firmie 17,6% badanych,
- zatrudnienie na tym samym poziomie prognozuje co trzeci respondent (29,7%) z sektora usług rynkowych, a co czwarty jego spadek lub wzrost (odpowiednio: 25,9%; 24,6%). W dłuższej perspektywie czasowej nie potrafi przewidzieć sytuacji zatrudnieniowej w swojej firmie 19,8% badanych,
- w sektorze usług nierynkowych podobny odsetek respondentów uważa, że zatrudnienie pozostanie na tym samym poziomie jak w 2021 r. (24,9%) lub będzie spadać (26,9%) albo rosnąć (23,6%). W perspektywie 2025 r. nie potrafi przewidzieć sytuacji zatrudnieniowej w swojej firmie aż 24,6% badanych (zob. wykres 107).

Wykres 107. Prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach okołogórnictwa w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim według sektorów gospodarki (dane w %; N=1 291)



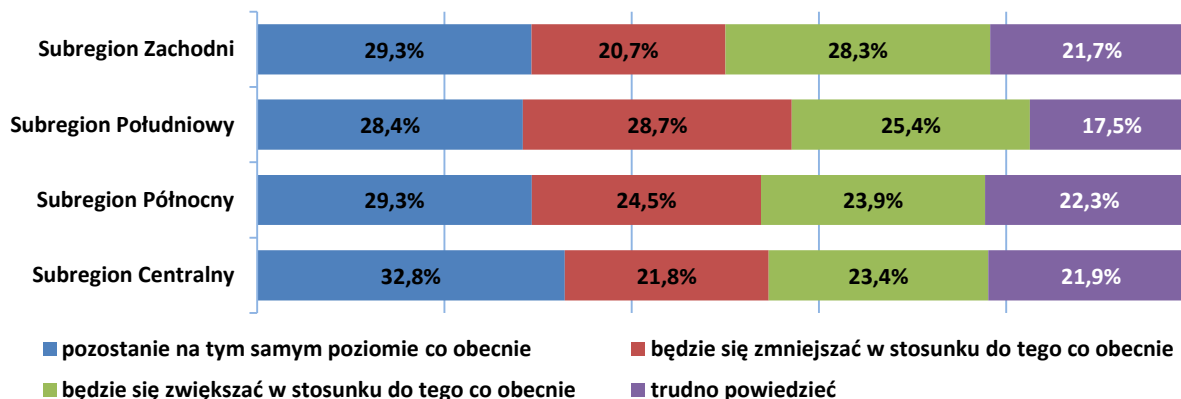
Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Biorąc pod uwagę rozkład odpowiedzi w tym zakresie ze względu na siedzibę firmy:

- respondenci z Subregionu Zachodniego przewidują przede wszystkim brak zmian w zatrudnieniu (29,3%) oraz jego wzrost (28,3%), a co piąty przewiduje spadek zatrudnienia (20,7%). W perspektywie 2025 r. nie potrafi przewidzieć sytuacji zatrudnieniowej w swojej firmie aż 21,7% badanych),
- w Subregionie Południowym taki sam odsetek respondentów przewiduje *status quo* w zatrudnieniu do 2025 r. jak i jego spadek (odpowiednio: 28,4%; 28,7%), a co czwarty prognozuje zwiększenie miejsc pracy (25,4%). W perspektywie 2025 r. nie potrafi przewidzieć sytuacji zatrudnieniowej w swojej firmie 17,5% badanych,
- w Subregionie Północnym co trzeci uczestnik badania przewiduje zatrudnienie w swojej firmie na poziomie podobnym do tego z 2021 r. (29,3%), a co czwarty planuje jego zmniejszenie lub zwiększenie (odpowiednio: 24,5%; 23,9%). W dłuższej perspektywie czasowej nie potrafi przewidzieć sytuacji zatrudnieniowej w swojej firmie aż 22,3% badanych,
- w Subregionie Centralnym jedna trzecia przedsiębiorców uważa, że poziom zatrudnienia do 2025 r. nie zmieni się w ich firmach (32,8%), a jego spadek lub wzrost prognozuje podobny

odsetek badanych (odpowiednio: 21,8%; 23,4%). W perspektywie 2025 r. nie potrafi przewidzieć sytuacji zatrudnieniowej w swojej firmie aż 21,9% respondentów (zob. wykres 108).

Wykres 108. Prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach okołogórnicznych w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim według siedziby firmy (dane w %; N=1 291)

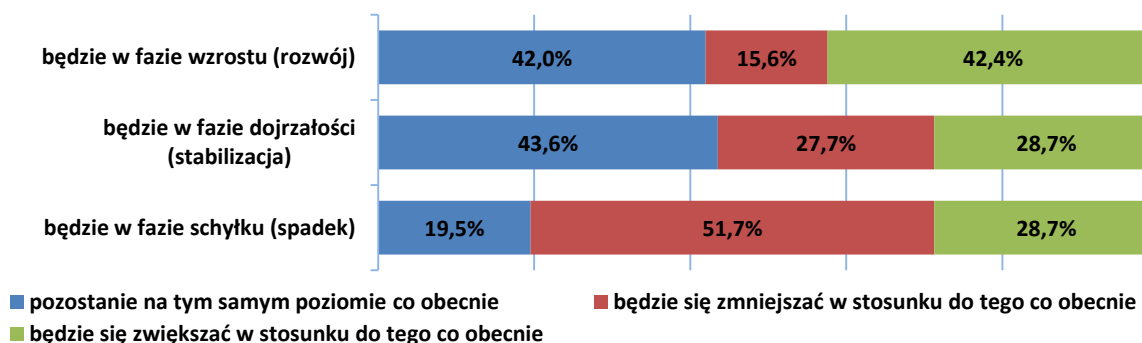


Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Biorąc pod uwagę przewidywany przez przedsiębiorców rozwój firm okołogórnicznych sprawdziliśmy, jakie są ich plany zatrudnieniowe w perspektywie 2025 r.:

- niemal taki sam odsetek **przedsiębiorców przewidujących fazę wzrostu (rozwoju) w swoich firmach** deklaruje, że zatrudnienie pozostanie na tym samym poziomie jak w roku 2021 lub będzie wzrastać (odpowiednio: 42,0%; 42,4%). Natomiast 15,6% twierdzi, że zapotrzebowanie na pracowników będzie maleć,
- wśród **respondentów przewidujących fazę dojrzałości (stabilizacji) w swoich firmach** największy odsetek odpowiedzi dotyczy pozostawienia zatrudnienia na takim samym poziomie jak w roku 2021 (43,6%). Natomiast zmniejszenie lub zwiększenie zatrudnienia deklaruje, co czwarty respondent (odpowiednio: 27,7%; 28,7%),
- w przypadku przewidywania **fazy schyłkowej (spadek) w rozwoju swoich firm**, ponad połowa respondentów będzie zmniejszać zatrudnienie (51,7%), co czwarty będzie je zwiększać (28,7%), a co piąty pozostawi je na obecnym poziomie (19,5%) (zob. wykres 109).

Wykres 109. Faza rozwoju firm a prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach okołogórnicznych w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim (dane w %; faza: wzrostu N=250; dojrzałości N=512; schyłku N=174)



Źródło: Badania własne WUP w Katowicach, wykonawca BST Sp. z o.o.

Zmienne metryczkowe – wielkość zatrudnienia, sektor gospodarki i siedziba firmy nie wpływają znacząco na rozkład odpowiedzi przedsiębiorców.

Wnioski

Charakterystyka próby badawczej

W badaniu firmy okołogórnictwa wyodrębniono na podstawie subiektywnego poczucia respondentów zależności funkcjonowania ich firm od branży górniczej.

Wśród ogółu respondentów, co dwunasty deklaruje uzależnienie funkcjonowania swojej firmy od branży górniczej (1 291 podmiotów, tj. 8,6%), przy czym, w badanej subpopulacji, co czwarty uzależnia jej funkcjonowanie od branży górniczej w dużym stopniu (27,0%), a zdecydowana większość w niewielkim (73,0%)¹⁵.

Struktura próby badawczej firm okołogórnictwa wyodrębnionych w opisany powyżej sposób przedstawia się następująco:

- **według wielkości zatrudnienia** – wśród firm okołogórnictwa, co druga to małe przedsiębiorstwo (45,4%), co trzecia to średni podmiot (31,1%), a co dziewiąta to mikroprzedsiębiorstwo (11,1%). Jednoosobowe podmioty to 8,1%, a duże firmy 4,4%.
- **według sektorów gospodarki** – zdecydowana większość respondentów prowadzi działalność biznesową w usługach (78,0%), przy czym co drugi w sektorze usług rynkowych (46,9%), a co trzeci w sektorze usług nierynkowych (31,1%). W sektorze przemysłowym działalność prowadzi, co piąta firma (19,8%), a podmioty z sektora rolniczego to zaledwie 2,2% przedsiębiorstw omawianej subpopulacji.
- **według siedziby firmy** – niemal połowa wszystkich firm okołogórnictwa jest zlokalizowana w Subregionie Centralnym (46,9%), co czwarta w Subregionie Południowym (23,5%), a co siódma w Subregionie Zachodnim lub Północnym (odpowiednio: 15,3%; 14,3%). Koncentracja firm okołogórnictwa w Subregionie Centralnym wynika z lokalizacji kopalń węgla kamiennego na Śląsku.

Skutki pandemii koronawirusa dla funkcjonowania przedsiębiorstw okołogórnictwa w województwie śląskim w perspektywie 2022 r.

Według niemal połowy przedsiębiorców z firm okołogórnictwa skutki pandemii COVID-19 dla funkcjonowania ich firm w 2022 r. będą negatywne (47,5%), a zdaniem co czwartego pandemia nie będzie miała wpływu na działalność jego firmy (22,9%). Pozytywne skutki pandemii przewiduje 21,6% uczestników badania.

Respondentów, którzy prognozują negatywny wpływ pandemii na funkcjonowanie swoich przedsiębiorstw nie różnicuje wielkość zatrudnienia (od 50,0% w małych firmach do 42,7% w mikroprzedsiębiorstwach). Takie deklaracje składa większość respondentów z sektora rolniczego (71,4%) i co drugi z pozostałych sektorów gospodarki oraz co drugi w każdym subregionie województwa śląskiego.

Pozytywne skutki pandemii dla działalności firmy przewidują przede wszystkim respondenci ze średnich (26,6%) i dużych firm (24,6%), głównie z sektora usług nierynkowych (22,6%) oraz mający siedzibę w Subregionie Północnym (25,0%).

Wśród uczestników badania prognozujących neutralny wpływ pandemii na funkcjonowanie swoich przedsiębiorstw największą grupę stanowią przedsiębiorcy z mikro i dużych firm (odpowiednio: 38,5%; 28,1%), głównie z sektora przemysłowego i usług rynkowych (odpowiednio: 29,8%; 23,1%) z siedzibą w Subregionie Zachodnim (33,8%).

¹⁵ Rozkład odpowiedzi respondentów ze względu na subiektywne poczucie zależności firmy od branży górniczej i zmienne metryczkowe jest podobny do rozkładu odpowiedzi dla wszystkich przedsiębiorstw okołogórnictwa. W związku z tym problematyka badawcza została omówiona w kontekście całej badanej subpopulacji.

Sytuacja ekonomiczna badanych przedsiębiorstw okołogórnictwa w województwie śląskim w perspektywie 2022 r.

Przedsiębiorcy z firm okołogórnictwa ocenili sytuację ekonomiczną swoich firm w perspektywie roku 2022 pod względem poziomu inwestycji, popytu na produkty/usługi firmy oraz płynności finansowej.

Poziom inwestycji w przedsiębiorstwach okołogórnictwa

- **utrzymanie poziomu inwestycji jak w roku 2021** deklaruje 42,4% przedsiębiorców. Tego zdania jest ponad połowa respondentów z mikroprzedsiębiorstw i jednoosobowych podmiotów (odpowiednio: 57,3%; 51,9%), głównie z sektora przemysłowego i usług rynkowych (odpowiednio: 52,2%; 43,4%) oraz z Subregionu Zachodniego i Centralnego (odpowiednio: 51,0%; 47,4%).
- **spadek poziomu inwestycji** deklaruje co czwarty pracodawca (28,0%). Zmniejszenie prognozują przedsiębiorcy bez względu na wielkość zatrudnienia (od 29,5% w małych firmach do 23,1% w mikroprzedsiębiorstwach), głównie z sektora rolniczego (50,0%) z siedzibą w Subregionie Południowym (34,0%).
- **wzrost poziomu inwestycji** prognozuje co szósty respondent (17,6%), przede wszystkim z dużych firm (22,8%), z sektora usług nierynkowych (19,7%) oraz z Subregionu Południowego (21,8%).

Wśród przedsiębiorców, którzy przewidują **spadek poziomu inwestycji** w swoich firmach w 2022 r., co trzeci (29,4%) szacuje go w przedziale między 11% - 20%, a co piąty (20,6%) w przedziale 21% - 30%. Średni szacowany spadek poziomu inwestycji wyniesie w 2022 r. 5,8%.

Z kolei wśród respondentów, którzy prognozują **wzrost poziomu inwestycji** co trzeci (31,7%) wskazuje na przedział 1% - 10%, a co czwarty (26,2%) na przedział 11% - 20%. Średni szacowany wzrost poziomu inwestycji w 2022 r. wyniesie 11,4%.

Poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach okołogórnictwa w 2022 r. będzie *per saldo* większy o 5,6 p. proc.

Popyt na produkty/usługi przedsiębiorstw okołogórnictwa

- **utrzymanie się popytu na produkty/usługi firm na tym samym poziomie jak w roku 2021** deklaruje 41,4% respondentów. Taką odpowiedź wskazują głównie mikroprzedsiębiorcy (51,7%), z sektora przemysłowego i usług rynkowych (odpowiednio: 46,7%; 42,6%) mający siedzibę w Subregionie Zachodnim (48,5%).
- **spadek popytu na produkty/usługi firm** deklaruje, co czwarty respondent (23,6%), najczęściej z małych i jednoosobowych podmiotów oraz średnich przedsiębiorstw (odpowiednio: 24,4%; 24,0%; 23,9%), z sektora rolniczego (25,0%) oraz Subregionu Zachodniego (29,8%).
- **wzrost popytu na produkty/usługi firm** prognozuje co czwarty pracodawca (23,8%), najczęściej z dużych firm (31,6%) z Subregionu Południowego (28,1%) bez względu na sektor gospodarki (od 28,6% w sektorze rolniczym do 22,0% w sektorze przemysłowym).

Płynność finansowa przedsiębiorstw okołogórnictwa

- **utrzymanie płynności finansowej na tym samym poziomie jak w roku 2021** deklaruje, co trzeci respondent (38,7%). Taką odpowiedź wskazują przede wszystkim mikroprzedsiębiorcy (42,7%) i pracodawcy z małych firm (39,2%), z sektora przemysłowego (43,1%) z siedzibą w subregionach: Zachodnim (40,4%) i Centralnym (39,9%).
- **zagrożenie płynności finansowej firm** deklaruje, co piąty uczestnik badania (19,1%). Taką odpowiedź wskazują głównie przedsiębiorcy z małych i średnich firm (odpowiednio: 21,2%; 19,2%), z sektora rolniczego i usług nierynkowych (odpowiednio: 25,0%; 20,6%) zlokalizowanych w Subregionie Północnym (23,9%).

- **brak zagrożenia płynności finansowej firm** prognozuje, co trzeci respondent (31,1%). Taką odpowiedź deklarują przede wszystkim przedsiębiorcy z dużych firm (36,8%), z Subregionu Południowego (34,0%) i Subregionu Zachodniego (33,3%) niezależnie od sektora gospodarki (od 32,3% w sektorze usług rynkowych do 29,1% w sektorze usług nierynkowych).

Działania podejmowane przez przedsiębiorstwa okologiczne w województwie śląskim dla utrzymania lub poprawy funkcjonowania firmy w 2021 r. i w perspektywie 2022 r.

Ranking działań dla utrzymania lub poprawy funkcjonowania firmy podejmowanych w 2021 r. jak i planowanych na 2022 r. przez przedsiębiorców jest taki sam, a jedyne różnice wynikają z wysokości odsetka wskazań:

- formalne zawieszenie działalności gospodarczej – w 2021 r. ponad połowa respondentów skorzystała z tego działania (51,7%), a w 2022 r. zamierza je wdrożyć 41,3%,
- tymczasowe zamknięcie firmy bez zawieszania działalności – w 2021 r. podjął co drugi przedsiębiorca (42,5%), a w 2022 r. z tej możliwości zamierza skorzystać co trzeci (34,2%),
- zaciągnięcie dodatkowych kredytów – to działanie w 2021 r. wdrożył co trzeci respondent (29,0%), a w 2022 r. planuje podjąć co czwarty przedsiębiorca (27,8%),
- skorzystanie z opcji „wakacji kredytowych” – z tej aktywności w 2021 r. skorzystało 20,5% respondentów, w 2022 r. planuje skorzystać 18,4% badanych,
- zmiana zakresu obowiązków pracowników zgodna z potrzebami firmy i zmianą popytu, którą w 2021 r. podjął, co piąty uczestnik badania (21,5%), a w 2022 r. z tej możliwości zamierza skorzystać co siódmy (14,3%).

Inne działania realizowane w 2021 r. i planowane do wdrożenia w 2022 r. są rzadziej podejmowane przez uczestników badania.

Prognozowana sytuacja zatrudnieniowa w badanych przedsiębiorstwach okologicznych w województwie śląskim w perspektywie 2022 r.

Sytuacja zatrudnieniowa w śląskich przedsiębiorstwach okologicznych

Połowa przedsiębiorców uważa, że w 2022 r. zatrudnienie w ich firmach pozostanie na tym samym poziomie jak w 2021 r. (50,3%), co piąty przewiduje wzrost zatrudnienia w wybranych zawodach (20,8%), a 12,2% jego spadek. Nie potrafi jednoznacznie przewidzieć sytuacji zatrudnieniowej w kolejnym roku 17,6% respondentów.

Niezależnie od wielkości firmy przedsiębiorcy najczęściej deklarują, że w 2022 r. zatrudnienie w ich przedsiębiorstwach pozostanie na takim samym poziomie jak w 2021 r.: od 72,1% w jednoosobowych podmiotach do 44,4% w średnich firmach, co oznacza, że wraz z wielkością firmy spada odsetek takich deklaracji. Brak zmian w zatrudnieniu w kolejnym roku przewidują głównie przedsiębiorcy z sektora przemysłowego (58,8%) oraz z Subregionu Zachodniego (53,5%).

Wraz z wielkością zatrudnienia w firmie zwiększa się odsetek respondentów przewidujących wzrost liczby pracowników (od 9,6% w jednoosobowych podmiotach do 29,8% w dużych firmach). W przypadku jednoosobowych podmiotów oznacza to, że w 2022 r. zmieni się ich status związany z wielkością firmy. Przyrost liczby miejsc pracy prognozowany jest przede wszystkim w trzech sektorach: usług rynkowych (22,3%), usług nierynkowych (20,1%) i przemysłowym (19,2%) oraz w Subregionie Północnym (25,0%).

Spadek liczby miejsc pracy w 2022 r. przewidują najczęściej przedsiębiorcy z dużych firm (15,8%), a respondenci z jednoosobowych podmiotów w ogóle go nie deklarują, co oznacza, że będą nadal prowadzić jednoosobowo działalność gospodarczą. Redukcja zatrudnienia dotknie głównie przedsiębiorstw z sektora rolniczego (17,9%) oraz z Subregionu Południowego (15,8%).

Wśród przedsiębiorców, którzy przewidują **spadek zatrudnienia** w swoich firmach w 2022 r., co czwarty szacuje go w przedziale 1% - 10% lub w przedziale 11,0% - 20% (odpowiednio: 28,9%; 26,5%). Średni szacowany spadek poziomu zatrudnienia wyniesie w 2022 r. 8,8%.

Z kolei wśród respondentów, którzy prognozują **wzrost zatrudnienia** w 2022 r. co drugi przedsiębiorca (41,3%) wskazuje na przedział 1% - 10%, a co szósty (16,1%) na przedział 11,0% - 20%. Średni szacowany wzrost poziomu zatrudnienia w 2022 r. wyniesie 9,6%.

Poziom zatrudnienia w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. będzie *per saldo* wyższy o 0,8 p. proc.

Stanowiska pracy, na których w perspektywie 2022 r. planowany jest spadek/wzrost zatrudnienia

W 2022 roku przewidywana redukcja zatrudnienia w firmach okołogórnicznych może dotyczyć trzech wielkich grup zawodów, wzrost dwóch, a względna równowaga¹⁶ czterech.

Względna równowaga między spadkiem a wzrostem zatrudnienia przewidywana jest wśród:

- **specjalistów** – różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 0,2 p. proc. na rzecz spadku. Stabilizację zatrudnienia w tej grupie zawodów przewidują przede wszystkim przedsiębiorcy z małych podmiotów, z Subregionu Południowego i Centralnego. Ze względu na sektor gospodarki nie odnotowano różnicy między redukcją a wzrostem liczby miejsc pracy wynoszącej maksymalnie 3 p. proc. Stabilizacja miejsc pracy dotyczyć będzie głównie zawodów: specjalista ds. rekrutacji, księgowy, inżynier elektryk specjalista ds. informatyki, w tym programista, administrator baz danych, pielęgniarka, lekarz,
- **pracowników usług i sprzedawców** – różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 0,6 p. proc. na rzecz wzrostu. Względna równowaga między popytem a podażą pracy jest prognozowana głównie w małych i średnich firmach, w sektorze usług nierynkowych i przemysłowym w następujących zawodach: sprzedawca, kasjer, kucharz, kelner. Ze względu na lokalizację firmy nie odnotowano różnicy między redukcją a wzrostem liczby miejsc pracy wynoszącej maksymalnie 3 p. proc.,
- **techników i innego średniego personelu** – różnica między spadkiem a wzrostem wynosi 0,6 p. proc. na rzecz spadku. Względną stałość liczby miejsc pracy przewidują przede wszystkim przedsiębiorcy z sektora usług rynkowych oraz z subregionów: Zachodniego, Południowego i Centralnego w następujących zawodach: technik informatyk, technik elektryk, technik geodeta, technik mechanik, spedytor, przedstawiciel handlowy. Ze względu na wielkość firmy nie odnotowano różnicy między redukcją a wzrostem liczby miejsc pracy wynoszącej maksymalnie 3 p. proc.,
- **rolników, ogrodników, leśników i rybaków** – różnica między planowanymi zwolnieniami a zatrudnieniami wynosi 2,4 p. proc. na rzecz spadku. Względna równowaga w zatrudnieniu dotyczy zwłaszcza małych przedsiębiorstw, z sektora usług nierynkowych z Subregionu Północnego i Centralnego, w następujących zawodach: rolnicy, sadownicy, ogrodnicy, rybacy, hodowcy.

W 2022 r. spadek w zatrudnieniu prognozowany jest wśród:

- **pracowników biurowych** – różnica między planowanym spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 13,1 p. proc. na rzecz spadku. Redukcję zatrudnienia przewidują głównie przedsiębiorcy z dużych firm i mikroprzedsiębiorstw, z sektora przemysłowego i usług rynkowych oraz we wszystkich subregionach województwa śląskiego, w następujących zawodach: fakturzystka, asystentka dyrektora, pracownik obsługi biura, asystent ds. księgowości, pracownik call center, pracownik działu kadr, sekretarka, bukmacher,

¹⁶ Do kategorii „względna równowaga” zakwalifikowano te grupy zawodów, w których różnica między spadkiem a wzrostem zatrudnienia była równa lub mniejsza niż 3 punkty procentowe, co jest związane z założoną liczebnością próby badawczej i przyjęciem błędności maksymalnego na poziomie 1%.

- **pracowników wykonujących prace proste** – różnica między planowanymi zwolnieniami a przyjęciami do pracy wynosi 10,3 p. proc. na rzecz spadku. Redukcję zatrudnienia prognozują przedsiębiorcy głównie z mikro i dużych podmiotów, z sektora przemysłowego i usług nierynkowych, z siedzibą w Subregionie Centralnym. Narażeni na utratę pracy mogą być zwłaszcza: sprzątaczkę, konserwatorzy, sortowacze, pracownicy fizyczni,
- **operatorów i monterów maszyn i urządzeń** – różnica między planowanym spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 6,0 p. proc. na rzecz spadku. Zmniejszenie liczby miejsc pracy przewidują przede wszystkim respondenci z mikro i małych firm, z sektora usług nierynkowych oraz z Subregionu Północnego i Południowego, w następujących zawodach: operator CNC, kierowca kat. B, C, kierowca operator wózka jezdniowego, tokarz.

W 2022 r. wzrost w zatrudnieniu prognozowany jest wśród:

- **robotników przemysłowych i rzemieślników** – różnica między planowanym spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 17,1 p. proc. na rzecz wzrostu. Zatrudnianiem pracowników zainteresowane są głównie małe i średnie firmy, z sektora przemysłowego, usług rynkowych i usług nierynkowych oraz z subregionów: Centralnego, Zachodniego i Południowego. Poszukiwani będą m.in. mechanicy maszyn, monterzy, mechatronicy, stolarze, spawacze, serwisanci, elektrycy, ślusarze, elektromonterzy,
- **przedstawiciele władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników** – różnica między planowanym spadkiem a wzrostem zatrudnienia wynosi 4,8 p. proc. na rzecz wzrostu. Zatrudnieniem osób w tych profesjach zainteresowani są głównie pracodawcy z dużych firm (przy jednoczesnym braku deklaracji o spadku zatrudnienia) oraz średnich podmiotów, z sektora przemysłowego i usług nierynkowych (przy jednoczesnym braku deklaracji o spadku liczby miejsc pracy w każdym z wymienionych sektorów), z siedzibą w Subregionie Centralnym, w następujących zawodach: menadżerowie, kierownicy różnego szczebla, dyrektorzy.

W prognozie zatrudnienia na 2022 r. ponad połowa przedsiębiorców przewidujących wzrost zatrudnienia na wskazanych przez siebie stanowiskach pracy deklaruje, że kandydaci do pracy mogą pochodzić z branży górniczej (63,2%), a co trzeci ma odmienne zdanie (36,8%).

Korzystanie badanych przedsiębiorstw okołogórniczych ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej

W 2020 r. co druga firma okołogórnicza skorzystała ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej (55,3%), a w 2021 r. co trzecia (37,5%).

Ponad połowa przedsiębiorców, którzy otrzymali wsparcie w ramach Tarczy Antykryzysowej w latach 2020 – 2021, uważa, że ich firmy utrzymają się na rynku w 2022 r. bez względu na wielkość zatrudnienia (od 76,9% w dużych firmach do 62,7% w jednoosobowych podmiotach), na sektor gospodarki (od 71,7% w sektorze przemysłowym do 62,3% w sektorze usług nierynkowych) oraz na siedzibę firmy (od 69,9% w Subregionie Zachodnim do 61,9% w Subregionie Północnym).

Co czwarty respondent jest zdania, że otrzymana pomoc nie przyczyni się do utrzymania jego firmy na rynku (24,7%). Takie deklaracje składają przede wszystkim przedsiębiorcy z jednoosobowych podmiotów (28,8%), z sektora usług nierynkowych (27,1%) oraz z Subregionu Południowego (27,1%).

Prognoza rozwoju i zatrudnienia w perspektywie 2025 r. w badanych przedsiębiorstwach okołogórniczych w województwie śląskim

Planowane działania przez przedsiębiorców z firm okołogórniczych w 2022 r. w związku z restrukturyzacją górnictwa

W związku z transformacją i restrukturyzacją sektora producentów węgla kamiennego przedsiębiorstwa okołogórnicze powinny się przygotować do nadchodzących zmian. Tymczasem w perspektywie 2022 r. niemal połowa badanych nie zamierza zmieniać/modyfikować profilu swojej firmy (49,4%). Są to w większości mikro i jednoosobowe przedsiębiorstwa (odpowiednio: 74,1%;

74,0%), z sektora przemysłowego i usług rynkowych (odpowiednio: 59,2%; 50,0%) oraz z Subregionu Zachodniego (62,1%).

Co siódmy uczestnik badania zamierza/rozważa całkowitą zmianę profilu swojej firmy (14,4%). Deklaracje takie składają głównie przedsiębiorcy z dużych i małych firm (odpowiednio: 24,6%; 16,7%), z sektora rolniczego i usług nierynkowych (odpowiednio: 25,0%; 17,7%). Przebranżowienie planują respondenci zwłaszcza z Subregionu Południowego (18,5%).

Co piąty respondent zamierza/rozważa modyfikację prowadzonej działalności (21,6%), głównie ze średnich i dużych firm (odpowiednio: 26,2%; 24,6%) oraz z Subregionu Północnego (33,2%), bez względu na sektor gospodarki.

Co ósmy respondent deklaruje, że już podjął działania zmierzające do całkowitej zmiany/modyfikacji profilu swojej firmy (14,5%). Deklaracje takie składają przede wszystkim przedsiębiorcy ze średnich i małych podmiotów (odpowiednio: 19,0%; 15,4%), z sektora rolniczego (17,8%) i usług nierynkowych (16,2%) oraz z Subregionu Południowego i Centralnego (odpowiednio: 16,9%; 15,5%).

Plany rozwoju przedsiębiorstw okołogórnicznych w perspektywie 2025 r.

Zdaniem, co drugiego przedsiębiorcy jego firma w perspektywie 2025 r. znajdzie się w fazie dojrzałości – stabilizacji (44,3%). Deklaracje takie składają respondenci niezależnie od wielkości zatrudnienia (od 56,1% w dużych do 41,6% w średnich podmiotach) i siedziby firmy (od 49,5% w Subregionie Zachodnim do 39,1% w Subregionie Północnym), głównie w sektorze przemysłowym (53,7%).

Co piąty uczestnik badania uważa, że jego przedsiębiorstwo będzie w fazie wzrostu - rozwoju (21,1%). Takie deklaracje składają przede wszystkim respondenci z mikroprzedsiębiorstw (26,6%), z sektora rolniczego (28,6%) oraz Subregionu Północnego i Południowego (odpowiednio: 23,4%; 22,8%).

Co siódmy ankietowany prognozuje, że jego firma będzie w fazie schyłku – spadku (15,3%), przy czym częściej taką opinię wyrażają przedsiębiorcy z dużych i średnich firm (odpowiednio: 21,1%; 17,7%), najczęściej z sektora rolniczego i usług rynkowych (odpowiednio: 32,1%; 16,2%). Siedziba firmy nie różnicuje znacząco odpowiedzi pracodawców (od 16,3% w Subregionie Północnym do 14,4% w Subregionie Centralnym).

Istotną informacją jest, że grupa respondentów niepotrafiących odpowiedzieć na to pytanie stanowi jedną piątą badanej populacji (19,4%). Są to głównie przedsiębiorcy z jednoosobowych podmiotów (25,0%), z sektora usług nierynkowych (25,4%) oraz z Subregionu Północnego (21,2%).

Prognoza rozwoju przedsiębiorstw okołogórnicznych w perspektywie 2025 r. a przewidywane działania w 2022 r. w związku z restrukturyzacją sektora górnictwa w województwie śląskim

Działania, jakie w najbliższym czasie podjęli lub zamierzają podjąć w 2022 r. przedsiębiorcy z branży okołogórnicznej w związku z przewidywaną przez nich fazą rozwoju i restrukturyzacją górnictwa w perspektywie 2025 r. celem utrzymania swoich firm na rynku:

- **respondenci przewidujący fazę wzrostu (rozwoju) w swoich przedsiębiorstwach**, w większości nie zamierzają w najbliższym czasie, tj. w 2022 r. podejmować żadnych działań podyktowanych restrukturyzacją sektora górnictwa, których celem jest zmiana/modyfikacja profilu firmy (55,1%). Co piąty zamierza/rozważa modyfikację profilu firmy (19,1%), a 13,2% całkowitą jego zmianę. Przedsiębiorcy, którzy podjęli już kroki celem całkowitej zmiany/modyfikacji profilu firmy stanowili 12,5%,
- **wśród przedsiębiorców prognozujących stabilizację (fazę dojrzałości) w swoich firmach** obserwuje się podobną sytuację. Mimo zależności działalności przedsiębiorstwa od sektora górnictwa i jego transformacji, ponad połowa respondentów nie planuje podejmować działań zmierzających do zmiany/modyfikacji profilu firmy w 2022 r. (52,8%), co piąty zamierza/rozważa modyfikację, a co siódmy całkowitą zmianę profilu firmy (odpowiednio: 21,7%; 13,5%).

Jednocześnie 12,0% przedsiębiorców już podjęło działania zmierzające do całkowitej zmiany profilu firmy lub jego modyfikacji,

- **wśród respondentów prognozujących w swoich firmach fazę schyłku (spadku)** co czwarty deklaruje, iż w 2022 r. nie podejmie działań zmierzających do zmiany/modyfikacji profilu firmy (28,9%), zamierza/rozważa jego modyfikację (26,9%) lub całkowite przebranżowienie (24,9%). Jednocześnie 19,3% przedsiębiorców już podjęło działania zmierzające do całkowitej zmiany profilu firmy lub jego modyfikacji.

Przedsiębiorcy, którzy przewidują fazę schyłku w swoich firmach w perspektywie 2025 r. w związku z restrukturyzacją górnictwa częściej podejmują lub planują działania zmierzające do całkowitej zmiany/modyfikacji profilu firmy niż przedsiębiorcy prognozujący fazę wzrostu lub dojrzałości.

Prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach okołógórnicznych w perspektywie 2025 r.

Co trzeci przedsiębiorca uważa, że w perspektywie do 2025 r. sytuacja zatrudnieniowa w jego firmie nie zmieni się, tj. pozostanie na tym samym poziomie jak w 2021 r. (30,8%). Deklaracje takie składają głównie respondenci z mikroprzedsiębiorstw i jednoosobowych podmiotów (odpowiednio: 51,0%; 47,1%), z sektora przemysłowego (41,6%) i rolniczego (39,3%), bez względu na siedzibę firmy (od 32,8% z Subregionu Centralnego do 28,4% z Subregionu Południowego).

Co czwarty uczestnik badania prognozuje, że zatrudnienie w jego firmie w perspektywie 2025 r. będzie się zmniejszać (23,6%). Opinie takie wyrażają przede wszystkim respondenci ze średnich i małych firm (odpowiednio: 29,4%; 25,6%), z sektora usług nierynkowych i usług rynkowych (odpowiednio: 26,9%; 25,9%) niezależnie od lokalizacji przedsiębiorstwa (od 28,7% z Subregionu Południowego do 20,7% z Subregionu Zachodniego).

Zwiększenie zatrudnienia w perspektywie 2025 r. prognozuje co czwarty ankietowany (24,7%), przede wszystkim z dużych i małych firm (odpowiednio: 31,6%; 28,2%), bez względu na sektor gospodarki (od 26,7% z sektora przemysłowego do 23,6% z sektora usług nierynkowych) oraz siedzibę firmy (od 28,3% z Subregionu Zachodniego do 23,4% z Subregionu Centralnego).

Nie potrafi przewidzieć sytuacji zatrudnieniowej w swojej firmie w perspektywie 2025 r. aż co piąty przedsiębiorca (20,9%), zwłaszcza z jednoosobowych podmiotów (29,8%), z sektora usług nierynkowych (24,6%) oraz z Subregionu Północnego (22,3%).

Ci przedsiębiorcy, którzy przewidują w perspektywie 2025 r. **fazę wzrostu (rozwoju) w swoich firmach** deklarują, że zatrudnienie pozostanie na tym samym poziomie jak w roku 2021 lub będzie wzrastać (odpowiednio: 42,0%; 42,4%). Natomiast, co szósty twierdzi, że zapotrzebowanie na pracowników będzie maleć (15,6%).

Wśród respondentów przewidujących **etap stabilizacji (dojrzałości) w swoich firmach** największy odsetek odpowiedzi dotyczy pozostawienia zatrudnienia na takim samym poziomie jak w roku 2021 (43,6%). Natomiast zmniejszenie lub zwiększenie zatrudnienia deklaruje, co czwarty ankietowany (odpowiednio: 27,7%; 28,7%).

W przypadku przewidywania **fazy schyłkowej (spadku) w rozwoju swoich firm**, ponad połowa respondentów będzie zmniejszać zatrudnienie (51,7%), co czwarty będzie je zwiększać (28,7%), a co piąty pozostawi je na obecnym poziomie (19,5%).

Spis tabel

Tabela 1. Rozkład próby badawczej według sektorów gospodarki (sekcji PKD) w podziale na subregiony województwa śląskiego	4
Tabela 2. Rozkład próby badawczej według wielkości firmy w podziale na subregiony województwa śląskiego	5
Tabela 3. Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury gospodarczej według obszarów działalności gospodarczej – województwo śląskie (dane od stycznia do listopada w latach 2020 – 2021)	7
Tabela 4. Wpływ pandemii COVID-19 na działalność firm według obszarów działalności gospodarczej w 2021 r.	8

Spis rysunków

Rysunek 1. Potencjalne zatrudnienie pracowników pochodzących z branży górniczej na wybranych stanowiskach pracy w 2022 r. w przedsiębiorstwach w województwie śląskim	34
Rysunek 2. Potencjalne zatrudnienie pracowników z branży górniczej na wybranych stanowiskach pracy w 2022 r. w przedsiębiorstwach okołógórnicznych w województwie śląskim (dane w %; N=286)	75

Spis wykresów

Wykres 1. Przedsiębiorstwa w województwie śląskim według wielkości zatrudnienia (dane w %; N= 14 952)	10
Wykres 2. Przedsiębiorstwa	10
Wykres 3. Przedsiębiorstwa według sektorów gospodarki, w tym sekcji PKD w województwie śląskim (dane w %; N= 14 952)	11
Wykres 4. Przedsiębiorstwa według siedziby firmy w województwie śląskim (dane w %; N= 14 952)	12
Wykres 5. Zależność działalności biznesowej przedsiębiorstw firm od sektora górnictwa w województwie śląskim (dane w %; N= 14 952)	12
Wykres 6. Skutki pandemii COVID-19 dla funkcjonowania przedsiębiorstw w województwie śląskim w 2022 r. (dane w %; N=14 952)	13
Wykres 7. Skutki pandemii COVID-19 dla funkcjonowania przedsiębiorstw w województwie śląskim w 2022 r. według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=14 952)	14
Wykres 8. Skutki pandemii COVID-19 dla funkcjonowania przedsiębiorstw w województwie śląskim w 2022 r. według sektorów gospodarki (dane w %; N=14 952)	14
Wykres 9. Skutki pandemii COVID-19 dla funkcjonowania przedsiębiorstw w województwie śląskim w 2022 r. według siedziby firmy (dane w %; N=14 952)	15
Wykres 10. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. (dane w %; N=14 952)	16
Wykres 11. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=14 952)	16
Wykres 12. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. według sektorów gospodarki (dane w %; N=14 952)	17
Wykres 13. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. według siedziby firmy (dane w %; N=14 952)	17
Wykres 14. Szacunkowy wzrost/spadek poziomu inwestycji a wpływ pandemii COVID-19 w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. (dane w %; spadek N= 1 578; wzrost N= 909)	18
Wykres 15. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany popyt na produkty/usługi w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. (dane w %; N=14 952)	18
Wykres 16. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany popyt na produkty/usługi w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=14 952)	19
Wykres 17. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany popyt na produkty/usługi w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. według sektorów gospodarki (dane w %; N=14 952)	19
Wykres 18. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany popyt na produkty/usługi w śląskich przedsiębiorstwach w 2022 r. według siedziby firmy (dane w %; N=14 952)	20
Wykres 19. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowana płynność finansowa śląskich przedsiębiorstw w 2022 r. (dane w %; N=14 952)	20
Wykres 20. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowana płynność finansowa śląskich przedsiębiorstw w 2022 r. według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=14 952)	21

Wykres 21. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowana płynność finansowa śląskich przedsiębiorstw w 2022 r. według sektorów gospodarki (dane w %; N=14 952)	21
Wykres 22. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowana płynność finansowa śląskich przedsiębiorstw w 2022 r. według siedziby firmy (dane w %; N=14 952)	22
Wykres 23. Ranking działań podejmowanych w 2021 r. i planowanych do wdrożenia w 2022 r. przez przedsiębiorstwa w województwie śląskim dla utrzymania lub poprawy ich funkcjonowania (dane w %; N=14 952)*	23
Wykres 24. Sytuacja zatrudnieniowa w przedsiębiorstwach w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. (dane w %; N=14 952).....	24
Wykres 25. Sytuacja zatrudnieniowa w przedsiębiorstwach w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. według wielkości zatrudnienia (dane w %; N= 14 952).....	24
Wykres 26. Sytuacja zatrudnieniowa w przedsiębiorstwach w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. według sektorów gospodarki (dane w %; N= 14 952).....	25
Wykres 27. Sytuacja zatrudnieniowa w przedsiębiorstwach w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. według siedziby firmy (dane w %; N= 14 952).....	25
Wykres 28. Szacunkowy wzrost/spadek zatrudnienia w przedsiębiorstwach w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. (dane w %; spadek N=544; wzrost N= 2 666).....	26
Wykres 29. Stanowiska pracy, na których w perspektywie 2022 r. planowany jest spadek/wzrost zatrudnienia w przedsiębiorstwach w województwie śląskim (dane w %; spadek N= 544; wzrost N=2 666).....	28
Wykres 30. Stanowiska pracy, na których w perspektywie 2022 r. planowany jest spadek/wzrost zatrudnienia w przedsiębiorstwach w województwie śląskim według wielkości zatrudnienia (dane w %; spadek N= 544; wzrost N= 2 666)	30
Wykres 31. Stanowiska pracy, na których w perspektywie 2022 r. planowany jest spadek/wzrost zatrudnienia w przedsiębiorstwach w województwie śląskim według sektorów gospodarki (dane w %; spadek N= 544; wzrost N=2 666)	32
Wykres 32. Stanowiska pracy, na których w perspektywie 2022 r. planowany jest spadek/wzrost zatrudnienia w przedsiębiorstwach w województwie śląskim według siedziby firmy (dane w %; spadek N= 544; wzrost N=2 666)	33
Wykres 33. Potencjalne zatrudnienie pracowników pochodzących z branży górniczej na wybranych stanowiskach pracy w 2022 r. w przedsiębiorstwach w województwie śląskim według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=2 666).....	34
Wykres 34. Potencjalne zatrudnienie pracowników pochodzących z branży górniczej na wybranych stanowiskach pracy w 2022 r. w przedsiębiorstwach w województwie śląskim według sektorów gospodarki (dane w % N=2 666).....	34
Wykres 35. Potencjalne zatrudnienie pracowników pochodzących z branży górniczej na wybranych stanowiskach pracy w 2022 r. w przedsiębiorstwach w województwie śląskim według siedziby firmy (dane w %; N=2 666).....	35
Wykres 36. Korzystanie ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej w przedsiębiorstwach w województwie śląskim w latach 2020 – 2021 (dane w %; N= 14 952).....	35
Wykres 37. Korzystanie ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej w przedsiębiorstwach w województwie śląskim w latach 2020 – 2021 według wielkości zatrudnienia (dane w %; 2020 r.- N= 8 503, 2021 r.- N= 2 296).....	35
Wykres 38. Korzystanie ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej w przedsiębiorstwach w województwie śląskim w latach 2020 – 2021 według sektorów gospodarki (dane w %; 2020 r.- N= 8 503, 2021 r.- N= 2 296).....	36
Wykres 39. Korzystanie ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej w przedsiębiorstwach w województwie śląskim w latach 2020 – 2021 według siedziby firmy (dane w %; 2020 r.- N= 8 503, 2021 r.- N= 2 296).....	36
Wykres 40. Utrzymanie się na rynku w 2022 r. przez przedsiębiorstwa w województwie śląskim w związku z otrzymaną pomocą w ramach Tarczy Antykryzysowej w latach 2020 – 2021 (dane w %; N= 8 766).....	37
Wykres 41. Utrzymanie się na rynku w 2022 r. przez przedsiębiorstwa w województwie śląskim w związku z otrzymaną pomocą w ramach Tarczy Antykryzysowej w latach 2020 – 2021 według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=8 766).....	37
Wykres 42. Utrzymanie się na rynku w 2022 r. przez przedsiębiorstwa w województwie śląskim w związku z otrzymaną pomocą w ramach Tarczy Antykryzysowej w latach 2020 – 2021 według sektorów gospodarki (dane w %; N=8 766).....	38
Wykres 43. Utrzymanie się na rynku w 2022 r. przez przedsiębiorstwa w województwie śląskim w związku z otrzymaną pomocą w ramach Tarczy Antykryzysowej w latach 2020 – 2021 według siedziby firmy (dane w %; N=8 766).....	38
Wykres 44. Przewidywana faza rozwoju firm w perspektywie do 2025 roku w województwie śląskim (dane w %; N=14 952).....	39

Wykres 45. Przewidywana faza rozwoju firm w perspektywie do 2025 roku w województwie śląskim według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=14 952)	39
Wykres 46. Przewidywana faza rozwoju firm w perspektywie do 2025 roku w województwie śląskim według sektorów gospodarki (dane w %; N=14 952)	40
Wykres 47. Przewidywana faza rozwoju firm w perspektywie do 2025 roku w województwie śląskim według siedziby firmy (dane w %; N=14 952)	40
Wykres 48. Prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim (dane w %; N= 14 952).....	41
Wykres 49. Prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim według wielkości zatrudnienia (dane w %; N= 14 952).....	41
Wykres 50. Prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim według sektorów gospodarki (dane w %; N= 14 952).....	42
Wykres 51. Prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim według siedziby firmy (dane w %; N= 14 952).....	42
Wykres 52. Faza rozwoju firmy a prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim (dane w%; faza: wzrostu N=2 783; dojrzałości N= 8 390; schyłku N= 784)	43
Wykres 53. Zależność działalności biznesowej przedsiębiorstw od sektora górnictwa w województwie śląskim (dane w %; N=1 291).....	51
Wykres 54. Przedsiębiorstwa okołogórnictwa w województwie śląskim według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=1 291).....	51
Wykres 55. Przedsiębiorstwa okołogórnictwa w województwie śląskim według sektorów gospodarki (dane w %; N=1 291).....	51
Wykres 56. Przedsiębiorstwa okołogórnictwa w województwie śląskim według sektorów gospodarki, w tym sekcji PKD (dane w %; N=1 291)	52
Wykres 57. Przedsiębiorstwa okołogórnictwa w województwie śląskim według siedziby firmy (dane w %; N=1 291).....	53
Wykres 58. Skutki pandemii COVID-19 dla funkcjonowania przedsiębiorstw okołogórnictwa na Śląsku w 2022 r. (dane w %; N=1 291)	53
Wykres 59. Skutki pandemii COVID-19 dla funkcjonowania przedsiębiorstw okołogórnictwa na Śląsku w 2022 r. według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=1 291)	54
Wykres 60. Skutki pandemii COVID-19 dla funkcjonowania przedsiębiorstw okołogórnictwa na Śląsku w 2022 r. według sektorów gospodarki (dane w %; N=1 291)	55
Wykres 61. Skutki pandemii COVID-19 dla funkcjonowania przedsiębiorstw okołogórnictwa na Śląsku w 2022 r. według siedziby firmy (dane w %; N=1 291)	55
Wykres 62. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach okołogórnictwa w 2022 r. (dane %; N=1 291)	56
Wykres 63. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach okołogórnictwa w 2022 r. według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=1 291)	56
Wykres 64. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach okołogórnictwa w 2022 r. według sektorów gospodarki (dane w %; N=1 291)	57
Wykres 65. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach okołogórnictwa w 2022 r. według siedziby firmy (dane w %; N=1 291).....	57
Wykres 66. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany poziom inwestycji w śląskich przedsiębiorstwach okołogórnictwa w 2022 r. (dane w %; spadek N=180; wzrost N=126)	58
Wykres 67. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany popyt na produkty/usługi w śląskich przedsiębiorstwach okołogórnictwa w 2022 r. (dane w %; N=1 291).....	58
Wykres 68. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany popyt na produkty/usługi w śląskich przedsiębiorstwach okołogórnictwa w 2022 r. według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=1 291).....	59
Wykres 69. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany popyt na produkty/usługi w śląskich przedsiębiorstwach okołogórnictwa w 2022 r. według sektorów gospodarki (dane w %; N=1 291).....	59
Wykres 70. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowany popyt na produkty/usługi w śląskich przedsiębiorstwach okołogórnictwa w 2022 r. według siedziby firmy (dane w %; N=1 291).....	60
Wykres 71. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowana płynność finansowa śląskich przedsiębiorstw okołogórnictwa w 2022 r. (dane w %; N=1 291).....	60
Wykres 72. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowana płynność finansowa śląskich przedsiębiorstw okołogórnictwa w 2022 r. według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=1 291)	61
Wykres 73. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowana płynność finansowa śląskich przedsiębiorstw okołogórnictwa w 2022 r. według sektorów gospodarki (dane w %; N=1 291)	61

Wykres 74. Wpływ pandemii COVID-19 a prognozowana płynność finansowa śląskich przedsiębiorstw okołógórnicznych w 2022 r. według siedziby firmy (dane w %; N=1 291).....	62
Wykres 75. Ranking działań podejmowanych przez przedsiębiorstwa okołógórniczne w województwie śląskim dla utrzymania lub poprawy ich funkcjonowania (dane w %; N=1 291)*	63
Wykres 76. Sytuacja zatrudnieniowa w przedsiębiorstwach okołógórnicznych w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. (dane w %; N=1 291)	64
Wykres 77. Sytuacja zatrudnieniowa w przedsiębiorstwach okołógórnicznych w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=1 291)	65
Wykres 78. Sytuacja zatrudnieniowa w przedsiębiorstwach okołógórnicznych w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. według sektorów gospodarki (dane w %; N=1 291)	65
Wykres 79. Sytuacja zatrudnieniowa w przedsiębiorstwach okołógórnicznych w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. według siedziby firmy (dane w %; N=1 291)	66
Wykres 80. Szacunkowy wzrost/spadek zatrudnienia w przedsiębiorstwach okołógórnicznych w województwie śląskim w perspektywie 2022 r. (dane w %; spadek N=83; wzrost N=143).....	66
Wykres 81. Stanowiska pracy, na których w perspektywie 2022 r. planowany jest spadek/wzrost zatrudnienia w przedsiębiorstwach okołógórnicznych w województwie śląskim (dane w %; spadek N=83; wzrost N=143)	68
Wykres 82. Stanowiska pracy, na których w perspektywie 2022 r. planowany jest spadek/wzrost zatrudnienia w przedsiębiorstwach okołógórnicznych w województwie śląskim według wielkości zatrudnienia (dane w %; spadek N=83; wzrost N=143)	70
Wykres 83. Stanowiska pracy, na których w perspektywie 2022 r. planowany jest spadek/wzrost zatrudnienia w przedsiębiorstwach okołógórnicznych w województwie śląskim według sektorów gospodarki (dane w %; spadek N=83; wzrost N=143)	72
Wykres 84. Stanowiska pracy, na których w perspektywie 2022 r. planowany jest spadek/wzrost zatrudnienia w przedsiębiorstwach okołógórnicznych w województwie śląskim według siedziby firmy (dane w %; spadek N=83; wzrost N=143)	73
Wykres 85. Potencjalne zatrudnienie pracowników z branży górniczej na wybranych stanowiskach pracy w 2022 r. w przedsiębiorstwach okołógórnicznych w województwie śląskim według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=286)	74
Wykres 86. Potencjalne zatrudnienie pracowników z branży górniczej na wybranych stanowiskach pracy w 2022 r. w przedsiębiorstwach okołógórnicznych w województwie śląskim według sektorów gospodarki (dane w %; N=286)	74
Wykres 87. Potencjalne zatrudnienie pracowników z branży górniczej na wybranych stanowiskach pracy w 2022 r. w przedsiębiorstwach okołógórnicznych w województwie śląskim według siedziby firmy (dane w %; N=286).....	75
Wykres 88. Korzystanie ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej w przedsiębiorstwach okołógórnicznych w województwie śląskim w latach 2020 – 2021 (dane w %; N=1 291).....	75
Wykres 89. Korzystanie ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej w przedsiębiorstwach okołógórnicznych w województwie śląskim w latach 2020 – 2021 według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=1 291).....	76
Wykres 90. Korzystanie ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej w przedsiębiorstwach okołógórnicznych w województwie śląskim w latach 2020 – 2021 według sektorów gospodarki (dane w %; N=1 291).....	76
Wykres 91. Korzystanie ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej w przedsiębiorstwach okołógórnicznych w województwie śląskim w latach 2020 – 2021 według siedziby firmy (dane w %; N=1 291)....	77
Wykres 92. Utrzymanie się na rynku w 2022 r. przez przedsiębiorstwa okołógórniczne w województwie śląskim w związku z otrzymaną pomocą w ramach Tarczy Antykryzysowej w latach 2020 – 2021 (dane w %; N=796).....	77
Wykres 93. Utrzymanie się na rynku w 2022 r. przez przedsiębiorstwa okołógórniczne w województwie śląskim w związku z otrzymaną pomocą w ramach Tarczy Antykryzysowej w latach 2020 – 2021 według wielkości firmy (dane w %; N=796)	78
Wykres 94. Utrzymanie się na rynku w 2022 r. przez przedsiębiorstwa okołógórniczne w województwie śląskim w związku z otrzymaną pomocą w ramach Tarczy Antykryzysowej w latach 2020 – 2021 według sektorów gospodarki (dane w %; N=796).....	78
Wykres 95. Utrzymanie się na rynku w 2022 r. przez przedsiębiorstwa okołógórniczne w województwie śląskim w związku z otrzymaną pomocą w ramach Tarczy Antykryzysowej w latach 2020 – 2021 według siedziby firmy (dane w %; N=796).....	79
Wykres 96. Przewidywane działania przedsiębiorstw okołógórnicznych związane z restrukturyzacją sektora górniczego w 2022 r. w województwie śląskim (dane w %; N=1 291)	79

Wykres 97. Przewidywane działania przedsiębiorstw okołogórnicznych związane z restrukturyzacją sektora górniczego w 2022 r. w województwie śląskim według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=1 291)	80
Wykres 98. Przewidywane działania przedsiębiorstw okołogórnicznych związane z restrukturyzacją sektora górniczego w 2022 r. w województwie śląskim według sektorów gospodarki (dane w %; N=1 291)	81
Wykres 99. Przewidywane działania przedsiębiorstw okołogórnicznych związane z restrukturyzacją sektora górniczego w 2022 r. w województwie śląskim według siedziby firmy (dane w %; N=1 291)	81
Wykres 100. Przewidywana faza rozwoju przedsiębiorstw okołogórnicznych w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim (dane %; N=1 291)	82
Wykres 101. Przewidywana faza rozwoju przedsiębiorstw okołogórnicznych w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim według wielkości zatrudnienia (dane w %; N=1 291)	82
Wykres 102. Przewidywana faza rozwoju przedsiębiorstw okołogórnicznych w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim według sektorów gospodarki (dane w %; N=1 291)	83
Wykres 103. Przewidywana faza rozwoju przedsiębiorstw okołogórnicznych w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim według siedziby firmy (dane w %; N=1 291)	83
Wykres 104. Prognoza rozwoju przedsiębiorstw okołogórnicznych w perspektywie 2025 r. a przewidywane działania w związku z restrukturyzacją sektora górniczego w 2022 r. w województwie śląskim (dane w %; N=1 041)	84
Wykres 105. Prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach okołogórnicznych w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim (dane w %; N=1 291)	85
Wykres 106. Prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach okołogórnicznych w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim według wielkości firmy (dane w %; N=1 291)	85
Wykres 107. Prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach okołogórnicznych w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim według sektorów gospodarki (dane w %; N=1 291)	86
Wykres 108. Prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach okołogórnicznych w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim według siedziby firmy (dane w %; N=1 291)	87
Wykres 109. Faza rozwoju firm a prognoza zatrudnienia w przedsiębiorstwach okołogórnicznych w perspektywie 2025 r. w województwie śląskim (dane w %; faza: wzrostu N=250; dojrzałości N=512; schyłku N=174)	87